

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egész évre 28 korona. Félévre 14 korona.
Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 2 korona 40 fillér.
Egyes szám helyben és vidéken 10 fillér.

Főszerkesztő
Dr. PAP ZOLTAN

Szépirodalmi főmunkatárs
EÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: IV., Vármegye-utca 11.
TELEFON-SZÁM:
Szerkesztőség 788. Kiadóhivatal 706.

Az Erzsébet-szobor.

Írta: Balogh Pál.

A szoborbizottság hatodfél esztendőn át nem csinált semmit. Csak magánaton őrizte azt a millió koronát, amit kilencz hó előtt a nemzeti kegyelet Erzsébet királyné emlékének megörökítésére összeadott s mely azóta kamatostul legalább *másfél millió* duzzadhatott fel. Két pályázat meddő elintézése teljesen kimerítte látszék a bizottság ügybuzgalmát. A harmadik pályázat kiírása azóta szóba se került, bizottsági ülések nem tartottak, az egész szoborkérdéssel senki sem foglalkozott tovább.

Okul most — utólag — azt hozzák fel, hogy a mögöttünk levő válságos évek az *Erzsébet-kultuszra* nem voltak kedvezők: az alkotmány körül lefolyt harc abszorbeálta a közérdeklődést és — „inter arma silent Musae”. Mentésgyanánt pedig arra hivatkoznak, hogy a szobor helyéül eleve a miniszterelnökségi palota *mai területe* volt kiszemelve, mely terv megvalósítását az új kormányelnöki palota kérdése s a várhegy parkozott keleti lejtőjének: az elipszisnek szabályozása nagy városrendezési problémává bogozta össze. A szoborbizottság ebben kormány, országgyűlés, székesfőváros és közmunkatanács nélkül nem tudott intézkedni; saját összetételében — tagok elhunytá vagy lemondása folytán — különben is lézagok estek s elnöksége szintén csonka volt.

Az Erzsébet-émlék ügye ekkép hosszú időre lekerült a napirendről. S félretéve maradt napjainkig, dacára a válság elmúltának s a kormányzat, parlament, főváros, közmunkatanács és szoborbizottság körében helyreállt normális viszonyoknak. Csak néhány újságíró emelte föl időnkint tiltakozó szavát e kegyelet-tartozásnak állandó restanciában tartása ellen, ami szégyen közéletünkre és sérelem a szoboralap adományozóira.

Maga a közvélemény nem háborodott még föl hangosan. De jogos haragja már csöndes forrongásban van: előbb-utóbb kitörhet óhatatlanul. S ez nagyon természetes. Az osztrák területen egymásra elkészülő Erzsébet-monumentumok gunyosan vádolják és neveltségessé teszik a czélhoz jutni nem tudó, nagy garral megindult magyar szoborvállalatot. Bécs a jövő hó elején leplezi le ünneppéssé magát Erzsébet-szobrát, messze elibe kerülve Budapestnek. Az ily lefözések a közvélemény felzudítására a leghathatósabb agitátorok szoktak lenni. Mintha érezné is már a magyar szoborbizottság a puskapor-szagot.

Most azán új fordulat jelei mutatkoznak ez ügyben. A bizottság néhány kiváló tekintélyű és avatott műérzékű

tagja *új helyet* indult keresni a szobor számára. Mert azt mondják, hogy a kiszemelt régi hely: a Szt. György-tér keleti szegélyén, a várhegy Pest felé hajló párkányzata monumentális, plasztikai hatás előidézésére nem alkalmas.

Az észrevétel helyes, s valóban kár volt vele ily sokáig késni: a hely czélszerűtlenségéhez kétség nem férhetett évek előtt sem, s két sikertelen pályázat költségeiben drága és fölösleges tandíjat fizetett a szoboralap, hogy a bizottság rájöjjön arra, amit majd mindenki tud.

Szoborművek általán odavalók, hol szépségeik teljesen érvényesülhetnek, — nyílt területre csakis úgy, ha ennek jellegét és tartalmát adnak, mely külső hatásával az egész szintért betöltheti. A *millenáris emlékoszlop* s az ő figurális diszitményei az *Andrássy-út* ligeti torkolatánál rossz helyet kaptak: a két kilométer hosszú utvonalt szertelen nagyságu előtér nekik, melynek perspektíváját nem bírhatják el. Az oszlop pár száz lépésnyire összehörpül s a szkulpturmunka rajta a szeméremben enyészik el.

Ilyen sors várna az Erzsébet-szoborra a budai hegyperem amaz exponált, óriási távolságokból meglátható pontján. Ha a művész azt nagy architektonikus segédlettel dolgozná is ki ott, az emlékmű e roppant térségnek tartalmát adni, benne érvényesülni nem képes. S ha még oly gigászi nőszobrot állítanak oda, messziről jelentéktelen bábaiakká zsugorodnék össze, közelről pedig senki se ismerhetne a monstruózus alakban Erzsébet királyné finom, gyengéd, szubtilis egyéniségére.

A legújabb ötlet most az, hogy el kell ejteni a régi tervet egészen; a szobor állíttassék fel a *királyi várkert* ama kiemelkedő pontján, hol a várkerti *bazár-építmények* közt oroszlanoktól őrzött és filagóriával koronázott *lépcsős feljárát* vezet most a parkba s föl a várpalotához.

E hely előnye volna, hogy a szobor ott mindenfelől lombos környezethez jut, távol az épületektől függetlenül képezhető ki a maga stílusában; alkalmas előteret szolgáltat neki a budai váralja, az ő parkozott sétahelyeivel, háttérrel pedig a várpalota függő kertje, csaliójai, disznóvénnyei adnak. A hely tagadhatatlanul szép; fekvése romantikus, keretei közé a királyasszony fehér márványalakja beillik, s a környezet megfelel az ő magányt kedvelő egyéniségének, poétaérzületének. Szobra a várpalota parkjából emelkednék ki, hol életében oly szívesen tartózkodott s arcczal a forgalmas Duna, az ifju erővel fejlődő Pest felé fordulna, amik fölött annyiszor elmerengett onnét az ő ábrándozó lelke egykor.

Mindebben sok igazság van, s érde-

mes róluk beszélni. De van e megoldásnak ellentmondó reflex oldala is, amik több fontos szempontból mértékadók.

Kezdjük a művészi szemponton.

A várkert szélére állítandó Erzsébet-szobor elsősorban *parkdiszitmény* volna; s mint ilyen, igazán csak a parkok évadján: *az enyhe évszakban* érvényesülhetne. Ilyenkor feltétlenül bírná a lombos környezet nyújtotta összes előnyöket, a természet poétikus segédletét, színhatásait, levegőjét. Ez eltartana aztán tavasztól őszig. De ősszel beáll az ordon időszak, s az előnyök mind hátrányokká változnak. A növényzet eltűnik, a park kietlenné, a levegő rideggé lesz. A Duna jégtől zajlik, a sétahelyeken nem jár senki, s az emlékszobor árván, elhagyottan teleli át az időt, a forgalmas élet köreiből kizárva, — miglen újra ki nem tavaszodik. Erzsébet királyné emlékéhez talán nem egészen méltó volna, hogy szobra ily parkdisz legyen, melynek érvénye az évszakok és évadok hullámszától függ.

Mint park-diszitmény azzal a hátránnyal is meg van terhelve, hogy nélkülöznie kell, *minden oldalán nélkülözhetetlen szabad területet*. A közönség számára ott csak a homlokoldalon lehetne hozzáférhető, két szárnyoldalát a bazár-épület, a hátsó oldalt a várkert exkluzív jellege zárja el a forgaom és kegyelet-tétel elől. Különben is nagyon megfontolandó, vajjon stilszerű-e egy nagy királyné szobrát bazár-konceptuációval bíró parkoldalékok, kibéreltlen boltüzletek sorai fölé emelni, még pedig a királyi kert ama bejáratánál, mely a várpalota *főbejáratának soha nem tekinthetett* s lépcsőzete legfőlebb *kisegítő vendég*-, vagy *eldugott cselédlépcső* gyanánt volt használatban.

Költséggel s művészi leleménnyel e baj egy részén talán lehetne segíteni. A várpalota építőművésze esetleg gondoskodhat róla, hogy a kert alatt elvonnuló boltívek bazárjellegüket elveszítsék s a királyné szobrával összehangzóbb rendeltetést kapjanak. De már azt semmiféle művészet és financia ki ne módolhatja, hogy a szobor ama zárt parkban mindenektől körüljárható legyen: úgy az egész kertrészt közterületnek kellene átengedni vagy kisajátítani. S ekkor új nehézség támadna az által, hogy a királyné monumentuma s a királyi palota közt megszakadt minden szimbolikus kapcsolatot.

E kapcsolatra Erzsébet királyné szobránál nagy súly helyezendő. Az ő történeti alakja Magyarország hálás kegyeletében sokkalta többet jelent, mint más királynék együttvéve. Ő nem csupán a király megkoronázott hitvese, nemcsak poétikus lelkű nagyasszony volt, kinck

egyéniségéhez a királyi park és emlékszóbráéhoz annak bármely szebb részlete eléggé kifejező szimbolikus keretet adhat. Egy magyar Welser Filippina (I. Ferdinánd császár és király hitvese) vagy egy magyar Carmen Silva (a román királyné) szóbráéhoz ennél méltóbb helyet alig is képzelhetni. De más a feladat az Erzsébet-szóborral.

Erzsébet királynénkban Magyarország az ő koronás védőangyalát tiszteli, aki balsorsu éveink sulyát fölöttünk virrasztva enyhítette, jobb idők elkövetkezéséhez az utat gyengéd kézzel egyengette; részt vett minden örömnkben, bánatunkban — s a végzet kegyetlen csapásai alatt példát adott, hogyan kell azokat tűrő megadással s méltósággal elviselni. Az ő emlékszóbra bizonyára nem a várkert lombos árnyékába s a várpalota alatt egy toldalékrész dugott lépcsőzetének, elzárt filagoriájának helyére való. *Oda-fönn kell annak emelkedni, a palotával egyszinten, a legelőkelőbb diszhelyen, a főbejárat átalellenében.*

Ilyen térszínnek kínálkozik az a terület, melyet ma a várpalota, József kir. herceg székháza, a miniszterelnökség s a honvédelmi kormány épülete zárnak négy oldalt körül. Kisebb arányokban ugyanoly hely ez, amelyet Bécsben az uralkodóház választott *Mária Terézia szobra* számára: szemközt a Burg főbejáratával, a cs. és kir. Marstall-ház s az udvari muzeumok közt.

De nemcsak „kínálkozik“ erre a kegyeletes célra a budavári Szt.-György-ter, hanem a feltételekben, melyek lehetővé tették a kínálatot, benne van imperatívus a *lekötelezettség* is, hogy az Erzsébet-szobrot a *Hentzi-emlék helyébe*, tehát a Szt.György-teren állítsuk fel.

E gondolat a nemzeti közérzuletből indult ki, mindjárt a genfi katasztrófa után. A magyar közérzés inspirálta az akkori kormányt a királynak tett előterjesztésében, mely a Hentzi-monumentum helyén s a nemzet nevében, egy nagystilű Erzsébet-szóbor állítását ajánlja fel.

E javaslat akkor kétoldalulag honoráltatott: a *nemzet* részéről azzal, hogy az állítandó szóborra milliós adomány gyűlt egybe; a *király* részéről azzal, hogy egy haduri parancs legott elrendelte a Hentzi-emléknek a Szt. György-terről eltávolítását s a városon kívül áthelyezését. Expressis verbis benne állt a parancsban, hogy a Hentzi-emlék tágitni kénytelen a megdicsőült királyné emlékszóbra elől. Ami egyértelmű ama királyi várakozás kifejezésével, hogy e szóbor valóban oda álltassék.

A szóborbizottság a királyt eléggé *megvárakoztatta*; hanem hogy végül *be is csapja*, s a szóbornak más helyet tüzzön ki, — az semmikép sem engedhető meg. Tiltja egyfelől a szóbor felajánlásakor s az alap létrejöttékor kimondott *nemzeti szó*, másfelől az ajánlat jóváhagyásával a haduri parancsban kimondott *királyi szó*.

Nem kell külön megjelölni, mi lenne abból, ha e két nagy tényező bármelyike a másikban csalatkoznék. Elég megállapítani nagy általánossággal, hogy ily bántó konfliktusok gyakran okozták a legvégzetesb surlódásokat s vezettek nagy bonyodalmakra, idéztek elő nagy szerencsétlenségeket.

A szóbor-kérdésben az *eddig status-quo*nak, kétoldalú megállapodás folytán, *teljes jogereje van*. E status-quo csak így változhat, ha abba mindkét fél kifejezetten, vagy legalább hallgatólag, beleegyeznek. Csakhogy erre semmi kilátás nincs, mert a változásra semmi motíválható szükség nem forog fenn.

Erzsébet királyné emlékjelének *legméltóbb színhelye a Szent György-ter* s a harmadik pályázatnak azt a feladatot kell kiírnia művészeink elé, hogy e *helyen keressék a legjobb megoldást*, akár a tér későbbi szabályozásától függetlenül, akár ebben a munkában is indítólag. Monumentális szobrot kíván tőlük a nemzet, olyat, mely nemcsak a Szent György-teret képes plasztikai hatásával betölteni, ha a kormányelnöki

palota a tér négyszögében megmarad, — hanem amely architektúrájával és szilhuettjével a messze légvonalon át is kellemes nyugvó pontot ad a szemnek, ha a miniszterelnökség másúvé költözhet s e tér kelet felől megnyílik.

Ott álljon a nagy királyné alakja, a várpalota ez előterében, minden időkre szóló történeti szimbólum gyanánt. Jelképezze e palota előtt az *örökös gondviselést a király és nemzet összhangja fölött*. Áldólag fogadja azokat ott, kik ez összhang javára munkálnak, és tiltó mementot küldjön azok után, kik ellene szegülnek vagy törnek!

Rudapest, május 9.

A **főrendiház** holnap, pénteken, délelőtt tíz órakor ülést tart, amelyen a nem állami tanítókról szóló törvényjavaslat felett megindult vitát folytatják.

Az **óbecsei függetlenségi párt gyűlése**. Jelentettük már, hogy az óbecsei függetlenségi párt az ottani szerb radikális párttal együtt május 12-én gyűlést tart az önálló magyar jegybank és az önálló vámterület mellett a függetlenségi párt a szerb radikális párttal az alkalomból lelkes magyar-szerb nyelvű felhívást bocsátott ki. A gyűlésen a központból **Holló Lajos** az országos függetlenségi és 48-as párt alelnöke vesz részt.

A **néptanítói javaslat végrehajtása**. A nem állami oéptanítókról szóló törvényjavaslatot a főrendiház holnapi ülésében előreláthatólag változatlanul elfogja fogadni, miután a nemzetiségi egyházak főpapjai lemondtak arról, hogy a törvényjavaslat részletes vitájánál módosításokat indítványozzanak. Az új rendnek a gyakorlati életben való minél eredményesebb végrehajtására nézve a vallás- és közoktatásügyi minisztériumban máris készülnek a rendeletek, melyek minden egyes körülményt figyelembe véve biztosítani fogják a néptanítói törvényeknek sima és fennakadás nélküli életbelépését. Az érdekelt nemzetiségi tanítószervek körében is megbarátkoztak már az új helyzettel. Nagyszomból jelentik, az erdélyrészi román tanítók egyesülete még e héten tanácskozást tart, hogy megállapítsa azon módokat, melyek lehetővé teszik, hogy a törvényben a magyar nyelv tanítására nézve foglalt kötelezettségeiknek eleget teheszenek. A tanácskozások eredményét a tanító-egyesület közölni fogja **Metianu** János metropolita érsekkel, ki a konzisztoriummal egyetértve annak idején az egyházi főhatóság részéről teszi meg rendelkezéseit.

A hatodik parancsolat.

Írta: **H. Wilde.**

A Krusin doktor anyja bement az üres orvosi váróterembe. Ránczos, bus arcán csendes nyugalom tükröződött. Éppen most jött haza a templomból, ahol halotti misét mondott. Kifáradtan, átfázva rogyott le egy székre s mélyen elgondolkodott. Elmélkedéséből Helene, a menyé zavarta föl. A fiatal, szőke asszony, akinék halvány arca sok lelki fájdalomról tanuskodott, odament az öreg asszonyhoz és így szólt:

— Jöjjön velem, mama, az én szobám jóval melegebb, mint ez, itt. A templomban volt?

— Igen gyermekem. Kértem az Istent, adjon örök nyugodalmat a megboldogult asszony felkének. Hát György mit csinál? Ma nem fogadott senkit?

— Nem,

— Bezárkózott?

— Igen... Az imént egy nő járt itt, minden áron beszélni akart velem... de én nem eresztettem be hozzá.

— Ej, ej... Hát ha valami nagy beteg volt?

— Biz az lehet... nem ismerem őt. Nem mertem bejelenteni. Hiszen tudja, mama, milyen szigorúan meghagyta a férjem, hogy ezen a napon senkit se bocsássak be hozzá.

— Tudom, gyermekem, tudom... Nos hát, csak magam voltam a templomban... Azaz mégsem... mert rajtam kívül még egy

nő volt ott egészen feketébe öltözött, fiatal nő. Talán az is valamelyik kedves halottja lelki üdvéért esengett a Mindenhatóhoz... Hja... a fiatalság ma már nem hisz semmiben s csak akkor kezd vallásos lenni, amikor a sok testi és lelki szenvedés s az élet borzalmai erre megtanítják. Meglátszott az arcán, hogy már sok keserves tapasztaláson ment át. Teljesen mozdulatlanul és némán állt a helyén, még csak keresztet sem vetett s meredt szemmel bámult maga elé!...

— Bizonyára a kedves halottjára gondolt, — szólt Helene.

— Amikor a nagy, üres, rosszul világított templomban csak két ember van együtt, azok kétségen kívül sok dologban együtt éreznek, — folytatta az öreg asszony. — A szomorúság, a bubánat a templomba tereli az embereket s ott egyenlőkké válnak... Ó, ha a templom kövei beszélni tudnának, mennyi kínról, mennyi szenvedésről regélnének!...

Helene fölkel s odament az ablakhoz. E pillanathban egy feketehajú fiatal nőt látott a ház felé közeledni.

— Nézz csak, mama, már megint itt van — kiáltott oda Helene az öreg asszonynak.

Ez fölkel s szintén kinézett.

— Hiszen ez a nő, aki a templomban volt!... Nézd csak, milyen merev, milyen halvány az arca! Nyilván valami súlyos beteg hozott magával. Nini, bejön a házba... Kis idő múlva kinyílik az ajtó s a fiatal leány ott áll előttük a küszöbön!

— Ujra kérem jelentsen be az orvos ur-nak... beszélnem kell vele.

— Ön a beteg, vagy másvalaki? — kérdezte Helene.

— Nekem föltétlenül konzultálnom kell az orvos urral.

— Hiszen elég orvos van a városban, miért nem fordul azokhoz?

— Nem... nekem magával Krusin orvossal kell beszélmem.

— Majd megkísérem... bár nem hiszem, hogy ma bárkit is fogadjon, — szól Helene még mindig habozva és kiment a szobából.

— Üljön le, kérem — szólt az öreg asszony. — Ma reggel a templomban láttam önt.

— Igen... ahol ön halotti misét mondott.

— Ezí ezen a napon minden esztendőben meg szoktam tenni.

— Rokona kegyed Krusin orvosnak?

— Az anyja vagyok.

— Ma bizonyára emléknapot ül a családjá, ezért volt a halotti mise s ezért nem fogad az orvos, nemde? — Az idegen fiatal nő fűrkeszón tekintett az öreg asszonyra.

— Igen... emléknep, még pedig rettentő emléknep valamennyiünknek — szólt bánatos, halk hangon az öreg nő.

— És mégis csak egyedül ment el a templomba?

— Csak magam vagyok vallásos a családban. De a többiek itthon is elmélkedhetnek azon a szörnyű dolgon, ami évekkkel ezelőtt ezen a napon történt.

— Hiszi, hogy megbocsát az Isten? — kérdezte gyanútlanul a fiatal leány.

— Ó, bizonyára — szólt meggyőződéssel

Apponyi Lovrinban.

— Népgyűlés a pángermán mozgalom ellen. —

A Délvidéken egy idő óta ismét észlelhető olyan agitáció, amely az öt év előtt fiaszkóval végződött pángermán-mozgalom fölélesztését célozza. A hazafias érzelmű délvidéki svábok között most sem fognak több eredményt elérni a bécsi pénzen fogadott agitátorok, de azért a délvidéki képviselők nagyarányú akciókat indítottak, hogy a pángermán-mozgalmat csirájában elfojtsák. Ennek a hazafias célznak állott szolgálatába az a nagyszabású népgyűlés is, amelyet ma délelőtt tartottak Lovrinban és amelynek különös jelentőséget adott gróf Apponyi Albert vallás- és közoktatásügyi miniszter részvétele. A délvidéki képviselők is csaknem valamennyien megjelentek, de ott voltak a délvidéki vármegyék főispánjai is. A népgyűlés imponáló lefolyású volt és hatása kétségtelenül abban fog nyilvánulni, hogy a pángermán agitátorokat kiűzik a sváb falvakból, ha még egyszer oda merészkednek.

Az imponáló népgyűlésről tudósításunk a következő:

A Délvidéken megindult pángermán mozgalom ellen a koalíció délvidéki képviselőinek vezetése alatt nagyarányú akció indult meg, amelynek során ma délelőtt nagyszabású népgyűlést tartottak Lovrinban, ahová gróf Apponyi Albert vallás- és közoktatásügyi miniszter számos képviselő kíséretében tegnap este leutazott Budapestről.

A népgyűlés előkészítése céljából már tegnap leutaztak: Szivák Imre, Várady Imre, Kardos Samu, Szilassy Zoltán, Baross János, Sztojanovits Iván báró, Steiner Ferencz, Pescha Miklós, Hajdu Frigyes, Hödy Gyula, Weisz Julián és Dobroszláv Péter országgyűlési képviselők, akik szerdán este Temesváron előértekezletre gyűltek össze, amelyen kívül még résztvettek: Kabdebó Gergely temesmegyei, Fialka Károly krassó-szörényvármegyei, és Botka Béla torontálvármegyei főispánok.

Az érkező képviselőket a pályaudvaron a temesvári függetlenségi párt küldöttsége fogadta, élén dr. Muth Gáspárral.

A megérkezés.

Gróf Apponyi Albert ma reggel 5 órakor érkezett Bohus Károly és Daniél Pál képviselők kíséretében Temesvárra, ahol Hödy Gyula és Steiner Ferencz országgyűlési képviselők vezetésével küldöttség várta, melyben résztvettek Kisfaludy Kálmán városi és Fülöp Béla, a megyei 48-as

függetlenségi párt elnöke, Kovacsics Gyula árvaszéki elnök, Muth Gáspár dr. a temesmegyei függetlenségi és 48-as párt alelnöke. Korosy György megyei aljegyző és még számosan. Apponyi Albert gróf az üdvözlés után kocsin a Losonczy-téren levő székesegyházba hajtatott, ahol Blaskovich Ferencz apátkanonok félhétkor misét szolgáltatott, amelynek végeztével Apponyi visszahajtatott a pályaudvarra, ahol már nagyszámú közönség várakozott rá, amelynek sorában ott voltak: Kabdebó Gergely temesmegyei, Fialka Károly krassó-szörénymegyei, és Botka Béla torontálmegyei főispánok, Jankó Ágoston, Joannovits Sándor és Issekutz alispánok.

A közoktatási minisztert és kíséretét vivő vonat reggel 8 órakor indult el Temesvárról és utja Lovrinig folytonos ünneplés és lelkes óvációk mellett ment végbe. A közbeeső állomáson mindenütt nagy néptömegek várták Apponyit, akit az állomásokon beszédekkel üdvözöltek.

Ujbessenyőn Gausz Péter, Kisbecskereken pedig Reitter Mihály községi bírák üdvözölték a minisztert. Az utóbbi állomáson a szomszéd községek lakossága zászlók alatt és zeneszó mellett várta a vonat érkezését. Billéden Thöresz János jegyző intézett beszédet Apponyihoz, aki minden egyes beszédre szívélyes hangon válaszolt.

Lovrinba délelőtt háromnegyed tíz órakor érkezett a vonat. Az állomáson Várady Imre országgyűlési képviselő vezetése alatt ezrekre menő néptömeg hullámzott. Magában a pályaudvaron, amely nemzeti zászlókkal és magyar czimerekkel volt felszítve, fehér ruhába öltözött leányok állottak sorfalat, akik gyönyörű fehér koszorút hoztak a miniszternek. Mikor Apponyi a vasuti kocsiból kiszállt, az iskolásgyermekek meghajtották előtte nemzeti színű lobogóikat.

A város nevében dr. Reitter Imre ügyvéd üdvözölte, majd Pauli Katicza délvidéki sváb népiusultban tulipánokból kötött díszes bokréttat nyújtott át Apponyinak, aki szíves szavakban köszönte meg a fogadtatást.

Az állomásról Apponyit és kíséretét hosszú kocsisor vitte be a városba. A menet élén díszes négyesfogat haladt, melyen gróf Apponyi Albert foglalt helyet Baross János képviselővel. A mintegy 150 kocsiból álló menet számos, gyönyörűen felékesített díszkapun át vonult be a hatalmas földre, ahol már közel 5000 főnyi polgárság gyűlt össze.

A népgyűlés.

Apponyi és a kíséretében lévő képviselők a vendéglő előtt felállított emelvényen foglaltak he-

lyet. Gróf Apponyi különben Reitter Ede gyógyszerésznél szállott meg.

A lelkes éljenzés és óváció csillapultával mely Apponyinak a gyűlés színhelyére történt megérkezését követte, Glass Mihály községi bíró nyitotta meg a népgyűlést, amelynek elnökévé dr. Reitter Imre ügyvédet választották meg.

Dr. Reitter-nak, a népgyűlés elnökének, indítványára elhatározták, hogy küldöttségileg felkérjük Apponyit beszédje megtartására, majd Muth Gáspár, a délvidéki függetlenségi párt alelnöke röviden vázolta a népgyűlés tulajdonképpeni célját.

Utána gróf Apponyi Albert perczekik tartó viharos éljenzés közben a szöszékre lépett és a következő beszédet mondatta:

— Tisztelt barátaim! Át fogok azután majd térni az önök anyanyelvén való szöszésre. Kezdem szavaimat a gyűlés hazafias jellegéhez hiven az állam nyelvén, hogy itt is élő kifejezésre jusson, mennyire összefér az állam nyelvének hazafias méltatása és kultusza az anyanyelv szeretetével.

Ezután német nyelven folytatta Apponyi Albert gróf:

— Az előttem szóló igen tisztelt szónok ur, Muth Gáspár feltűnő jelenségnek mondotta, hogy én, mint a kormány tagja, éppen úgy megjelenek a ti körötökben, mint azelőtt, mikor még mint ellenzéki férfiú működtem. Ha ezen valami feltűnő van, akkor nincs benne más, mint a régi rendszer elítélése, amelyben aki miniszter lett, azt hitte magáról, hogy több lett, ami egyszersmind azt is jelenti, hogy azelőtt kevesebbnek tartotta magát. Pedig hiszen éppen akkor lesz kevesebb, mikor miniszterré lesz. Én nem hiszem, hogy én több lettem most, mint voltam azelőtt. De tiltakozom az ellen, hogy bárki kevesebbnek tartson annál, mint aki voltam. Ami voltam és leszek, az az Istentől kapott természeti adományokon, szüleitől kapott nevelésen és a vallásos tanuláson mulott és a népek köszönöm, annak a népek, amelynek lelkében minden igaz politikusknak a lelke gyökeret ver. Ezek a gyökerek azok, amelyek engem a nép lelkével összekapcsolnak és épp ezért nem szeretném, ha akár engem, akár a kormányon levő társaimat a karácsonyfához hasonlítanának, amelyet szépen feldíszítenek, rajta gyertyákat gyújtanak, de amelynek nincs gyökere és amelyet rövid pár nap múlva már mint életképtelent tűzbe vetnek. A mostani kormányzatnak gyökerei mélyen a ti lelketekbe nyulnak le. Ami most engem az idejövételre készítetett, az egy kíséretjárás. Ezek a kíséretetek ismét előjöttek a multból és azért jöttek ide, hogy a ti lelki egyensúlyotokat megzavarják. Emlékezteték rá, hogy egynehány esztendővel ezelőtt ugyanerről a helyről figyelmeztettek titeket az izgatókra, akiknek csábító szavai ellen felvilágosítani óhajtottalak titeket. Ők most más formában lépnek fel, de a törekvéseik ugyanazok most is, mint akkor voltak. Akkor nyersebben adták elő, amit akartak. Most finomabb formába burkolják törekvéseiket. Amit ők a pro-

teljes hangon Krusinné asszony. — Ahol Ő van... ott nincs halál, nincs gyöngeség, tehát bosszu sincs.

— Ön tehát a bosszút gyöngeségnek tartja?

— Föltétlenül... nagy lelki gyöngeségnek.

— Ez is attól függ, milyen bosszúról van szó, — vélekedett az ifjú nő s arcza kemény kifejezést öltött.

— A bosszú az enyém — mondja az Irás — válaszolt emelt hangon az öreg asszony, majd a folyosóról hallatszós neszt figyelte.

— A fiam lépteit hallom. Isten önnel, kedves gyermekem. — szólt s fáradtan kívánszorgott a szobából.

Az ajtó kinyílt s az ajtóban megjelent az orvos magas alakja.

— Beszélni kíván velem? Nemde, ön idegen itt, ebben a városban? — kérdezte az orvos s intett a feleségének, hagyja őket magukra, amit az meg is tett, miután bizalmatlanul végig mérte a halvány és mozdulatlan idegen hölgycet.

— Eljöttem, s éppen ma jöttem el, Krusin orvos, hogy önt a mai nap jelentőségére figyelmeztessen. Én Krusavin Olga vagyok.

Az orvos hátra tántorodott s kimeredt szemmel bámult a szép, fiatal nőre.

— Ugy-e, nagyon hasonlítok reá? — folytatta metsző hangon.

— Ó... nagyon...! — s alig birt lélegzetet venni.

— Nos, mit gondol, miért jöttem ide, ön-höz, tíz esztendő multán?

— Hogy elítéljen... s hogy taian meg is öljön...

— Eltáitálta. Ne is igyekezzék elmene-külni, ugy is hiába való lenne — szólt fenyegető hangon és baljóslatu mozdulattal a zsebébe nyul.

— Itt maradok — szólt, már teljesen nyugodtan az orvos. — Vegye csak elő azt a revolvert. Lőjjen agyon, kihallgatatlanul, ha ön ezt igazságos eljárásnak tartja. Mert joga van vértért vért követelni.

— Ugy látom, le akar a szavaival fegyverezni — szólt a nő bizalmatlanul.

— Eszemben sincs... Hiszen már régen várom önt... Tudtam, hogy el fog jönni.

— Édes anyja ma a templomban volt; misét mondatott az anyámért. És ön... ön így elzárkózik az emberek elől?... Bizonyára furdalja a rossz lelkiismerete... Éppen ma tíz esztendeje annak, hogy ön az anyámat meggyilkolta. A törvényszék azonban fölmentette önt s ebben a csendes, kis városban húzódott meg. Megnősült s fészket rakott magának s most boldog!... Minden esztendőnek ezen a napján halotti misét mondat a meggyilkolt lelkeért s ezzel aztán azt hiszi, minden a legjobb rendén van, hogy mindenért megbűnhődött... És ön, aki embert gyilkolt, és tovább is élni akar... Édes anyja azt mondja, ön hitetlen... Mit változtat ez a dolgot? Ha vallásos volna, akkor az Isten irgalmára számítana; de, minthogy nem az, ugy gondolkozik: nincs semmi és nem is lesz

semmi... minek gyötörné, minek kinozná hát magát?

Az orvos egy szót sem szólt; de sápadt arcán keserű vonás jelent meg. A nő még izgultabban folytatta:

— Azt mondja ön, hogy már várta ezt a találkozást. Eszerint rám is gondolt. De vajjon el bírja-e képzelni azt a tengernyi kint és gyötrelmet, amit és azóta elszenvedtem? Hogy folyton csak a meggyilkolt anyámat láttam magam előtt s ez képtelenné tett arra, hogy az élet más jelenségei is befolyással lehessenek reám. Kerültem a szerelmet, a gyönyörűséget, az élvezeteket, a nyugalmat s mindig csak meggyilkolt anyámnak a hangja csendült a fülembe: — A gyilkosom mégis él... csak nem feledkezett meg rólam...? csak nem bocsájtottál meg néki?... Eszébe jutott-e ez valaha? Vagy azt képzelte, hogy ezt is csak ugy el fogom feledni, mint az élet sok más keserűségét? Hogy ettől, a kintzó gondolatól én szerethetek, boldog lehetek? Azt hitte, el birom némitani azt a beíós kangot? Ön nagyon csalódott, Krusin orvos!

A nagy szál ember most erősen a szeme közé nézett a leánynak.

— Nos hát, ha már mindezt tudja... miért késedelmeskedik... miért nem lő agyon?

— Mert, előbb tudni akarom, miért ölte meg anyámat. Elhatározásom szilárd. Nem gyávaság az, ami habozásra készít; de előbb tisztán akarok látni a dologban. Tudakozódtam ön után a városban mindenütt, csak dicsérték, a szegények jötevőjének magasztalták... Majd

klamációjukban elmondanak, egy nagy hazugság. Hazugság azért mert a legszebb hazafias tény hirdetésével kezdik, azután pedig hozzátesszik: de — amely az előző mondat minden szépségét lerontja. Mert ha, tisztelt barátaim, én azt mondom, hogy keresztény vagyok, *de*, — és itt felsorolom mindazokat a bűnöket, amelyeket keresztény létemre elkövettem, ugyebár, hogy akkor én nem vagyok jó keresztény? Ha azt mondom, hogy nem vagyok antiszemita, *de*, — és itt felsorolom azokat a lelki motivumokat, amelyek engem a más valláson élő felebarátaim ellen ingerelnek, akkor én nem vagyok jó felebarát. T. barátaim! Ez az irás is egy gyönyörű mondatlal kezdődik, azután jön az a bizonyos „*de*”, és utána olyan dolgok, amelyek mégis egyenes támadást tartalmaznak az állam egysége ellen. (Igaz! Ugy van!) T. barátaim! Azt mondja ez az irás, hogy Magyarországon minden rosszul van és vele szembeállítják Németországot, ahol minden jól van. Hát, tisztelt barátaim, 30 évig azért voltam ellenzéki politikus, mert hiszen Magyarországon nem volt minden jó. (Élénk helyeslés.) De rejtőn bánt az, hogy most, egy évi kormányzás után éppen azok az elemek, akik 30 év alatt nem tettek semmit, vádolnak bennünket azért, hogy egy év alatt nem tudtunk mindent megtenni.

Apponyi ezután számos, a nép lelkére ható finom hasonlattal bizonyította, hogy a pángermán izgatók a nép lelkéhez akarnak hozzáférközni, akkor, amikor folyton ócsárolják előtte a mai állapotokat. Elmondta többek közt, hogy legutóbb egy mesét olvasott fel gyermekeinek, amely arról szól, hogy egy szegény asszony, aki nem bírta eltartani gyermekét, kénytelen volt őt örökségbe adni egy gazdag asszonynak. A gazdag asszony aztán szépen felnevelte a gyermeket.

Mikor a gyermekei véleményét kérdezte a meséről, a kicsinyekben is feltámadt az erkölcsi érzés és azt mondták, hogy mégsem lett volna szabad a szegény asszonynak odaadni a maga gyermekét. A gazdag asszonynak pedig nem lett volna szabad elvállalnia más gyermekét.

— Ime, ha az egyszerű gyermek lelkében — folytatta Apponyi — így megvan a családi érzés és hazaszeretet érzése, fokozott mértékben meg kell lenni bennünk is. (Ugy van! Ugy van!) Az a gazdag asszony legalább tényleg örökbe fogadta és felnevelte azt a gyermeket, de vajon a nagy Németország elvállalja-e gondozna-e benneteket?! (Általános tetszés és taps.)

Apponyi ezután hosszasan fejtegette azt a történelmi tényt, hogy a bevándorolt felvidéki németek mindössze 150—200 esztendeje vannak Magyarországon, holott a magyarok ezer esztendeje laknak itt és ezer esztendeje védik a haza határait az ázsiai hordák ellen. Ha emiatt kultúrájában elmaradt, nem róható fel neki hibájául. (Általános helyeslés és taps.)

— Három gondolat van, — folytatta tovább Apponyi — a vallás, család és haza gondolata, amelyben az ember az igaz, nemes érzéseket feltalálja. A vallásról és családról a délvidék vallásos és családi érzéssel bíró

népének nem kell beszélni. Hogy mi a hazaszeretet, arra vonatkozólag csak egyet mond. Nekünk két anyanyelvünk van, ugymond, az egyik a szülőanyánk nyelve, amelyen beszélni tanultunk, a másik pedig második anyáknak, a hazának a nyelve, amelyet épp úgy el kell sajátítanunk, mint ahogy megtanultuk szülőanyánk nyelvét. (Ugy van! Ugy van!)

Beszédét a következő szavakkal fejezte be gróf Apponyi:

— Én csak arra kérek benneteket, hogy a miniszteri székben éppen úgy számítsatok reám és társaimra, mint ellenzéki vezér korunkban, mert amiket akkor megígértünk, azt most fogjuk végrehajtani. Ha pedig nem tudjuk végrehajtani, ott hagyjuk ezt a helyet és folytatjuk ott, ahol elhagytuk, az ellenzéken!

Hosszas éljenzés és lelkes ováció követte Apponyi Albert gróf kijelentését, aki beszédével a nagyszámu nagyobb részben németajku hallgatóságát valósággal elragadta.

Ezután Stróbl Péter, a sváb nép nesztora, nagyhatásu beszéd kíséretében határozati javaslatot terjesztett elő, melyet dr. Muth Gáspár hozzászólása után a népgyűlés egyhangulag elfogadott. A határozati javaslat a következő:

A lovrini választókerület hazafias polgársága egyesülve a délvidék minden részéből megjelent németajku hazafias polgársággal, hazafias hálával üdvözli gróf Apponyi Albert minisztert és biztosítja őt és a nemzeti kormányt további hűséges ragaszkodásáról. Bizalommal viseltetik a nemzeti kormányhoz az átmeneti időre vállalt nagy koncepcziójú munkássága iránt és különösen kívánja az általános választójognak, a katasztrerek és az adórendszernek igazságos reformját és az ország gazdasági felzárkózását Ausztria nyomása alól. Egyben kijelentik a megjelölt, hogy őseiktől örökölt hagyományos hazafiságukban és az egységes magyar nemzeti államhoz való törhetetlen hűségükben úgy ők, mint unokáiknak unokái mindhalálig kitartanak.

A határozati javaslat elfogadása után dr. Baross János képviselő mondott köszönetet a miniszternek és a hazafias németajku polgárságnak, az utóbbiakat buzdítva a nemzeti állami eszme szeretetére és ápolására. Ezzel a népgyűlés véget ért.

Tisztelgések és bankett.

A népgyűlés után Apponyiát több környékbeli küldöttség tisztelgett. A szomszédos községek tanítóinak küldöttségét Vértessy Gyula tanfelügyelő vezette. A miniszternél tisztelgtek a környékbeli szociálisták is, akik az általános választói jognak mielőbbi megvalósítását sürgették. Apponyi a szociálisták vezetőjének beszédére adott válaszában kijelentette, hogy az általános választói jogot a

kormány meg fogja valósítani, de annak kereteibe nem fogja belevonni azokat, akik az államellenes tanok hívei.

Délben egy óraker gróf Apponyi Albert tiszteletére bankett volt, amelyen Apponyi Bottka főispán, Jankó alispán, Kabdebo Gergely főispán és Baross János országgyűlési képviselők között ült. Az első pohárköszöntőt Bottka főispán mondotta a királyra, utána dr. Reitter Imre Apponyit köszöntötte, aki a véget érni nem akaró éljenzés miatt sokáig szóhoz sem juthatott. Apponyi különben rövid felköszöntőjében a népre üritette poharát. Végül Baross János beszélt.

Gróf Apponyi Albert a kíséretében levő képviselőkkel a délután hat óraker induló vonattal utazott el Temesvárra s péntek reggel érkezik a fővárosba.

Budapest, 1907. május 9.

Kereskedelmi szerződésünk a keleti államokkal. A Romániával kötendő kereskedelmi szerződések tárgyalása — mint értesülünk — újból halasztást szenved s csak május hó 20-án kezdődik Bécsben. Az estilapok hiradása szerint a román állambehozatali egyezmény létrejöttének nincsenek elvi akadályai. Ez azonban nem egészen így áll, mert Romániának állategészségügye oly alacsony fokon áll, hogy szépen fejlődő állatállományunk az inficiálás veszélyének volna kitéve a romániai állatbehozatal megengedése esetén. Inkább kedvezőbbek a kilátások a bolgár kereskedelmi szerződés megkötésére, Szerbiával május vége felé kezdődnek a szerződéses tárgyalások. Ha létrejön Szerbiával a kereskedelmi szerződés, ennek keretében Szerbia ezután is olyan mértékben szállíthat állatot az osztrák-magyar monarchia területére és pedig olyan mértékben, mint aminő mértékben Szerbia kivitelre alkalmas nagy állatállománya ezt megengedi. Ami a szerb szállításokból a magyar és osztrák ipar részesedését illeti, külügyi kormányunk számít arra, hogy nemcsak a fegyvert és lőszert, hanem vasuti üzemi tárgyakat és sőt is fognak Magyarországból és Ausztriából beszerezni.

A zirczi mandátum. Udvary Ferencz, a zirczi kerület országos képviselője csödbe került. A képviselőház összeférhetetlenségi bizottsága holnap ülést tart ebben a tárgyban és a törvény értelmében javasolni fogja a Háznak a mandátum megsemmisítését

— Hát a gyermekei? — kérdezte egész lényében megrendülve a leány.

— Nincsenek gyermekeim s nem is szabad lenniök. Éles kard gyanánt áll köztünk a hatodik parancsolat! A feleségem ugyan bátran elfogadta a gyilkosnak a kezét... de hogyan érinthetne az én kezem gyermekeket, hogyan hallhatnám ajkáról ezt a mondatot: „Ne öl!”

Elhallgatott, maga elé meredt, majd így folytatta:

— Nem csöndes, nem békés az élet ebben a házban... s csak azért látszik olyannak, mert semmi öröm sem lakik benne... Ön, kisasszony, tehát most egy, már régen haldokló, félig meghalt embert akar sujtani... Nos, ez a tett nem lenne méltó önhöz s nem érdemlené meg azt, hogy tönkretégye az életét azzal, hogy elkövesse. Adja ide azt a revolvert: magam fogom magamon az ítéletét végrehajtani.

E perczen ajtó nyílt ki a hátuk mögött: az orvos felesége állt a küszöbön.

— Bocsáss meg, hogy zavarlak... de már oly régen konzurlálsz, hogy...

— Mindjárt vége lesz, szólt a fiatal leány. Ne nézzen rám olyan félősen... én Krusavin Olga vagyok.

Ez alatt szép lassan kivette zsebéből a revolvert. Az asszony nagyot sikoltott s hirtelen a férje elé ugrott, hogy őt megvédje, s esdő hangon rimázkodott:

— Ne őt ölje meg! Öljön meg engem!

— Ne féljen... Az én golyóm sokkal kegyesebb lenne, mint amilyen az élet volt önökhöz. Lemondok a boszurmól...

És a leány messzire eldobta magától a gyilkos fegyvert s lassan kiment a házból.

a házukat néztem meg itt, a szép lombos fák között: láttam az édes anyját halvány arczu szenvedő feleségét: gyilkoshoz jöttem és békét, nyugalmat találtam a házában. Ezért is tudni akarom, hogyan lehet az, hogy ön, aki gyilkolt, ilyen nyugalmas, boldog életet él?

— Nem olvasott, vagy nem hallott kegyed semmit az akkor történt eseményekről?

— De igen. Valamennyi akkori hirlapot megszereztem. Olvastam az államügyésznek s a védőnek a beszédét s azt is olvastam, hogy ön folyton konokul hallgatott... Miért hallgatott? Miért bánt oly kegyesen az államügyész önnel, a gyilkossal? Az anyám lett volna a bűnös?

Az orvos ránézett a leányra, aki villámio szemekkel, erősen fölzigatva állt ott előtte s így szólt?

— Azt mondja ön, hogy mielőtt megöl, meghallgat, nekem tehát védnem kell magamat... Egyedül csak önt ismerem el bírónak magam fölött, egyedül ön ítélhet el s csakis ön menthet föl is. Annaira hasonlít az anyjához, hogy már szinte borzadok ettől a nagy hasonlóságtól... Mintha csak most is a színház előcsarnokában volnék, revolverrel a zsebemben, bűnös gyöngeségem amaz átkozott órájában...

— Hiszen boszúból gyilkolt s ezt gyöngeségnek nevezi?

— Igen, annak... Hát mi is lett volna egyéb... csak nem lelki erő talán? Hisz' ez az egész szerelem is csak örült, beteges gyöngeség volt! A szerelméért esengtem, bár tudtam, hogy engem már rég nem szeret s mást boldogít gyöngéd odaadásával. Utána lesekled-

tem, elfogtam a szerelmes leveleit, amelyeket más férfiakhoz intézett... És vad örület kerített a hatalmába... minden áron vért kellett látnom...

Megtört szemmel nézte a leány az orvosnak magas, görnyedt alakját s akadozva, zihálól lélegzettel kérdezte:

— Eszerint hát megcsalta önt?

— Az orvos nem felelt, hanem így folytatta:

— És aztán, amikor ebből a szörnyüség-
es álomból fölbredtem... mikor mindent tisztán láttam és jól föl fogtam a helyzetet...

— És életben maradt... folytatta elhaló hangon a leány.

— És életben maradtam... ami a második gyöngeségem volt, mert hiszen mindjárt akkor végezniem kellett volna magammal. És kegyed jég azt hiszi, hogy mindent elfeledtem? Ó nem. A bűnnek a gyökerei hosszúak s messze elágazók, meg aztán mélyre hatolnak s nem csak a bűn elkövetőjét sujtják és ragadják meg, hanem annak egész környezetét tönkre silányítják... Igen bizony, ez a csöndes kis ház itt a nagy hársak árnyékában... azt hinné az ember, boldogság tanyáz benne... Nem, nem. Egy pillanatig sem voltunk benne boldogok! Két asszony élt mellettem azóta foyton, mind a ketten jók, irgalmasak voltak irántam. Az anyám egész nap imádkozik, s várva-várja az égtől a fia bűneinek bocsánatát. Szegény feleségemnek azonban még ez az egyetlen vigasztalása sincs meg! A halottnak az árnyéka lepton-nyomon kísértet gyanánt üldöz bennünket!

Politikai hangulatok.

I. Ajándékok és hatásuk.

Amikor mi először beszéltünk a koronázási jubileumról, csak arról volt szó, hogy a fővárosban minő intézmények alkotásával teszük emlékeztetéssé a koronázás negyvenedik évfordulóját. Akkor a tervek még nem valának mind készen és a kombináltak, valamint maguk a tervezetők is megelégedtek annyival, hogy régebbi eszmék megvalósítását kapcsolták össze a jubileum dátumával.

Azóta egy és más, kisebb és nagyobb eset történt. A koronázási jubileum dolgát összezavarták sok más egyéssel és időközben válsághírek is keletkeztek, amíg arról beszéltek, hogy hát a király mit ad a nemzetnek a nevezetes alkalomból.

— Az ajándékok erősítik a barátságot — idézték a közmondást.

Azonban a nemzet és királya közt a barátság fenn kell állania ajándékok nélkül is és amely barátságot csak az ajándék éltet, az nem őszinte és az elporladozik és ciszáll a legelső széllel.

Hovatovább feiszinre vetődött egy-két gondolat. Mindegyiknél fontosabb azonban az a hit, hogy arra az időre, amikor a koronázási jubileum elérkezik, a nemzeti programnak egy lényeges része teljesítve lesz.

— Ha úgy akarja a képviselőház, mint a hogy a kormány akarja — mondták nekünk ma reggel — hát június nyolczadikára a nemzet megkaphatja az alkotmánybiztosítókat. Csak módot kell adni, hogy a kormány be-terjeszthesse és a képviselőház letárgyalja és ha csupán külsőség, hangulat és hatás kell, ki lehet eszközölni, hogy az uralkodó e törvényeket a jubileum napján szentesitse Budapesten.

Külsőség, hangulat és hatás! Mily sok igazán lényegeset, nevezetesen és életbevágót változtatnak meg és alakítanak át e fogaimak. A magyar valamikor nagyon szerette az efélet. Történelmünkben egymást érik oly leírások, melyekkel az bizonyították, hogy a nemzetre a legnagyobb befolyásokat ügyes szcenika rendezésekkel érték el és áldozatokra lényegében üres, de külsőségeiben hatásos eszközökkel bírták rá. A nemzeti történet legendás jeleneteivel szemben aztán az udvari életben és a síma nyelvű idegen diplomaták és udvaroncok körében egy egészen más jellegű mondanok keletkezett, mely mindig arról szólt, hogy mi-képen lehetett becsapni a magyart.

A nemzeti ajándékok között leginkább az első sorban, amit a híres pozsonyi országgyűlésen adtak a rendek Mária Teréziának: vitam et sanguinem. A jelenetet többnyire aképen írják le, hogy Mária Terézia a rendek előtt kis fiával, Józseffel együtt jelent meg, kit a karján tartott és nemcsak a szép királynő könyvezett, de a gyermek is sirt. Az áldozat megtörtént: a magyar életét és vérért adta. Aztán, hogy az idő mult és II. Józsefből császár lett, az udvar körében ebből a jelenetből is megcsinálták a gonosz tréfát. A történelem megállapította, hogy József trónörökös a pozsonyi országgyűlés idején nem volt Pozsonyban, eszerint nem is sirhatott anyja karján, mindamellett Ligne herczeg feljegyezte, hogy maga II. József is állandóan azt mondta udvaroncainak mulattatására, hogy ott volt és hogy anyja a nevezetes perczben nagyot csipett rajta ott, ahol a karján ült és emiatt fájdalmában erősen sirt.

Persze akkor már ott az volt a raison,

hogy a magyarokra anekdotákat csináljanak a Burgban.

Azt mondják különben, hogy — jelentősebb, történelmi nevezetességű ajándékozás nem lehetséges, mert erre nem alkalmasok a viszonyok sem az egyik részen, sem a másik részen. A király nem tüntethet Magyarország mellett való szeretetével Ausztria miatt. Ausztria féltékenykedik és kormánya a teljes bomlással fenyegetőzik, mihelyt valamely magyar vivmány kérdése csak szóba is kerül. Ausztria mindenekfelett meg akarja tartani gazdasági gyarmatnak Magyarországot, — sőt szabadságot szerez a koronától, avagy legalább a hallgatólagos beleegyezést biztosítja, hogy ezt az álláspontját az ausztriai választásokon korteseszköznek felhasználhassa. Mindaddig, amíg a gazdasági kérdések nincsenek aképpen tisztázva, hogy a mi javainkat és anyagi függetlenségünket szankcionálva, írott törvényekkel megerősítve nem látjuk, bajosan lehet a mi részünkről áldozatokat várni.

Azt is mondják, hogy a kormánynak elég vesződése van azzal, hogy teljesítse a nemzettel szemben vállalt kötelesegeit, melyeket akkor vállalt, amidőn még nem volt kormányon. A nemzet türelmetlen és a bujtogatók is felhasználják ezt az állapotot. Maga a koronázási ajándék is csak hagyomány, a hódolatnak a kifejezése és a kulisszák mögötti szerződészerű egyezkedésnek a tárgya volt, amíg egyttal hatásra szánt ténykedés, de a szokás megerősítette. Jubileumi ajándékról nem tud a hagyomány és ez nincs a szokásjogban.

A régi idők nagyon megváltoztak. A tapasztalat változtatta meg a felfogásokat s a reális kor már jól ismeri a hatást keltő eszközöket. Mit ér a keservet gyökerestül kitépni, ha az emléke megmarad — mondja Shakespeare.

A magyar már megnézi, hogy amit ad, miért adja és hogy azért, amit kap, mit kívánnak tőle.

* * *

II. A pápai Tisza.

A főrendiházi ülésen, melyen a nem állami elemi iskolákról szóló törvényjavaslat tárgyalását megkezdték, erősen keresték gróf Tisza István, aki miután mint miniszterelnök és mint pártvezér megbukott, főrendiházi tag lett.

Tiszáról az utóbbi hónapokban konstatalni lehetett, hogy ahol csak tehette és teheti, igyekszik szembeszállani a kormány törekvéseivel és elfeledkezik ígérteréről, melyet a nemzet békéje érdekében a szabadelvű párttól való bucsuzása alkalmával tett.

Azt hitték tehát, hogy Tisza megjelenik a főrendiházban, sőt hogy vasárnap éppen e miatt érkezett Budapestre és hogy a főrendiházi el-lenzék sorában támadni fogja a kormányt. Az oláh papoknak jól fogott volna egy Tisza-beszéd.

Azonban Tisza nem mutatkozott. Egyik híve jelen volt a főrendiházban, tehát nála tudakozódtak.

— Nem hiszem, hogy eljőjön — mondta a Tiszapárti férfit. — Tisza előadta már a magáét ebben a kérdésben Pápán s az a beszéd, amit itt mondhatna, nem lehetne pápább a pápai-nál.

Maguk a hírek óhajtják leginkább, hogy Tisza ne szerepeljen a nemzetiségiek környezetében, ahol okvetlen a magyarság ellensége gyanánt tűnne fel.

Mindamellett ők sem lesznek tulságos meglepődve, ha pénteken mégis ott látják a főrendiházban gróf Tisza Istvánt és ha filippi-

kát hallanak tőle, mivelhogy ezuttal ez lenne leginkább népszerűtlen.

Tisza pedig mindenekfelett leginkább népszerűtlenségének a növeléséhez ért.

* * *

III. Uniformis-nyomor.

Hágában az általános lefegyverezést szeretnék kihirdetni, míg Bécsben a katonatisztek fizetésfelemelésének életbeléptetését sürgetik. Ezt az utóbbit a hadsereg tagjai tán még inkább óhajtják Budapesten, holott Magyarországon a hivatalnokokról most sem lehet kellőképen gondoskodni, tehát a katonatisztekről sem.

A teljes lefegyverezés az ábrándok világába tartozik, mint az emberiség általános boldogsága. A produktív munka részére az erők mily elképzelhetetlen hatalma szabadulna fel és a népek közszükségeire az anyagi javak mily rengeteg tömege... De beszélni sem lehet róla.

E helyett foglalkozni kell a katonatisztek fizetésjavításával, amit úgy anyagi okok miatt, de erkölcsiek miatt is sürgetnek.

Ami azt illeti, a katonatisztek anyagi helyzete általában nem egyezik a ruhájuk „vorschrittmässig“ voltával. A külső szín sehol sincs oly ellentétben az életviszonyokkal, mint a katonatiszteknek. Dologtalanságuk, no meg a hagyomány rákényszeríti őket a semmittevők életmódjára. A katonatisztek az ő pár forintjából (aminek nagyrésze elfogy a bajtársi és kaszárnyai fényűzésekre) a civilek közt úgy kell élnie, mint a könnyelmű gavallérnak és e mellett ügyelnie a kardbojt renoméjára.

És ha nincs pénz, hát honnan telik a külső látszatra? Ám a tiszt ifju, szeret mulatni és bármiképen is megakarja szerezni a hozzávalókat. Nagyvárosban már könnyebben megy a dolog, mint másutt. Minálunk az egészen vagyontalan tiszt is felszinen maradhat, mulathat és játszhatja az urat, hogyha érti módját és ha fel tudja használni az emberek gyöngeségeit.

Nem is újabb keletű divat, hogy polgári összejöveteleknek díszet szerezzenek egy-egy uniformissal. A parvenük igen szívesen fogadják, ha akármilyen tartalmu egyenruha díszíti sorukat. Megvendégelik, ellátják minden jóval és eképen ápoltatik a hadsereg és a polgárság közti jó viszony. S a rideg katona mihamar átalakul mulattató budapesti bohémmá. A budapesti pénznélküli bohém jellemzésének pedig megfelel, amit egy foglalkozás nélküli lakótársáról mondott szolid életű szobatársa:

— Fel kellett neki mondanom a barátságot és a vendégszeretetet, mert boszantott, hogy délig aludt; akkor egy krajczár nélkül ment el hazulról és mégis minden éjjel későn jött haza s a sok pezsgő miatt bepiszkolta a mosdótálat.

Ez az erkölcsi része a dolognak, hogy minél kevesebb bohém keletkezzék a hadsereg köréből, ámbár a hölgyek is jobban szeretik a bohém katonát, mint a bohém civilt.

Viszont a szolid életűnek sincs sokkal jobb dolga. Egy üres étteremben ültem és újságot olvastam. Az ajtón belép egy tiszt egy leánnyal. Az uniformis kifogástalan, de az arcán a fáradtság nyoma. A leány egyszerű tisztességes megjelenésű, nem szép. Ugy látszanak mintha házasságban élnének, de hogy nem törvényes, csak azért, mert nincs kauczió. A szomszéd asztalnál leülnek. A tiszt rendel egy pohár sört és erősen tanulmányozza az étlapot. Már estefelé van, a vacsoraidő közeledik.

— Egy gulyást! — rendelii a katonatiszt nyugodtan.

Elhozzák a gulyást. A tiszt a nő elé teszi az ételt meg a kenyeret:

— Ezt neked hozattam, lelkem.

Nem gondolhatták, hogy látom a mozdulataikat és hallom a beszédjüket.

A tiszt igen lassan ivott a sörből egy kortyot. A nő ráhajolt a párolgó meleg ételre és amint hozzáfogott volna, a szeme megtelt könnyel, aztán nagyot sóhajtván, mondta:

— Istenem, egész héten csak kenyeret ettem vacsorára . . .

De nincs pénz a tiszték fizetésemelésére. De nem is lehet gondoskodni róla, csakis egyféléképen. Az annyiból áll, hogy kevesebbet kell költeni ágyukra, ruhákra, gombokra és bojtokra és amit így megtakarítanak, abból adni a tisztességes megélhetésre.

Budapest, május 9.

Kmetty Károly beszámolója. Kmetty Károly országgyűlési képviselő ma délelőtt Esztergomban beszámoló beszédet tartott. A kiváló politikust, aki Zlinszky István képviselő társaságában érkezett Esztergomba, nagy óvációkkal fogadták és ünnepes bevonulása az egész város lakosságának sora-fala között ment végbe. Kmetty Károly a városháza erkélyéről beszélt a választókhöz, akik egészen megtöltötték a tágas teret.

Beszéde bevezetésében megköszöni a fogadtatást, erkölcsi kötelességének tartotta, hogy a helyzetről röviden nyilatkozzék választópolgárai előtt. A helyzetet rendkívüli nehézség és zavarosnak tartja, ebben a kaoszban alig van más iránytűnk, mely vezet és kalauzol bennünket, mint a bizalom, amelyvel vezéreink, Kossuth, Apponyi és Andrássy iránt viseltünk. Rendkívüli nehézzé, sőt gyakran kínossá teszi a függetlenségi párt helyzetét a még mindig szükségesnek ítélt koalíció, mely a függetlenségi párt politikai elvei megvalósításának útjában áll. Ebből természetesen fakad a függetlenségi választópolgárok türelmetlensége, amely immár félt, hogy elégedetlenségük növekedik, amikor is nagyon békésül hatna a kormány munkaképvéde és munkaképességére. Ennélfogva is rendkívüli óvatosság szükséges a kormány minden lépésében, különösen kerülnie kell a kormányoknak a függetlenségi párt tradicionális fölfogásával, hagyományával való konfliktusokat. Az alkotmánybiztosítók tekintetében véleménye az, hogy a nemzetnek idevonatkozó várakozását föltétlenül biztossággal ki kell elégíteni. Az ország lojálisan eleget tett a felség kívánságainak, különösen az állami élet elsőrangú szükségleteinek megajánlása által. Erre nem kaphatjuk válaszul azt, hogy mondjunk le az alkotmánybiztosítók iránt kívánságokról, nem is elégítheti ki a függetlenségi pártot a kiállításba helyezett három bíráskodási reform, a közigazgatási, a hatásköri és a kuriai bíráskodás törvénybeiktatása. Elengedhetetlen szükségesnek tartjuk a megyék házipénztárának visszaállítását, sőt a megyéknek saját védelmükkel való ellátását is. Az általános választói jog kérdésében nézte az, ami két előbbi programbeszédében is foglaltatott, hogy a legnagyobb alkotmányerősítést az alkotmányreform fogja képezni s hogy attól visszaretetni sem okunk, sem jogunk nincs többé. A függetlenségi párt tradíciója szerint nem mehe-ne bele félmegoldásba, mert a félmegoldás ódiáját egyedül viselné a nemzet előtt. Súlyos gondot okoz a függetlenségi pártnak a gazdasági kiegyezés kérdése, kompromisszumra itt szemben a törvényes joggal a függetlenségi párt semmi körülmények közt nem lehet és erre minden téren az önállósítást fogja követelni és egyes egyedüli korlátját követelésének csak az képezhetné, amely korlátokat a megkötött nemzetközi szerződések képeznek. 1917-en túl ma semminemű közösség és megkötöttség semmiféle formában nem stipulálható. A fogyasztási adók különválasztásának 1908. január 1-én meg kell történni akkor is, ha az úgynevezett reciprocitás állapota következik be. A magyar nemzeti önálló bankot pedig 1910-ben létesíteni kell; semmiféle ürügy alatt közgazdasági és politikai szempontokból egyaránt nagyfontosságú intézményről többé le nem mondhatunk. Közös bankot a függetlenségi párt nem fog megszavazni. Ha másképp cselekednénk, megszerezhetné Bécs bizalmát, de a nemzetét minden esetre elvesztené. Az országos ügyekre nézve fejtetéseit azzal végzi, hogy a függetlenségi pártnak Kossuth Ferenczel élén, egyenes irányban kell haladnia abban az irányban, amelyet multja, becsülete, régi programja mutat. Se jobbra, se balra semmiféle koalíció vagy bármely más földi hatalom kedvéért letérni nem szabad. Óvakodni

kell, hogy a nemzet lelkébe bizalmatlanság ne fészkelődjék, mert ha ez egyszer megtörténik, Magyarország Ausztriának nemzetrontó törekvéseivel szemben legnagyobb erősségét és jövő nemzeti jétének legfőbb erősségét vesztené el. A függetlenségi párt semmiféle olyan lépésre nem kapható, amelyik táplálhatná, avagy éppen igazolhatná azt a rosszindulatu gyanúsítást, hogy a függetlenségi pártban a legkisebb hajlandóság is volna arra, hogy becsületes elveit elpaktálja.

A választópolgárság ismételt adott kifejezést élénk tetszésének, végül pedig perczekig tartó ünneplésben részesítették népszerű képviselőjüket, akit egyhangu bizalmukról biztosítottak. Nagy hatással beszélt Zlinszky István is.

A sajtóankét. A Günther Antal igazságügyminiszter által összehívott sajtóankét holnap, pénteken délután 5 órakor az országház delegacionális termében folytatja a tanácskozást.

KÜLFÖLD.

A német kancellárkérdés. A berlini félhivatalos „Nordd. Allg. Ztg.” a következő közleményt hozza: Néhány vidéki lap azokat az állítólag parlamenti körökben elterjedt hírekkel foglalkozik, amelyek a császár és birodalmi kancellár közötti differenciákról és ebből kifolyólag kancellár-kriszról szólnak. Konstatáljuk, hogy *e hírek minden tényleges alapot nélkülöznek.* Ugyanígy alaptalan az az állítás, hogy Bülow herceg birodalmi kancellár rosszul van és hogy legközelebb tüdülés széljéből szabadságra megy. A birodalmi kancellár valószínűleg július havában rendes nyári tartózkodásra Norderneybe utazik.

A marokkói bonyodalom. A Reuter-ügynökség tangeri jelentése szerint nyugtalanító hírek vannak forgalomban, amelyek szerint a Ramah-törzs, a marakesi kerület egyik leghatalmasabb törzse vérontás nélkül elfoglalta Marakes városát és arról értesítette Mulej Hasizt, hogy a törzs a várost mindaddig elfoglalva akarja tartani, míg összes követelése nem teljesülnek. Az európaiaknak 14 napot adtak a városból való eltávozásra, egyben biztosították őket arról, hogy a tengerpartig elkerüljék őket és védelmükről gondoskodnak. A Ramah-akt követelték, hogy a fegyveres őrsegeket visszavonják a városból és hogy a Mauchamp orvos meggyilkolása tárgyában indult vizsgálatot Marakesben folytassák. Megtagadták továbbá Ben Ghazinak, a volt tangeri kormányzónak és legutóbb kinevezett marakesi basának elismerését és azzal fenyegetőznek, hogy ha Ben Ghazi eltávozik Saffiból, ahol ez idő szerint tartózkodik, az összes törzsek erőszakkal meg fogják akadályozni Marakesbe való vonulását.

A spanyol kormány helyzete. Sajátságos sztrájk-ról tesz jelentést a madridi „Imparcial”. A nevezett lap szerint a megválasztott liberális szenátorok elhatározták, hogy nem foglalják el helyeiket a kamarában. A sztrájk oka egy alkotmányjogi kérdésben rejlik. Ugyanis a kinevezett szenátorok felé a liberálisok, felé pedig a konzervatívok sorából kellett volna venni, mert ez a két párt szokta egymást a kormányon felváltani. A mostani konzervatív kormány azonban, amiért a választásokon annyi dinasztiaellenes szenátor jött be, azzal állt boszút, hogy sokkal több konzervatív szenátort neveztetett ki, mint liberálist, holott az előbbieket így is többségben vannak. A liberálisok tehát főképp, hogy a rosszul informált külföldi figyelmét fölhívják a spanyol kormány alkotmány-író cselekedeteire, abszéntálással fejezi ki tiltakozását a kormány ellen. Maura miniszterelnöknek mindenestre sok nehézségbe fog kerülni a kormányzás.

A Vatikán és Olaszország. Az olasz kamarában tegnap meginterpellálták a kormányt, amiért megengedte, hogy Lorenzelli luccai bíbornokérsek bevonulásánál katonaság álljon sorfalat. Giolitti miniszterelnök azt felelte, hogy az esetnek nincs politikai jelentősége. Lucca városa nagy fényvel óhajtott fogadni a bíbornokot és ezért a katonai parancsnokságot is fölkérte a katonaság kirendelése végett. Az udvariassági kérést teljesítették, ez az egész. Battelli, az egyik interpelláló tudomásul vette a választ, de arra kérte a kormányt, hogy ezentúl óvatosabb és kevésbé udvarias legyen.

A fatális pezsgős-üveg.

Budapest, május 9.

Rudolf trónörökös halálát még mindig sűrű homály borítja. Beavatott, vagy annak látszani akaró udvari emberek több ízben hozzászóltak, hogy a homályt szétoszlassák; ez azonban eddig nem sikerült. Hogy hogyan pusztult el a magyar trón és az osztrák trón örököse, máig se tudja senki.

Ujabbán Wölfling Lipót vállalkozott arra, hogy a mayerlingi tragédia rugóit fölfödjé. A külső körülmények jogot adnak Wölfling Lipótnak ahhoz, hogy erről a témáról írjon. Még nem régen büszkén viselte a Lipót Szalvátor főherceg nevét. De beleszeretett Adamovic Vilmába és így otthagya rangját, méltóságát, a császári udvart az énekesnőért. Fölvette a Wölfling Lipót nevet, feleségül vette ideálját és Svájcban telepedett le.

Vagy két évig csöndes visszavonultságban élt. Néhány hónapja azonban az a hír terjedt el róla, hogy elvált feleségétől. Körülbelül ugyanakkor a berlini könyvpiacra *Mojestaet a.* (D. szolgálton kívüli felség) című egy könyv jelent meg, amelynek írója Wölfling Lipót volt. Azt írta meg a könyvében, hogy Lujza szász királyné miképpen hagyta el férjét, hogy szökött meg a nyelvmesterrel és hogy vált le tőle. A regény leírása közben más részletekre is kitér; így például Rudolf trónörökös halálára. A szereplőket nem igazi nevükön nevezi, de tetteik és beszédük annyira ösmert, hogy mindenki rájuk ösmert.

Wölfling Lipót egy bécsi mágnást szólaltat meg és vele beszélgeti el a dráma fordulatait. Először azt mondja el, hogyan hasonlott meg önmagával Rudolf trónörökös. Szerencsétlen házassága és az intrikák teljesen megváltóztatták.

„A nők rabszolgája lett, oroszánból kutyává vált — írja. — Láttam, ragyogó szeme hogy alakult üveges, meredt tükörré.”

Egyszer aztán ezzel nyitott be hozzám:

— Holnap vége! A nőt magammal viszem, Szerezz egy fél milliót . . . Rothschild . . . a bankok . . .

Hiába beszéltem neki, hogy maradjon, hogy beszéljen a királylyal, menjen világkörüli utra. Nem hallgatott rám.

— Késő — mondotta — tulsoká gyötörtek, fegyvelemmel, neveléssel, házassággal. Ki akarok szabadulni az erényből és a morálból, amely hazugság és tettetés s amivel itt a bűneiket takargatják. Szabad akarok lenni.

Ordított és esedezett, hogy segítsék rajta. Elmondta a tervét. Holnap kimennek Solitudebe, (ez Mayerling) ott ebédelnek Elenával (ez Vecsera bárónő) Andoma gróffal (Hoyos), Paluchival és Albert herceggel (Köburg Fülöp). Leitítja a társaságot és aztán szökök a nővel Párisba, Londonba. Csak így szökhetik, mert odakint nem zavarják, tudják, hogy legalább negyvennyolc óráig kintmarad, míg a mámorát kialuszsza, mert tudják, hogy iszákos.

Aznap a nő is eljött hozzám. Sirt, azt mondta, fél a trónörököstől, nem mer vele menni, akadályozzam meg a szököst.

Másnap kimentem Mayerlingbe, ahol már terített asztalnál vártak reám. A trónörökös türelmetlenkedett. Mikor megtudta, hogy nincs pénz, rám rohant, majd a bárónőt kezdte fojtogatni.

— Meggátoltad a tervemet, gyalázatos, — mondotta. — Az a kutya szlavon-vér megmozdult benned. Mondd, kinél jártál? Ne reszkess. Melyik főhercegnél árulkodtál?

A herceg (Fülöp) hiába igyekezett kiszabadítani a nőt kezéből:

— Ne üsd! Én megvédem. Helyesen cselekedett. A császár hálás lesz érte.

— A császár! — hörögte a trónörökös.

A két gróf a trónörökös elé ugrott, a hatalmas termetű herceg is védeni akarta a nőt. De a trónörökös örjögve lökte félre őket. Elkapta és átka-rolta kedvesét, úgy, hogy nem tudtuk, csókolja, harapja, vagy fojtogatja-e? Csak fehér selyemruháját láttuk a szobán keresztül röpködni. Egyetlen mozdulattal letépte róla. Aztán egy pillanatig a

meztelen nőtestet láttuk a trónörökös karjában, amint brutálisan a pamlagra lökte.

A trónörökös odavonszolt bennünket is a diványhoz.

— Nézzétek . . . nézzétek . . . milyen gyönyörű . . . és nézzétek, mit csinálók én a szertömmel! . . .

Elrémülten láttuk, mit akar cselekedni. A nő sikoltott, a herceg hátulról átkarolta a trónörököst és kikiáltott az ajtón.

— Hozzatok embereket, ez megőrült. Meg kell kötni!

A trónörökös a divány mellett fekvő puskájához nyúlt és a herceget hatalmasan mellbelökte az agyával.

— Békén hagysz hát? Vagy még most sem? . . . És még egyszer útésre emelte fegyverét.

De mielőtt a súlyos puská lezuhant volna a herceg koponyájára, ez egy tele pezsgőspalaczkot kapott ki a mellette álló aranyvederből. Más védelmi eszköze nem volt.

Szörnyű csattanás. A tört csontok és a szét-pattant üveg hangja . . . aztán üvegcserepek és agyvelő pépje . . . vér és pezsgő sugara . . . röppent szét a levegőben.

És a földön szétzuzott koponyával feküdt a legboldogtalanabb uralkodó-jelölt, akit rokonkéz gyilkolt meg.

A többiről, ami történt, száziéle verzió van, de az igazat senkisé tudja. A herceg sirva és megmeredten állt a holttest fölött, mely alól a verejtékkel, vérrrel, agyvelővel szennyes nőt elővonszoltuk. Szót sem szólt a nő, csak az ott heverő puská után nyúlt és mielőtt megakadályozhattuk volna, meztelen mellére szorította csövét és el-sütötte.

Csak akkor jött meg a két gróf az idegen segítséggel. Aztán a titkolódzás következett. A császár senkinek szemrehányást nem tett, csak — mind a mai napig — soha többé kezét nem szorította a herceggel. A császárné vizsgálatot követelt és a „gyilkos” megbüntetését. De a császár csendet parancsolt. És csend lett.

Olvasóinkhoz.

A magyar zszurnalisztika termelésének színe-javát adjuk napról-napra olvasóinknak. Az Egyetértés új, formájában, tartalmában megváltozva a legnagyobb, legértelmesebb és legérdekesebb magyar napilap, mely régi tradícióihoz híven a legelőkelőbb pozíciókat foglalja el a magyar hírlapírás ranglétráján.

Az Egyetértés megújított alakjában folytatja négy évtizedes hagyományait: az erényes, alkat nem ismerő harcát Magyarországon függetlenségéért. Ugy mint eddig, követeli a 48-as eszmék teljes diadálát, a szabad nemzeti állam kiépítését s küzd egy hatalmas önálló Magyarországot megteremtéséért.

Erre a célra, programja megteremtésére lelkes újságíró-gárdát csoportosított maga köré. Vezetéskiról gárdájából megemlítjük a következőket: Mezei Ernő, dr. Kmetz Károly (egyetemi tanár), Hentaller Lajos, dr. Benedek János, Burgán Aladár, dr. Pap Zoltán (országgyűlési képviselő), Balogh Pál, Hercegh Mihály (egyetemi tanár), Purjesz Lajos, dr. Bernát Ottó és annyian mások, a 48-as eszmék törhetlen harcosai közül.

A szerkesztőség dr. Pap Zoltán főszerkesztő és Purjesz Lajos felelős szerkesztő vezetésével a legrészletesebben, a legjobban informáltan és a legváltozatosabb irodalmi alakban dolgozza fel a politikai, társadalmi, művészeti és közgazdasági eseményeket. Kiki a maga helyén tehetsége, ambíciója és munkaejeje teljes kifejtésével áll olvasóink szolgálatában, hogy mindenkor a szíve-lelke legjavát adja.

A t. Házból és Politikai hangulatok címmel napról-napra Bede Jób ötletes és elismerten keresett politikai karcolatai fogják olvasóinkat változatosságukkal és színpompával

szellemességükkel gyönyörködtetni, míg a többi eseményeket a legaprólékosabb gond- dal és legválasztékosabb módon a magyar zszurnalisztika legjava dolgozza fel. A szerkesztőség tagjai:

Miklós Jenő (segédszerkesztő), Lukács Gusztáv (politika), Zsádányi Henrik (Országgyűlés), Hevesi József (a Tárczarovat vezetője.) Timár Szaniszló (Nemzeti Színház, Ujdonság), Erdős Armánd (Opera), dr. Antalík Károly (Zene, hangverseny), dr. Bernát Ottó (Külföld), Kürthy Emil (Népszínház, Magyar Színház, színházi rovat), dr. Hódy Lajos (Főváros), dr. Bokor József (Tanügy), dr. Bárdos Artur (Szépművészet, Királysínház), Déry Gyula (Közgazdaság), dr. Benda Jenő (Ujdonság, egyház, társadalmi cikkek), Garvay Andor (riport), Simon Vilmos (Törvényszék, Ujdonság), Balla Miklós (Különfélék), Balla Károly (cikkirás), Sárosi Bella (Divat), Réthy Pál (Sport), Kármán Aladár, Hegedűs András, Sonnenfeld J. (Közgazdaság, Tőzsde) Gajdos János (Sakk.) Ezen a gárdán kívül a vidéki és külföldi tudósítók és a külső munkatársak sokasága áll a lap szolgálatában.

Igazgató: Erdős Armánd.

A tárczarovat Hevesi József vezetésével, Eötvös Károly mint szépirodalmi főmunkatárs, országosan annyira népszerű nevén kívül magába foglalja a magyar litteratura legkiválóbbjait. A szerkesztőség belső tárczairóin kívül még megemlítjük:

Palágyi Lajos, Krudy Gyula, Sas Ede, Zöldi Márton, Vértessy Gyula, Várkonyi Mariska, Jakab Ödön, Nagyiványi Fekete Gyula, Makay Béla, Alba Nevis, báró Nyáry Albert, dr. Falk Zsigmond, Nógrádi Pap Dezső és Gyula, Ritoók Emma, Pakots József, Nil, Sz. Szigeti Vilmos, Nógrádi László, Fabula János, Balla Ignác, Peterdy Sándor, Farkas Emőd közismert neveit, akik szebbnél-szebb dolgozatokkal élénkítik az Egyetértés tárczarovát.

Kéthetenként minden előfizetőnk teljesen díjtalanul kapja a Hevesi József szerkesztésében megjelenő Magyar Szalon folyóiratot, mely szépirodalmi és aktuális dolgozatainak gazdagsága és illusztrációi változatossága révén mindenkor a magyar család legkedveltebb vendége.

Ilyen lelkesült gárdával, alakjában megújodva indul az Egyetértés új útjára. Nagy munkájához az erőt és kitartást olvasóink növekvő szeretetében fogja keresni és megtalálni.

Az Egyetértés, hogy minél jobban és eredményesebben harcolhasson elveiért és hogy a lapot mindenki részére hozzáférhetővé tegye, régi előfizetési árát leszállította.

Az Egyetértés előfizetési ára ezentul:

Egész évre 40 korona helyett 28 korona, félévre 20 korona helyett 14 korona, negyedévre 10 korona helyett 7 korona.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Budapest, IV., Vármege-utca 11. szám, ahová az előfizetési pénzek küldendők.

TÁVIRATOK.

A дума ellen.

Kiev, május 9. A törvényes rend pártja tegnap látogatott gyűlést tartott, amelyen több képviselő, közöttük Platon püspök és Sulgin beszéltek és azon nézetüknek adtak kifejezést, hogy a дума forradalmi jellegű és képtelen a munkára. Sulgin hangsúlyozta, hogy a jobbparti képviselőknek minden erővel oda kell hatniuk, hogy a дума feloszlását kivívják. A párt itteni bizottságának elnöke, névszerint Svenka, támadta a kormányt, amely kész a dumával egyetemben dolgozni és annak pusztító működését türi. Szónok a дума teloszlását, a választójog reformját és Stolypin minisztereinek lemondását követelte.

A román király üzenete.

Bukarest, május 9. A két kamara ma rendkívüli ülészakra gyűlt egybe. Az ülés elején Sturdza miniszterelnök a következő üzenetet olvasta fel: „Minthogy a jelen viszonyok között szükséges, hogy az országhoz kiáltvány inteztessék, rendkívüli ülészakra hívtam egybe a törvényhozást, hogy önöknek annak fölslatását tudomásukra hozzam.”

Tittoni és Aehrenthal.

Róma, május 8. (Saját tudósítónktól.) Avarna herceg bécsi olasz nagykövet legközelebb Rómába érkezik, hogy Tittonival tanácskozzék az Aehrenthal külügyminiszterrel tervezett találkozásáról. A milánói Corriera de la Sera közli: A találkozás eredetileg csak a két külügyminiszter közt tervezték s erre való tekintettel báró Aehrenthal a parlamenti szünetet ajánlotta, amikor Viktor Emánuel király távol Rómától, Racconiahiában nyaral. Nincs kizárva azonban, hogy az olasz kormány a közvélemény nyomása alatt ragaszkodni fog a római találkozáshoz és ha az osztrák-magyar külügyminiszterium ettől vonakodnék, akkor nem lehetetlen, hogy a találkozásból semmi sem lesz.

Külföldi fegyverek Marokkóban.

Tanger, május 9. A diplomáciai kar és a szultán megbízottjai véglegesen kidolgozták a vadász és luxusfegyverekkel való kereskedelemre vonatkozó szabályzatot. Eszerint minden országnak joga lesz egy elárúsító helyet fenntartani külföldi fegyverek eladására. Az illető fegyverkereskedők amaz államok alattvalóiból veendőek, a melyek őket ajánlják. 1000 duro kauciót kell letenniük, a három évre szóló engedélyt háboru vagy belső zavar esetén vagy büntetéképen vissza lehet vonni. Az elárúsító helyet minden hónapban megvizsgálják. Az eladásra kerülő fegyverek száma korlátolt. — A német tisztek által oktatott marokkói katonák számát, mely legutóbb százra rugott, hír szerint megkettőztették. Az oktatás rendszeren folyik.

A marokkói helyzet.

Páris, május 9. A Havas-ügynökség jelenti: A maghzennek Franciaország panaszára vonatkozó választát megvizsgálva, a kormány utasította Regnault francia követet, vegye tudomásul a követelések teljesítésére vonatkozó ígéretet, egyben azonban megjegyezte, hogy addig nem szabad tárgyalásokba bocsátkoznia, míg az összes követelések nem teljesítettek. A kormány tulzottnak tartván a maghzennek a mauretaniai törzsek területének meghatározására kiküldendő bizottságra vonatkozó javaslatát, azt elutasította. A francia kormány válasza az elmúlt héten ment el és valószínűleg e hó 2-án érkezett Fezbe.

UJDONSÁGOK.

Napirend. Napjár: Péntek, május 10. — Római kerkolikus: Antonisz p. k. — Protestans: Antonia. — Görög-ország: (aprilis 27.) Szin. J. rok. — Zsidó: Hír 56. — A nap két reggel 4 óra 32 perczkor, nyugszik este 7 óra 21 perczkor. — A hold két éjfel 4 óra 7 perczkor, nyugszik d. u. 5 óra 13 perczkor.

A kereskedelmi miniszter fogad: délután 4 órakor. — A közoktatási miniszter fogad: délután 5 órakor. — A belügyminiszter fogad délután 3 órakor. — A belügyi államtitkár fogad délután 2 órakor. — A képviselőház ösz-zeférhetenségi bizottságának ülése. — A főrendiház ülése délelőtt 10 órakor. — A Magyar Iparosok Egyesületi vitatáulése délután 5 órakor a szabadalmi hivatalban. — Bemutató az Uránia Színházban. Szinre kerül a Hellasz földén. — A Feministák Egyesületének értekezlete este 6 órakor Maria Valéria-utca 12. sz. alatt. — A Magyar Amatőrök Országos Szovetsegenek előadása este fel 9 órakor Városház-utca 3-5. sz. alatt. — A Magyar Gazdasszonyok Országos Együletének közgyűlése délután 4 órakor Teréz-körtű 9. sz. alatt. — A Világosság Népművelő felolvasó-ülése este 8 órakor Király-utca 112. sz. alatt. — A budapesti gyáriparveres 1. napja. — A Nemzeti Szalon tavaszi tárlatának bemutatása a sajtó képviselőinek. — A Képzőművészeti Társulat tav. sz. kiállítása a Múcsarnokban nyitva d. e. 9-től d. u. 6-ig. Belépődíj 1 K. — Kober Leo gyűjteményes kiállítása a Könyves Kálmán múntézetben (Nagymező-utca 37-39. szám) szalonjában, nyitva egész nap, belépődíj nincs. — Beardsley-kiállítás az Iparművészeti Múzeumban nyitva 10 óratól 6 óráig. Belépő díj nincs. — A magyar festők általános kiállítása az Uránia Képtéri Szalonjában. Nyitva délelőtt 9 óratól este 8 óráig. Belépődíj 20 fillér. — Az Uj művészeti szalon (Kecskeméti-utca 8. sz. alatt) nyitva egész nap, belépődíj nincs. — A Nemzeti Múzeum regisztára 9-2 óráig. — A Szépművészeti Múzeum nyitva 10-2 óráig. — A földtani intézet múzeuma zárva. — A Szechenyi Múzeum az Akadémiában nyitva délelőtt 10 óratól déli 12 óráig, meglekintető 1 koronáért. — A Götthe-szoba az Akadémiában: nyitva 9-12-ig. — Az Iparművészeti Múzeum nyitva 9-6 óráig. — Közlekedési Múzeum nyitva délelőtt 9 óratól 12-ig és délután 2 óratól 5 óráig. — A Technológiai Iparmúzeum és könyvtára nyitva 9-1 óráig. — A Nemzeti Múzeum könyvtára nyitva 9-1-ig. — Az Akadémia könyvtára nyitva 3-7 óráig. — Az Egyetemi könyvtár nyitva 9-12 és 3-8-ig. — A Keresk. Múzeum Könyvtára nyitva 9-2 óráig. — A pedagógiai könyvtár és tanszerkiállítás nyitva 3-6 óráig. — A magyar király levéltár oklevélkiállítása nyitva 9-12-ig.

— Udvari hírek. Hohenzollern Vilmos herceg tegnap Bécsbe érkezett és a Kranz-szállodába szállt. Abbáziából jelentik, hogy Reiner főherceg és Maria főhercegnő Bécsbe utaznak, Ferencz Szalvátor főherceg pedig a „Dalmat” hadihajón Dalmáciába utazott Lipót Szalvátor főherceg társaságában.

— **A király Budapesten.** Május közepére tervezték a királynak budapesti utazását. De május 22—25-ig a brucki táborban állomásozó csapatok szemlélését fogják megtartani s ezért valószínű, hogy a király ezidei június 5-én, az Erzsébet-szobor leplezése után jön Budapestre és itt június végéig marad. Budapestre nyári tartózkodásra Ischlbe megy, honnan szeptember 4-én a karinthiai nagy hadgyakorlatokra utazik. A királynak budapesti tartózkodása alkalmával tervbe vették a parlament zárköléteteli ünnepét is. Amióta ugyanis a törvényhozás két háza a Sándor-utcai palotából, illetőleg a muzeumból a dunaparti fényes palotába költözött, a politikai élet villongásai annyira kiélestedtek, hogy a hatalmas palota zárókövének ünnepélyes letételére mind mostanáig hiányzott a kinálkozó alkalom. Most hogy a király június hó elején a magyar fővárosba érkezik és a koronázás 40. évfordulója alkalmából rendezendő ünnepélyeken személyesen is részt vesz, illetékes körökben felmerült az eszme, hogy a koronázás és az alkotmány visszaállításának ezen korszakos jubileumát a legméltóbban meg lehetne ünnepelni azzal, ha a korona és a törvényhozás közti összhangnak külső kifejezéseül a parlamenti épület záróköleteteli ünnepe most a király jelenlétében megtörténne. Az ünnepségek programjának végleges megállapításánál ez az ünnepély is szóba fog kerülni.

— **Üdvari ebéd.** Ma este Schönbrunnban udvari ebéd volt, amelyen résztvettek *Lipót György* és *Konrad* bajor hercegek, *Vilmos* hohenzollerni herceg, a német nagykövet, a külügyminiszter és az udvari méltóságok.

— **Áldozó csütörtök.** A főváros katolikus templomaiban a hagyományos istentiszteletekkel ünnepelték ma áldozócsütörtök napját. A templok tele voltak fehérruhás, mirtus-koszorus leányokkal, akik a szentáldozáshoz járultak. Az ünneplőbe öltözött bérmálásra készülő ifjak és leányok felvonulását nagy közönség nézte. A főváros protestáns templomaiban konfirmációs ünnepély volt. A Kálvintéri református-templom, ahol a konfirmálandó fiúk az Urasztala körül foglaltak helyet, nagyszámú közönséggel telt meg. A kétszázegy fiuhoz Petri Elek intézett szép szavakat, míg az imát és az egyházi beszédet Szabó Aladár dr. mondotta. A Deák-téri evangélikus templomban Horváth Sándor százötvenhét fiút, meg leányt konfirmált. — A református vallású leányokat vasárnap délelőtt fogják konfirmálni a Kálvintéri református templomban.

— **Ünnepelt iskolaigazgató.** Abból az alkalomból, hogy *Vajdady* Gusztáv iskolaigazgató nyugalmába lépett, a IX. ker. első számú iskolaszék megfestette az arcképét és ma délelőtt, a kép leleplezésekor, szép ünnepiességet rendezett a Lónyay-utcai elemi iskolának ez alkalomra zászlókkal és drapériákkal fölkített tornatermében, nagyszámú és előkelő közönség jelenlétében. Az ünnepiességet *Tompa* Antal iskolaszéki elnök nyitotta meg, szép beszédben méltatva az ünnepelt érdemeit. Utána *Ember* Károly iskolaszéki alelnök mondott ünnepi beszédet, amelyet után lehullt a lepel a jól sikerült arcképről, amelyet *Balló* Mariska művésziesen festett meg. A székesfőváros hatósága és közoktatásügyi osztálya részéről *Wildner* Ödön tanácsjegyző üdvözölte *Vajdady*t, az egykori tanítványok nevében pedig *Weigand* József. *Mosdóssy* Imre kir. tanfelügyelőnek méltató beszéde után az ünnepelt halás szavakban köszönte meg a kitüntetését.

— **Irsay József bucsuzása.** Irsay József országos képviselő, a kolozsvári ev. reformátusok lelkipásztora, ma bucsuzott el régi hiveitől. Délután három órakor a kolozsvári Tornavivóda szorongásig megtelt a távozó lelkesképviselő hiveivel, tisztelőivel, jó barátaival, akik meghatottan bucsuztak el a mélyen meghatott Irsay Józseftől.

— **Tüntető választók.** Laibachban a nemzeti hadalópárt hiviéi tegnap megkísérlették megakadályozni a szlovén néppárt választógyűlését. Kihágások voltak, melyek folyamán a püspöki palota számos ablakát is beverték. A rendőrség három embert letartóztatott. Intézkedéseket tettek a kihágások ismétlődésének megakadályozására.

— **Majláth püspök Beszterczen.** *Majláth* Gusztáv r. kát. püspök május hó 25-én egyházi látogatás és bérmálás céljából Beszterczére érkezik, ahol négy napig fog időzni. A főpap fogadására nagy előkészületeket tesznek.

— **Egy királyi pár aranylakodalma.** Nagy ünnepségekre készül *Svédország*. Junius 6-án lesz ugyanis *Oszkár* király és *Zsófia* királyné aranylakodalma. Oszkár király és Zsófia királyné ezen a napon ülik meg aranylakodalmaikat. Oszkár svéd király e napon újra átveszi a kormányzást, amelyben ez idő óta, mint régens, trónörökös fia helyettesítette. Svédország népe méltóképpen akarja megünnepelni a napot, épp úgy, mint tíz évvel ezelőtt, amikor a király trónra léptének negyedszázados évfordulója alkalmából közadakozásból nagy szanatoriumot építettek tüdőbajosok számára. Most ismét gyűjtés folyik a szanatorium megnagyobbitására s előreláthatóan újra nagy összeg fog összegyűlni. Az aranylakodalomra Stockholmba várják a *connaugthi* herceget és nejét *Patricia* hercegnőt.

— **Törley pezsgőgyárának jubileuma.** *Törley* József pezsgőgyárának 25 éves fennállása alkalmából e hó 25-én délután hat órakor Budafokon saját kastélyában nagy ünnepet rendez, amelyen közéletünk számos kiválósága fog megjelenni, hogy a magyar iparnak kiváló sikerét és jubileumi fordulóját megülje.

— **Az egykori hatvanas török bizottság.** Az a híres hatvanas bizottság, amely az 1876—77. években a törökbarát mozgalmat szervezte, ma ülte meg harminczadik évfordulóját azoknak a mozgalmaknak, amelyekből kifolyólag a magyar ifjuság küldöttsége diszkardót viit *Abdul Kherim* győztes hadvezérnek és amely hazafias vállalkozás eredményezte később azt, hogy a szultán birtokában volt Korvinák hazakerültek.

Az ünnepies ülés ugyanabban a helyiségben — a Szabadi-, most Fiume-kávéház külön szobájában folyt le, amelyben a hatvanas bizottság harmincz évvel ezelőtt gyűlésezett. Az ülésen megjelentek *Barabás* Béla országgyűlési képviselő, *Bényey* Zsigmond MÁV. főfelügyelő, *Bodnár* Sándor tiszaroffi orvos, *Budinszky* Ernő, az Első Magyar Általános Biztosító-Társaság műszaki felügyelője, *Dózsa* Endre cs. és királyi kamarás, kolozs megyei alispán, *Dömötör* Lajos németújvári főszolgabíró, *Gebhard* Bódog székesfehérvári városi főpénztáros, *Hegedüs* Ferenc v. b. t., *Jványa* István földbirtokos, *Kállay* Leopold országgyűlési képviselő, *Kozma* Gyula polgári iskolai igazgató, *Kramolin* Győző győri főügyész helyettes, *Lázár* József tiszaföldvári főjegyző, *Milassevits* Sándor szolnoki főügyész helyettes, *Nagy* Péter tornai járásbíró, *Orbók* Mór kolozsvári tanítóképzési igazgató, *Pásztélyi* Jenő ügyvéd, *Perényi* József reáliskolai tanár, *Ragályi* Lajos ügyvéd, *Scossa* Zoltán szabadkai tüzoltó főparancsnok, *Scheffer* László hírlapíró, *Soós* Jenő pozsonyi mérnök, *Szarka* Mihály csongrádi ügyvéd, *Szarka* Tivadar segesvári pénzügyi titkár, *Szegvári* Ernő a Magyar Építő Társaság vezérigazgatója, *Szegvári* Sándor ügyvéd, *Szemere* Miklós cs. és kir. kamarás, országgyűlési képviselő, *Szücs* Gyula képviselőházi terembiztos, *Ugron* János ny. főispán, *Vadnay* Szilárd veszprémmegyei főorvos, *Visontai* Soma országgyűlési képviselő, *Wirthl* József, a budapesti m. kir. folyammérnöki hivatal főnöke, *Löderer* Béla nyug. honvédszázados, *Kozma* Elek, vármegyei főügyész. *Szücs* Gyula elnök a gyűlést megnyitván, a megjelentek üdvözlése után kegyeletes szavakban emlékezett meg a legutóbbi összejövetel óta elhunyt tagtársakról, névszerint *Lukács* Gyuláról, *Neményi* Ambrusról, *Szemere* Attiláról és *Tóth* Béláról. *Lázár* József szép szavakban a gyengélkedése ellenére is megjelent elnököt üdvözölte, aki meghatva mondott köszönetet. Ezután *Löderer* Béla felolvasta az öt év előtt tartott legutóbbi ülés jegyzőkönyvét, amelyet hitelesítettek. Következett a megjelentek névsorának megállapítása. Elnök javaslatára *Szemere* Miklóst a bizottság örökös diszelnökévé választották meg. Esti 9 órakor a Hungáriában diszvacsonya volt, amelyen a gyűlés résztvevői teljes számban megjelentek; megjelent *Sturn* Albert szerkesztő is, aki a sztambuli kirándulásban részt vevő, a magyar ifjak hazafias rajongástól sugalmazott csodautjának krónikáját nap-nap után megtelegrafálta a magyar közönségnek. A lakomán számos felkösöntő hangzott el s kedélyes társalgásban elevenítették fel a három évtized előtti mozgalmas idöket. Holnap délelőtt tíz órakor a vidéki tagok a kerepesi temetőben megkoszorúzzák *Lukács* Gyula és *Tóth* Béla sírját. Délutáni két órakor a Hungáriában társas ebéd lesz, amelyen *Visontai* Soma emlékezik meg a harmincz év előtti eseményekről és a hatvanas bizottság működéséről.

— **Japán herceg Párisban.** *Fushimi* herceg párisi tartózkodása alatt *Falliéres* elnök a herceg kíséretének összes tagjait kitüntette. *Jamamoto* tengernagy a Becsület-légió nagykeresztjét kapta.

— **Májusi eső.** Mint az előző napok, a mai ünnepnap is kánikulai hőségben köszöntött reánk. A hőmérő Budapesten 31 fok Celsiusot mutatott arnyékban, s az ország minden részéből érkeznek a hírek, hogy a vidéken 30—35 fok meleget mutat a hőmérő, s a meteorológiai intézet az jósolta, hogy nincs is kilátás rá, a tropikus hőség megszűnésére. A meteorológiai intézet leveli békái csalódtak. Délután felhők torlódtak össze az égen, s hat óra tájban villámlás és mennydörgés között csendes, meleg, májusi eső eredt meg a főváros poros utcáira. Az esőzés váratlanul lepte meg a kirándulók ezreit, akik a Városligetben s a budai hegyekben ugyancsak megrohanták a villamos kocsikat. Sok új kalap tönkrement, sok zöldbeli vendéglős szomoruan konstatálja, hogy az ünnepi vendégeknek készített ital étel megmaradt, de a levegő jótékonyan lehült és ez sok egyébert kárpótol.

— **Orosz nagykövetség fogadónapja.** Pétervárt gróf *Berchtold* osztrák-magyar nagykövetségél ma nagy fogadás volt, melyhez mintegy kétezer meghívót küldtek szét. Gróf *Spanochi* százados az osztrák-magyar nagykövetség új katonai attaséja is résztvevő a fogadáson.

— **Tejmizéria.** Hogy Budapesten van és volt mizéria elég, arról tanuskodhatik a föld és az ég. Volt már szén és famizéria; volt már idő, amikor drága pénzen sem lehetett egy pohár vizet kapni. A vízvezeteki csövek elapadtak, vagy olyan vizet adtak, hogy lehetetlen volt meginni. Azután sorba következtek a kenyér és húsmizéria; a lakásmizériáról nem is szölnök, mert ez állandó nyavalyája ennek a nagy városnak. A cselédmizériáról sem szölnök, mert ez még állandóbb nyavalyája ennek a nagy városnak. Mindehhez csatlakozik most a tejmizéria s hogy a láncsolat tökéletes legyen, valószínű, hogy bekövetkezik majd a vajmizéria is. A budapesti háziasszonyok egy része, azokkal együtt, akiknek akár fogyasztásra, akár eladásra mindennapi teje van szükségük, tegnap alapos ijedtségen estek át. Nem volt tej. Sem reggelire, sem uzsonnára, sem vacsorára. Se tejnagykereskedőnél, se szatócsnál, se kis tejárusnál nem volt tej. Mi történt tegnap azzal a tejmennyiséggel, amelyet mindennap Budapestre szállítanak, azt egyelőre kifizérkésni nem lehet. Némely tejárus azt állította, hogy megsavanyodott minden tej. Egy napig csak meg lehet Budapest tej nélkül, de az a baj, hogy szondirozás céljából máris világgá röpitik a hírt, hogy a tej jelentékenyen drágább lesz. Ezzel párhuzamosan azt is lanszirozzák, hogy a vaj is meg fog drágulni. Mert akármi történik is ebben a nagy városban, a vége az, hogy a közönség mindent drágábban fizet, mert az élelmiszer-uzsorások mindig talpon vannak.

— **Házasságok.** Felsőkubini és nagyolaszi *Kubinyi* Rafael eljegyezte *Seide* Gizellát Budapesten.

Décsi Arthur takarékpénztári tisztviselő eljegyezte *Fodor* Éva székesfővárosi tanítónőt Budapesten.

Fái Sándor budapesti ügyvéd eljegyezte *Neumann* Hermann aradi borkereskedő leányát *Böskét*.

Murai Arthur, a Magyar Általános Takarékpénztár főtisztviselője *Wagner* Margittal tegnap tartotta esküvőjét a VII. ker. anyakönyvvezető előtt.

Bokor Ármán tanár, a „Zsidó Élet” felelős szerkesztője eljegyezte *Singer* Ábrahám főrabbi ur leányát *Zelmát* Várpalotáról.

— **Hirtelen hóolvadás.** A hőség következtében — mint Gráczból jelentik — a hegyekben beállott hóolvadás a Mura rohamos áradását idézte elő. Ma a folyó Judendorf és Gösting között kiöntött és nagy területű szántóföldeket és réteket elárasztott. Minthogy helyenkint a kocsit is el van árasztva, a két község a Mura jobboldalán megakadt a kocsiközlekedés.

— **Ki öntözi a Városligetet?** Legutóbb szóváltottuk a Városliget öntözését és megirtuk, hogy a sétáló közönség kilószámra nyeli a port. Szabó József törvényhatósági bizottsági tag indítványt is tett a tanácshoz a Városliget gyakoribb öntözése dolgában. Ennek következtében a köztisztasági hivataltól a polgármesterhez jelentés érkezett, mely azt mondja, hogy a köztisztasági hivatalnak nincs módjában a Városliget jobb öntözéséről gondoskodni, mert a Városliget tisztántartása és öntözése nem az ő feladata, hanem a VI-ik kerületi előjáróságé. Ez a hatásköri kérdés remélhetőleg nem sokára elintézésre nyer, addig is kívánatos a Városliget öntözése.

— **Marmorek szeruma.** Az a szerum, amelyet Marmorek orvos talált fel s mely — állítása szerint — hathatós gyógyszere a tuberkulózisnak, az orvosi tudomány köreiből szenvedélyes vita tárgya lett. Sokan teljesen hatástalannak mondják a szerumot; mások koncedálják, hogy igenis van gyógyító hatása. A nézetek erről a szerumról még semmiesetre sem alakultak ki. A berlini „Medizinische Gesellschaft“ meghívására Marmorek párisi orvostanár előadást tartott azokról a kutatásokról és kísérletekről, amelyeket az antituberkulózis szerum terén tett. Az előadó mindenekelőtt azokról az érdekes laboratóriumi kísérletekről beszélt, amelyek igazolják az öröklés elméletét. Marmorek dr. továbbá kísérletileg bizonyította, hogy a tuberkulózis lokalizálásánál a tüdőben a szervezetbe hatolt bacillusok kevésbé virulensek, ami ellentmond az eddigi véleményeknek. Majd azokra az eredményekre tér át, amelyeket a szerum használatával különböző kórházakban elértek s arra a következtetésre jut, hogy a szerum használata be fog válni.

— **Tüntető diákok.** Prágában a német és a cseh egyetemi hallgatók ma nagy tüntető gyűlést tartottak és tiltakoztak az egyetemi teológiai fakultás ellen. A gyűlésen több német és cseh egyetemi tanár is megjelent, akik a diákság óvációi között csatlakoztak a megindított mozgalomhoz. A cseh referens nagy tetszés mellett fejtette ki, hogy ha az egyetemeken nem szüntetnek meg az egyházi ceremóniákat, akkor úgy a német, mint a cseh diákság is a leghevesebben fog agitálni a „Los von Rom“ mozgalom érdekében. Mindenáron emancipálódnunk kell Rómától és ez a törekvés olyan kulturális feladat, amely a nemzetiségi viszályokra is jó hatással lesz.

— **A szegedi tragédia** életben maradt áldozata, Rainerné állapotában lényegesen változás nem állott be. Ma reggel több látogatója akadt a kicsiny betegszobának. Ismerősök, rokonok, a város előkelőségei jelentek meg, hogy megvizsgálják a szomorú dráma hősnőjét. De Rainerné nem felel senkinek, nem szól semmit, csak a karjával int fáradtan, fásultan s a czemeivel idegesen keresi a férjét, akiről azt hiszi, hogy csak könnyebb sérülést szenvedett. Az ápolónő sokszor órákig ott ül a beteg ágya mellett és beszél az uráról, aki a szomszédos szobában gyógyul, kis horzsoláson kívül semmi baja nem esett. Ilyenkor valósággal átszellemül Rainerné a boldogságtól s szeméi megtelnek könnyel. Rainerné vallomását nagy érdeklődéssel várja a szegedi hatóság. Egyedül ő világíthatja meg a sötét dráma homályban maradt részleteit. A súlyosan beteg asszonyt azonban még mindig nem hallgatta ki a hatóság. Gyöngye ahhoz, hogy kitegyék egy vallomás izgalmainak.

— **A rudasfürdő roskadozik.** A Rudasfürdő igazgatósága beadványt intézett a főváros tanácsához, amelyben elmondja, hogy a fürdő kazánja a legrégibb egész Budapesten, a csövek bekövesedtek és végleg elrozsdásodtak, a kazánfalak pedig a romlásban eljutottak a legutolsó határhoz. Ennyi a felszerelésekről; maga az épület azonban, az elképzelhető legsiralmasabb állapotban van. A vezetékek olyan éminens már, hogy maga az igazgatóság minden felelősséget kénytelen elhárítani magáról és sürgősen követeli a tanácstól, hogy renováltassa a fürdőt, amelyet nem javítottak ki már esztendő óta.

— **A székesfehérvári sóhamisítás.** Székesfehérvárt a Bernsdorfer-féle sóhamisítás ügyében a város közigazgatási bizottsága egy korábbi ülésén úgy határozott, hogy a lefoglalt sóból vett mintákat, melyekre a budapesti vegyvizsgáló állomás kimondta, hogy rothadt anyagokkal van keverve, felterjeszti az országos közegészségügyi tanácshoz, hogy ez a só ártalmas-e az egészségre. Az orvosi tanács véleménye tegnap érkezett le a városhoz, amely a mintázott sókat a közegészségügyre ártalmasnak találta. E szerint a székesfehérvári rendőrség átteszi az ügyet az illetékes járásbíróhoz, mely hivatva lesz a sóhamisítás ügyében ítéletet hozni.

— **Leégett község.** Bács községben ma tizenegy ház melléképületekkel együtt leégett. A kár 20.000 korona.

— **Angyalcsináló bünszövetkezet a fővárosban.** A mentőknek egyik alkalmazottja Kramer Julianna 19 éves varrónő ma délután a mentők Markó-utcai helyiségében, ahol takarítónői munkát végzett, hirtelen rosszul lett. Miután a mentőorvosok konstataáltak a leányon, hogy rajta magzatelhajtó műtétet hajtottak végre, rögtön kocsiba helyezték és beszállították a Rókus-kórházba, ahol a 28-as számú kórteremben vették ápolásba. A leány állapota azonban rohamosan rosszabbodott. A rajta végrehajtott műtét komplikációkra vezetett este már haloklófélben volt. A Rókus-kórház orvosai értesítették az esetről a rendőrséget, amelynek emberei éppen idejében érkeztek még, hogy a leányt kihallgassák. A leány vallomása alapján Bartha Endre rendőrfogalmazó hajnali két órakor elővezetett egy fővárosi születésűt, akit a rendőrségen azonnal kihallgatás alá is fogtak. Az asszony kihallgatása még tart. Vallomásainak részleteiről értesülésünk nincs, csupán annyit jelenthetünk, hogy az előállított asszony egy valószínű magzatelhajtó bünszövetkezetnek a feje. A kihallgatás adatait a rendőrség titokban tartja a nyomozás érdekében, amely a legszélesebb mederben indult meg s valószínűleg óriási szenzációkat fog hozni. A bünsz asszonyt kihallgatása után letartóztatják. Áldozatai közül Kramer Julia, akinek neve ma ismeretessé vált, a Rókus-kórházban óriási kínok közt meghalt.

— **Halálosok.** Forbázi Aranyossy László ügyvéd, a kassai ügyvédi kamara elnöke, meghalt Budapesten 61 éves korában hosszas szenvedés után. Aranyossy László előkelő szerepet játszott Kassa városának társadalmában. Hosszu ideig volt elnöke a Kassai Takarékpénztárnak, mely tisztviselt tizenhat évvel ezelőtt vált meg, mikor a kassai ügyvédi kamara a kamarai elnökségre választotta meg. Hült temették ma délután szentelték be a Szemlőhegy-út 6. számú gyászházban, honnan Kassára szállítják és pénteken, május 10-én helyezik örök nyugalomra.

Wörner Jakab nejét, szül. Chmel Jozefint ma délután temették el nagy részvét mellett a Kerepesi-úton melletti temető halottas csarnokából.

Mezey Béla, a honvédelmi miniszteriumhoz beosztott honvédszázas, meghalt 48 éves korában.

Schreiber Gizella 17 éves korában Nagyszébenben elhunyt. A boldogultban Mangesius Frigyes altábornagy unokáját gyászolja.

Kösa Jenő, az Egyesült Budapest-fővárosi Takarékpénztár tisztviselője május 7-én 57-ik évében meghalt Budapesten.

— **A fiumei gépkocsi-szerencsétlenség.** Arról a gépkocsi-szerencsétlenségről, mely Fiumében történt s melyről már hírt adtunk, még ezeket a részleteket jelentik: Hoyos Edgár gróf, a Whitehead-féle torpedógyár egyik tulajdonosa új autómobil hozatott Amerikából, amelyhez Angliából szerződött egy Harley nevű képzett soffört. Harley felszerelte az autómobil, amely a próbajáratokon kitűnően bevált. Harley, Hoyos gróf tudta nélkül, kirándulásra ment az autómobilon és magával vitte két ismerősét, Skentlebury Oohnt, Hoyos Lilly grófnő komornyikját és Primosich Ferencz mechanikust, aki a Whitehead-féle torpedógyár alkalmazottja. A sofför először a városban jártatta az új gépkocsit, azután elhárították, hogy felhajtanak a Terszattóra. Odaérve, beértek egy korszámba ahol bort rendeltek és körülbelül tíz percig időztek, majd beültek az autómobilba és visszafelé indultak. A sofför sebesen hajtott a meredek uton lefelé és a vasárnapi kirándulók rémülten néztek a száguldó kocsit után. Egyszerre csak eltűnt a porfelhő s a kocsinak nyoma sem volt. Az emberek rosszat sejtettek és a kanyarulathoz siettek, ahol börtornyü kép tárult eléjük. A gépkocsi huszonöt méternyi mélységben feküdt. A sofför már halott volt s a két másik eszméletlen állapotban feküdt a földön. Skentlebury komornyik szörnyű sebeket szenvedett. A gépkocsi elő részén levő rud a hátába furdott és öklönyi nagyságu lyukat furt benné. Primosich szintén súlyosn sebesült meg és lába is eltört. A két sebesültet a mentők a kórházba szállították, de alig értek oda, Skentlebury meghalt. Primosich állapota is igen veszedelmes és meggyógyulásához kevés a remény.

— **Hajó a zátonyon.** A White Star vonal Baltic gőzöse délután a Swash-csatornán átmenet a ködben zátonyra jutott. Várják a dagályt, hogy a hajót kiszabadíthassák.

— **A népitétel.** Hvaskuja kozák községben Vorobiew nevű ember, akit onnan kiutasítottak, amikor letartóztatták, rálőtt a községi előjáró segédjére, akit megsebesített. A tömeg rárohant Vorobiewre és agyonütötte. Egyidejűleg a fosztogatási kísérletek által izgalomba hozott lakosság huszonegy embert, akiket a fosztogatási kísérletekben való részvétellel vádoltak, agyonütött és 8 házat elpusztított. Egy csapatosztály ment Jekaterinosz-lavból a helyszínére, hogy a rendet helyreállítsa.

— **A lahorei zendülés.** Lahoreól táviratozzák: Minden fegyvernembeli csapatok, akik komoly események esetleges bekövetkeztének esetére készenlétben fognak tartatni, Mian-Mirből ideértek. Az aggasztó politikai helyzet miatt a Bund-sab alkormányzója elhalasztotta tervezett simlai utazását. Tegnap gondosan megszemlélte a lahorei védelmi műveket és jelentékenyen megerősítette a helyőrséget. A zendülő mozgalom vezetői, akik Lahore felé vonulnak, parasztokat toborznak és husángokkal fegyverzik fel őket. A kormány proklamációt bocsátott ki, melyvel mindennemű gyülekezést eltilt. Morley indiai államtitkár felhatalmazása alapján a kormány ma egy a pundsabi legfőbb bíróságnál működő ügyvédet lázadó tüntetések rendezése miatt elfogatott és átvitette a határon. Egy másik izgató, kinek elfogatása elrendeltetett, elrejtőzött. Az ügyvéd elfogatása a hinduk közt nagy feltűnést keltett.

— **Lakodalmából a halálba.** Rutka közelében a Vág folyón tegnapelőtt nagy szerencsétlenség történt. Klicsi faluban lakodalom volt. A vig lakmározás után az egész násznép, mely harminczkét emberből állt, kompra szállt, mert mindenki el akarta kísérni a fiatal házaspárt új lakhelyére. A révész figyelmeztette a társaságot, hogy a kompnem bír el ennyi embert. A folyó közepén csakugyan bekövetkezett a szerencsétlenség. A kompkettévált, a násznép pedig a vízbe esett. A férfiak kiúsztak a partra, az asszonyt pedig Fischer Gyula nevű mozdonyvezető buzzó segítségével sikerült kimenteni. Fischer maga tizenegy személyt mentett meg, ketten azonban ott veszték a hullámokban.

— **Államellenes tankönyvek.** Vasady Lajos nagyváradi tanfelügyelő meglátogatta a kerületéhez tartozó felekezeti iskolákat s azt találta, hogy számos iskolában kitiltott tankönyveket használnak. Használatban voltak egyes füzetek telve dákóromán dalokkal, a Gotterhalte román szövegével s egyéb nemzetellenes izgatásokkal. Voltak térképek, melyeken Magyarország Nagy-Romániába van bekebelezve. Különösen sok hazafiataltan tankönyvre akadtak Veres János oláhszentmiklósi, Paul Péter és Márkus Sándor pelbárthidai tanítók iskolájában. Ezek a tanítók állami korpótléket kapnak. A tanfelügyelő Bihar megye közigazgatási bizottságának ülésén jelentést tett a botrányos ügyről. A bizottság nagy felháborodással tárgyalta az esetet. Zigre Miklós oláh ügyvéd tulbuzgóságnak bélyegezte a tanfelügyelő eljárását, mely szerint az magánéletbe vágó rendőri inkvizíció. A román védőbeszéd nyomán óriási zaj támadt. Erős Rezső tiltakozott az ellen, hogy valami magyarellenes dalt a Kossuth-nótával említsenek együtt. Vasady Lajos tanfelügyelő erőiesen hangsúlyozza, hogy eljárása hazafias kötelesség volt. Virágh Béla királyi ügyész visszautasította a tanfelügyelő ellen emelt vádakat. A közigazgatási bizottság végül elhatározta, hogy az elkövetett térképeket átteszik az ügyészséghez a bünvádi eljárás megindítása végett, a közoktatásiügyi miniszternek pedig jelentést tesznek az ügyről.

— **Házkiutasítás egy szerkesztőségben.** Brassóban a rendőrség az ügyészségtől kapott utasítás alapján a „Gazeta Transilvania“ című román lap szerkesztőségében egy inkriminált czikk kéziratának ki nyomozása céljából házkiutasítást tartott. A kérdéses kéziratot nem találták meg, mire a rendőrség jegyzőkönyvet vett fel, melyet betérjeszt az ügyészséghez.

— **Groszországi esendület.** A szabadság ébredését s az ettől elválaszthatlan forradalmi hangulatot Groszországnak ugyancsak kiaknálták a hivatásos gonosztevők. Rablások, fosztogatások, gyilkosságok napirenden vannak s gyakran fordul elő, hogy a gonosztevők világos nappal követik el gaztetteiket. Ilyen vakmerő gonosztettől ad hírt egy Kovnából érkezett távirat. Ott tegnap este tíz fegyveres fiatal ember behatolt egy kereskedő lakásába, erőszakkal elvették tőle a pénztárkulcsot és 50.000 rubel értékű értékpapirokat, valamint 1800 rubel készpénzt. A kereskedő meg is sebesült. Nyolcz, a rablótámadás gyanúja alatt álló embert a rendőrség letartóztattott.

— **Hajótörés.** Hivatalos távirat szerint a Poitou gözös hajótörésnél, melyről részletesen mai számunkban írtunk, szerencsétlenül járt emberek közül eddig 20-nak a holttestét találták meg. Attól tartanak azonban, hogy az áldozatok száma nagyobb.

— **A Duna árad.** Galacz környékén a Duna múlt éjjel 25 czmrel áradt. 3 községet teljesen elöntött a víz. Több csónak biztos helyre szállítja az elárasztott községek lakosságát. Csak egy ember fult a vízbe.

— **Szomorú végtű dártdó.** Széles, nagy jó kedvükben ugyancsak vígan dártdóztak Ferjencsák János nagycsopaki gazda két barátjával, akiket a Trencsénből érkezett távirati tudósítás nem nevez meg. Mikor jól bepálinkáztak, ittas fővel kocsira szálltak Rajecen, hogy onnan tengelyen hazatérjenek. A kocsin is folytatták a mulatozást. Énekeltek, kurjongattak. Egyszerre az egyik ittas ember akkorát kiáltott, hogy a lovak megvadultak s eszeveszetten ragadták magukkal a kocsit, amely végre sziklafalhoz vágódott. Ferjencsák a lábát törte s két bajtársa halálosan megsebesült.

— **Háborgó tűzhányók.** Tegnap délelőtt óta a Stromboli rendkívüli működésben van, ami a kítőrések erejét és gyakoriságát illetően példátlan. Az Aetnából szakadatlanul hatalmas oszlopokban tör ki a hamu és füst, amelyekben a vulkan belsejének a tüze visszatükröződik.

— **A gyilkosság gyanúja alatt.** A galicziai „Glosz” című újság régi bűnről rántja le a leplet. Néhány év előtt Teschenből titokzatos módon tünt el gróf Tyszkiewicz orvos. Csak néhány hónap múlva találták meg holttestét egy Karwin melletti erdőben. A rendőrség akkor öngyilkosságot állapított meg. A galicziai „Glosz” most azt a hírt közli, hogy a gróft egy Galusinszky nevű ember, aki ez év áprilisában Gaetani génuai pénziáros ellen követett el merényletet, gyilkolta meg.

— **Rendőri hírek. Elgázolás. Jablánczai Béla** 78 éves volt 48-as főhadnagyot tegnap este a Rózsau utcában egy bérkocsi elgázolta. A kocsi keresztül ment rajta és a jobb lábszárát eltörte. Az öreg urat a honvédehelyi kórházba vitték. A kocsist nyomozza a rendőrség. — **Elfogott zsebtolvaj.** A keleti pályaudvaron tegnap tetten érték Pospischil József 31 éves rovottmultu napszámost, amikor Neubach János művezető óráját a keleti pályaudvaron ellopta. Pospischil egyike a legveszedelmesebb zsebtolvajoknak s lopás miatt már nyolc év büntőtült. — **Megszurkált muzikusok.** Radics Géza és Csipcsák István muzikusok az éjszaka a Népszínház-utcában összeveszték Pollák László pinczérral. A pinczér bicskát rántott és a muzikus cigányokat összeszurkálta. Radics és Csipcsák sebeit a dologkórházban bekötötték. A bicskázó pinczért nyomozza a rendőrség. — **Lopás a temetésen.** Kanter Mátyas borkereskedő feljelentést tett a rendőrségen, hogy a Károly-köruton egy temetési menetben valaki ellopta aranyóráját és lánczát. A rendőrség keresi a tolvajt. **Eltűnt inasok.** Zahar Antal, Szeko András és Sándor Béla 16 éves szabótanonczok együtt tanultak a Hajnal-utca 8. sz. alatti szabóműhelyben. A fiuk már régóta elégedetlenek voltak helyzetükkel, míg végül tegnap együttes elhatározással ott hagyták a gazdájukat és világgá mentek. Azóta nyomuk veszett. A rendőrség keresi a megugrott szabóinasokat. — **Életuntak.** Reviczki Janka vizezházmesternő tegnap este Rákóczi-ut 45. számú lakásán marólugot ivott. Súlyos belső sérülésével a Rókus-kórházban ápolják. — **Horváth Margit** cseléd Rákospalotán, az Atilla-utca 40 számú lakásán szublimát-öldattal megmérgezte magát. A gróf Károlyi-kórházba szállították. — **Baleset.** Haller Bernát jégkereskedő tegnap kétfogatu kocsiján hajtattott a rákosi állomásra. A bakon Molnár Balázs kocsis ült. Amikor a kocsi az állomás közelébe ért, az eléje fogott lovak a sipólo vonattól megvadultak és elragadták a kocsit. Haller még idejében kiugrott a kocsiból,

amelynek kerekei hirtelen kiestek és a kocsi a bakról lezuhant, még pedig olyan szencsétlenül, hogy a lábát törte. Súlyos sérülésével a szent István-kórházba szállították. — **Lopás a vonaton.** Derecz Sándor úgynök feljelentést tett a rendőrségen, hogy Bécsbe utaztában a gyorsvonat második osztályán meglópták. Az ismeretlen tolvaj ellopta kézi táskáját, amelyben 1000 koronát érő ékszer volt. A rendőrség nyomozza az utazó vasúti tolvajt.

— **Rajeczfürdő igazgatósága** állami, törvényhatósági és vasúti tisztviselőknek, illetve alkalmazottaknak, továbbá lelkészeknek, tanítóknak és gazdaszoknak ez évi július 30-ig, valamint augusztus 21-től szeptember 30-ig a lakbéréknél 50 százalék, az egykoronás tükörfürdőknél szintén 50 százalék, az ételáraknál pedig 10 százalék kedvezményt nyújt. Prospektust kívánatra ingyen küld. Állandó posta-, távirat- és vasúti állomás a fürdőtelepen.

x **Zászlók,** címerek, minden kivételben kaphatók Linhart színházi festőnél és díszítőnél Budapest, VIII., Hunyadi-u. 17. sz. Arjegyzők ingyen.

x **Bob-hashajtó a legkellősebb,** 10 f.

x **Fodor-féle vivóterem** a Koronaherceg-utca 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban felszerelt torna- és vivóterme. Különös gond fordítatik a gyermektorna és vivásra.

x **Újtás a hadsereg élelmezése körül.** Az eddigi leves reggeli helyett ezental az Első Alföldi Cognacgyár barack-pálinkájából kapnak reggel egy pohárral a katonák. Egy vizsgáló-bizottság már kint is van Kecskeméten, hogy a katonák részére szükségelt gyártást ellenőrizze.

SZINHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

(*) **Opera.** A *szevillai borbély* ma ismét műsorra került. Ezuttal Arnoldson Sigríd kedveért, aki Rozinát adta. Ezt a szerepet már sokszor énekelte nániunk és az alakítást már annyiszor méltattuk, hogy alig tudunk újat mondani. Legfeljebb azt kell konstatálnunk, hogy Arnoldson asszony hangja sem tart örökké és valahányszor idejön hozzánk, mindig kevesebb hangot hoz magával. Az organum ereje és kitarása kezd megbízhatatlan lenni. Az ének, az iskola, a koloratura az megmarad és ezzel a birtokkal még kétségkívül sok esztendőig gazdálkodhatik. A mai est szereplői közül: Takács, Arányi, Hegedüs, Kornai régi erősségei A *szevillai borbély* előadásainak.

(*) **Hegedüs Gyula Nagyváradon.** Hegedüs Gyula, a Vígyszínház férfi-starja holnap pénteken kezdi három estére terjedő vendégszereplését a nagyvárad színházban. A művész első este a „Tökéletes feleség”-ben lép föl, szombaton és vasárnap pedig „Az ördög” czimszerepét játssza.

(*) **Sz. Bárdossy Ilona betegsége.** A múlt hetekben nyugtalanító hírek keringettek Sz. Bárdossy Ilona, operánk jeles művésznője egészségi állapotáról. Mint értesülünk, aggodalomra most már nincsen semmi ok. A művésznő vakbélgyulladásban szenvedett és kénytelen volt magát műtétnek alávetni, amelyet Hüttl egyetemi tanár sikeresen végzett el. A beteg azóta tul van minden veszélyen és legközelebb ismét megkezdheti működését operánknál.

(*) **Az Operaházban** szombaton Lohengrin kerül színre; a czimszerepet Anthes éneklí, akinek ez lesz utolsó fellépése nyári szabadságidejének megkezdése előtt; Elsát Vasquezné, Gertrudot Berts. Telramundot Beck, a királyt Szendrői s a hirdetőt Mihályi éneklí. Vezénylő karmester Márkus Dezső. Az előadást hét órákor kezdik. Vasárnap a Mig-

nont ismétlik meg. Arnoldson Sigríd asszony vendégfellépésével. A művésznőnek múlt héten történt első fellépése alkalmával a Mignonhoz már délelőtt minden jegy elkel s a vasárnapi előadás iránt is nagy érdeklődés mutatkozik a jegypénztáraknál. Philine-t Sándor Erzi, Meister Vilmost Arányi Dezső, Lothario-t Takács Mihály fogja énekelni ez alkalommal.

(*) **Gróf Andrássy Tivadar emléke.** Az Országos Magyar Képzőművészeti Társulat vasárnap gróf Andrássy Tivadarnak, a társulat néhai való elnökének emlékét ünnepli meg. Benczur Gyula festőművész a társulat megbízásából megfestette a gróf arcképét és ezt fogják ünnepélyesen leleplezni. A leleplezéssel kapcsolatosan összegyűjtötték Andrássy Tivadarnak festményeit, s a kiállítást is vasárnap délben nyitják meg. Az emlékünnepre szóló meghívókat ma küldte szét a rendező-bizottság, amelynek Förster Gyula báró vezetésével Benczur Gyula, gróf Edelsheim-Gyulai Lipót és Székely Bertalan a tagjai. Az arckép leleplezése s a kiállítás megnyitása előtt Kriesch Aladár festőművész mond emlékbeszédet Andrássy Tivadarról. A képek összegyűjtése már hosszabb ideje folyik, s a rendezés munkája, melyet gróf Edelsheim-Gyulai Lipót, továbbá Burger Lajos és Kriesch Aladár festőművészek végeznek, ma kora reggeltől estig fog tartani. Az ünnepen az elhunyt gróf családtagjai lesznek jelen, akiket meghívtak; de jelen lehet a nagyközönség is. A kiállítást, amely nyolczvan képpel három termet foglal le, valószínűleg gróf Apponyi Albert közoktatásügyi miniszter nyitja meg, de akadályoztatása esetén báró Forster Gyula. A sajtó képviselői szombaton nézik meg a kiállítást, amelyet a nyitva levő tavaszi tárlat keretében illesztettek bele, tehát külön belépődíj nélkül lehet megnézni. Az Országos Magyar Képzőművészeti Társulat a mai napon meghívókat küldött a képviselőház tagjai részére néhai gróf Andrássy Tivadar, a társulat volt elnökének Benczur Gyula művész által festett arcképe leleplezési ünnepélyre, amely május hónap 12-én déli 12 órákor a városligetben levő Múcsarnokban fog lefolyni. Ezen ünnepélyvel kapcsolatosan nyitják meg a néhai gróf festményeiből rendezett kiállítást is. A meghívókat a képviselőház elnöki hivatalában vehetik át.

(*) **Göre Gábor Budapesten.** Az a rendkívüli siker, amelyet a *Király színház* a múlt esztendőben egy szezonvégi látványos revueval, a *Madár Matyval* aratott: indította az igazgatóságot arra, hogy az aktuális tréfás események fölhasználásával és ragyogó látványosságok beillesztésével *Verő György*gyel, az ismert kitűnő igazgató szerzővel darabot irasson. *Göréről*, a kik a legnépszerűbb magyar irodalmi alakok közé tartoznak. A *Király színház* nemcsak áldozatkész, fényes kiállítással, diszletekkel s jelmezekkel és teljesen egyszerű, meglepő színpadi trükkökkel készült elő az újdonságra, hanem a siker érdekében sikra állítja népszerűt primadonnáját, *Fedák Sári*t is, aki az előző években ilyenkor már befejezte föllépési sorát. A *Göre Gábor* női főszerepe azonban olyan hálás alakításra nyújt alkalmat *Fedák Sárinak*, hogy a primadonna örömmel mondott le nyári szabadságidejéről, egyelőre két hónapra, hogy ezalatt Lidikét, művészi nevén *Lia dö Löpandot* játssza. *Fedák Sári* mellett igazán parádés szereposztás jutott a *Verő György* darabjának. *Göre Németh* lesz, *Tsch Arpád*ot, a darab mozgató lelkét, egy fiatal pesti zsidót — az első zsargonlakot a *Király-színházban* *Szirmai Imre*, a fővárosi közönségnek kedves és népszerűt művésze játssza, *Otvös Gita*, *Szentgyörgyi Lenke*, *Vágó, Rátkai, Papp Miska*, *Z. Molnár, Csizsér* a többi főszereplő.

TERMÉSZETES BILINI SAVANYVIZFORRÁS

kiváló képviselője az alkalikus nátron-forrásoknak

10.000 rész vízben 33,1951 rész szénsavnátront, 38,7660 rész szabad és félig kötött szénsavat tartalmaz; régóta bevált **gyógyforrás**, vese, hólyag- és **gyomorbántalmak**nál, **köszvény**nél, **hőrgyhurut**nál, **aranyeres csomóknál**, **czukor**bajnál, **hugyszervi** és **bélbajok**nál stb.

Raktár az összes ásványvízkereskedésekben és drogériákban.
Főlerakat: **ÉDESKUTY L.** ásványvíz nagykereskedőnél es. és kir. udvari szállító

Kitűnő mint diätetikus asztali ital, előmozdítja az emésztést a fölfuottság kellemetlen jelensége nélkül, mint a melyet a szénsavval mesterségesen teltített borvizek előidéznek.

Brunnen-Direktion Bilin (Oesterreich Böhmen).
BUDAPEST, VI., Erzsébet-tér 8. szám.

Péntek
(*) Cs...
got közöl...
nagy oper...
után most...
rában kiv...
poleon cs...
amelyeket...
vész ott a...
gyon elv...
zést, hogy...
hajtotta m...
én már ré...
elgondolk...
„Nemcsak...
azt is tud...
világon es...
felkaczag...
hard? ” C...
annak a t...
cipőit ké...
korában a...
sokszor v...
venni.
(*) II...
„Deák Fe...
dezett az...
vidéki uri...
vetelő nek...
a haza” c...
ifjúsági z...
jobb zav...
rösmarty...
gyelét inte...
Flotow,
részletet,
szerzemén...
(*) G...
nések v...
használja...
ken is be...
szer lépet...
carat” f...
a Góth Sa...
este mélt...
többek kö...
játékra.
(*) A...
Országos...
rendes tar...
bejelentett...
egyben el...
nak hatni...
vezkedjen...
szintén ha...
tosságát...
nem tudn...
megvonják...
is. Megáll...
is, melyek...
tartani. A...
den lesz.
(*) S...
ják, hogy...
kárdot, a...
mából a...
tetni.
(*) K...
mini-ol...
jává vála...
kitűnő ta...
zongoram...
nek a vis...
tanár a fi...
Zsuzsika...
adta elő.
(*) I...
Réjane, a...
levőleg e...
— és saj...
sikert. Az...
a fiatal G...
igazgatója...
(*) A...
kerület u...
Szeptemb...
november...
január 31...
Lugos; á...
1-től máj...
20-ig Par...
július 22-...
Mérnök
Részlet-rajz...
széles, 6.90...
minőség 20...
korona. Ép...
minőségű...
sen, olcsón...
Casino ivó...

(*) **Czipészinasból operagazgató.** Érdekes apróságot közölnek a párisi lapok *Gailhardról*, a párisi nagy opera igazgatójáról, aki husz évi működés után most nyugalmába vonul. Gailhard fiatal korában kiváló baritonista volt, úgy, hogy III. Napoleon császár meghívta azokra az ünnepélyekre, amelyeket a Tuileriákban rendezett. Mikor a művész ott az első alkalommal énekelt, a császár nagyon el volt ragadtatva és örömeinek adott kifejezést, hogy megismerhette. Gailhard mélyen meghajította magát, majd így szólt: „Ha jól emlékszem, én már régebben ismerem felségedet“. A császár elgondolkozott: „Honnan ismerne?“ — kérdezte. „Nemcsak ismerem — válaszolta Gailhard — de azt is tudom, hogy a legformásabb lába van a világon és még a mértékét is tudom“. A császár felkaczagott: „Csak nem maga a toulousi Gailhard?“ Gailhard erre elmondotta, hogy ő a fia annak a toulousi czipésznek, aki a császárnak a czipőit készítette és ő volt az, akit atyja gyermekkorában a kész czipőkkel a palotába küldött, ahol sokszor volt alkalma a császár czipőire mértéket venni.

(*) **Ifjúsági matiné.** A László főgymnázium „Deák Ferencz“ irodalmi köre szép matiné rendezett az intézet dísztermében, előkelő fővárosi és vidéki uri családok előtt. A sok előkészületet követelő nehéz programot *Abrányi Emilnek* „Mi a haza“ cz. melódrámája vezette be, melyet az ifjúsági zenekarral *Horváth Géza* adott elő. A jobb szavalók Arany János Pázmán lovagját, Vörösmarty Vén cigányát és Csengery Fogoly lenyélét interpretálták. A zenekar népdalokon kívül *Flotow*, *Márta* operájából mutatott be fuvolás részletet, majd *Liszt* 14-ik rapszódóját, *Wieniawski* szerzeményét hegedülte merészen egy kis diák.

(*) **Góth Sándor és neje a vidéken.** A berlini színeszek vígszínházi szereplését a Góth-pár arra használja föl, hogy legujabb alakításait a vidéken is bemutassák. A művészpár *Kolozsvárt* kétszer lépett föl, még pedig „A tolvaj“ és a „Baccarat“ főszerepeiben. Mondanunk sem kell, hogy a Góth Sándor és nejeének kitünő játéka mindkét este méltó elismerésben részesült. Góthékat a többek közt *Makó Lajos* is megnyerte egy vendégjátékra.

(*) **Az Országos Színészegyesület tanácsulése.** Az Országos Színészegyesület tanácsa most tartotta rendes tanácsulését. Az igazgatói jelentés keretében bejelentették a színészársulatok szervezkedését, egyben elhatározták, hogy mindenképen oda fognak hatni, hogy különösen a kisebb társulatok szervezkedjenek. Az ülésen jelen volt gróf *Festetics* szintén hangoztatta az intézkedés megtételének fontosságát. Kimondták továbbá, hogyha e feladatnak nem tudnak megfelelni, úgy a szubvencziót tőlük megvonják és esetleg jövőre az igazgatói engedélyt is megállapították a felvételi vizsgák határidejét is, melyeket június hó 11. és 12-én fognak megtartani. A legközelebbi ülés e hó 14-én, kedden lesz.

(*) **Strauss Rikárd becsületrendjele.** Párisból írják, hogy a minisztertanács hir szerint *Strauss Rikárdot*, a „Salome“ szerzőjét, párisi sikere alkalmából a francia becsület-rendjellel fogja kitüntetni.

(*) **Külföldön kitüntetett magyar művészek.** A római olasz filharmónikus társulat tiszteletbeli tagjává választotta *Thomán István* zeneakadémiánk kitünő tanárát és növendékét, *Morvay Zsuzsika* zongoraművésznőt. E kitüntetés annak a szívességnak a viszonzása, hogy a múlt nyáron *Thomán* tanár a filharmónikus zenekart vezényelte, *Morvay Zsuzsika* pedig *Mozart C-moll* hangversenyét adta elő.

(*) **Réjane új szerepe.** A nálunk is jól ismert Réjane, a párisiak ünnepelt művésznője, aki tudvalevőleg elvált *Poreltől* — férjétől és igazgatójától — és saját színházat alapított, új szerepben aratott sikert. Az új darab czime „A kulcs“, szerzője pedig a fiatal *Guity Saha*, a Renaissance színház ismert igazgatójának s kitünő színművészenek fia.

(*) **A délvideki színikerület.** A délvideki színikerület új beosztását a következőképen tervezik: Szeptember 1-től 30-ig *Vercsecz*; október 1-től november 15-ig *Nagybecskerek*; november 16-tól január 31-ig *Zombor*; február 1-től április 15-ig *Lugos*; április 16-tól április 30-ig *Resicza*; május 1-től május 31-ig *Nagykikinda*; június 1-től június 20-ig *Pancsova*; június 21-től július 21-ig szünet; július 22-től augusztus 31-ig *Herkulesfürdő*.

Mérnök és építész urak figyelmébe. Részlet-rajzpapír 50 m. hosszú, 150 czm. széles, 10.—korona. Részlet-rajzpapír 25 m. hosszú, 150 czm. széles, 5,50 korona. Részlet másolópapír 50 m. hosszú, 150 czm. széles, 6,90 korona. Részlet-másolópapír 25 m. hosszú, 150 czm. széles, 3,50 korona. Másolóvászon a legjobb minőség 20 m. hosszú, 96 czm. széles, 25 korona. Építési költségjegyzék kül- és belivek. 1000 ivenként 20 korona. Építési költségjegyzék kül- és belivek, 100 ivenként 2,80 korona. A fenti ezek a létező legjobb minőségű papírból készültek és oleoságuknál fogva nagyon is ajánlatosak. Mindenféle nyomtatványok izlése-minőségű papírból gyorsan készíttetnek. Az összes ügyvédi nyomtatványok raktáron, 100 ivenként 2 korona. sen, oleos és gyorsan készíttetnek. Az összes ügyvédi borítékkal 1,80 korona, ugyanez 50—50 1 korona. Casino ivori levélpapír, 100 papír, 100 színesbélésű borítékkal 1,80 korona, ugyanez 50—50 1 korona. Kohinor ragasztás nélküli cigarettahüvely 1000 db 2,10 korona.

Vidéki megrendelések pontosan és gyorsan eszközöltetnek.

(*) **A főiskolai hallgatók Petőfi-matinéja.** Az egyetemi és főiskolai ifjúság Műgyetemi Köre *Kurucz Ifjak Asztaltársasága* és a *Szent Imre-Kör* május hó 20-án *Budavár* bevételének évfordulója alkalmából *Petőfi-matinét* rendez, amelynek jövedelmét a *Petőfi-ház* javára fogják fordítani.

(*) **A tavaszi kiállítás pályadíjai.** A Képzőművészeti Társulat tavaszi kiállításán kiosztásra kerülő négyezer koronás Társulati-díj és négyszázötven koronás *Harkányi-díj* bíráló-bizottsága a jövő héten tartja meg ülését a *Mücsarnokban*. A pályabírótság ez ülésén intézkedni fog a díjak odaítéléséről.

(*) **Zsűriválasztás a mücsarnokban.** A Képzőművészeti Társulat ma küldötte szét a zsűriválasztásra szóló fölhívásokat. A szavazás határideje: május 28-ikai esti hat óra. A szavazás kétféleképpen történhetik: vagy személyesen a mücsarnokban, a titkári hivatalban, vagy posta útján. A szavazatokat egy a választmány által külön erre a célra kiküldött bizottság fogja összeolvasni s az eredményt nyomban közzéteszi.

IRODALOM.

* **Petőfi-matiné.** A Vígyszínházban ma délelőtt hat fővárosi leányiskola nagyon sikerült matiné rendezett a *Petőfi-ház* javára. A nézőtér minden helyét jóformán csupa leánykák foglalták el a hozzátartozóikkal. *Szilágyi Vilmos* gondosan rendezte a tizennégy számból álló matiné. Iskolás leányok *Petőfi*-verseket szavaltak s előadták *Petőfi János* vitézét *Sztojanovits* kísérelő zenéjével. Közreműködött még *Regéczy Ilona* hegedű- és *Morvay Zsuzsika* zongora-művésznő, de a legtombolóbb tapsviharokat *Blaháné* remek éneke váltotta ki. Szépek voltak az előképek is, s egyáltalában a három órás matiné nemcsak a közönséget gyönyörködtette, hanem szép összeget is jövedelmezett a *Petőfi-ház* javára.

* **Egyetemes pályamutató.** Ilyen című munka most hagyta el a sajtót 2 kötetben nagy 8-adrét alakban 16—16 iv, összesen 512 oldal terjedelemben. Az összes iskolák, tanintézetek, képzők, tanfolyamok stb. szervezeti és vizsgálati szabályzatai, az összes minősítő és szervező törvények, miniszteri rendeletek, utasítások, iskolai és tanintézeti rendszabályok alapján. Szerzője: *Pálinkás Béla*. Amidőn e mű megjelenéséről fiztelettel van szerencsém értesíteni, nem tudom eléggé hangsúlyozni, mily ritka becsü gyarapodást jelen e mű a magyar irodalom könyvpiacán, mert oly munkát nyújtok ezzel az egész magyar ifjúságnak, mely mindenkor megbízható utmutatója leend az életpálya megválasztásában. E mű részletesen tárgyalja az ország összes iskoláit a legalsótól a legfelsőbbig, részletesen ismerteti az összes életpályákat s tüzetesen ismerteti mindazon tudnivalókat, melyek akár az iskolákkal, akár a tanulmányokkal kapcsolatban vannak. Éppen azért ezen munka nem hiányozhat egy tanintézet könyvtárából sem. Bolti ára 6 korona. Megrendelhető *Kovács Gyula* nagybányai könyvkereskedőnél, valamint minden hazai könyvkereskedésben.

FŐVÁROS.

(*) **Orvosi kinevezések.** *Fülepp Kálmán* főpolgármester *Krausz Rikárd* és *Sebő Henrik* doktorokat a pesti oldalon levő kórházakhoz további egy évre alorvóssá kinevezte; a budai oldalon levő kórházakhoz pedig alorvóssá *Vidákovics Kornélt* és ennek helyébe *Kerbolt dr.-t* segédorvóssá.

(*) **Alapító-okirat jóváhagyása.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter ma értesítette a főváros hatóságát, hogy a néhai *Csávossy Ignác* részéről tett alapítványról kiállított alapító okiratot jóváhagyta.

(*) **Mi a fogadó-ipar?** A IV. kerületi előljárásság, mint elsőfoku iparhatóság 10 korona pénzbüntetésre ítelt egy budapesti penzió-tulajdonost azért, mert nem függesztette ki a szobaárjegyzéket. Ezt az ítéletet a székesfőváros tanácsa is helybenhagyta. A penzió tulajdonosa a kereskedelmi mi-

niszterhez felebbezett, aki most szintén helybenhagyta az ítéletet, és pedig azért, mert a nagyobb terjedelemben, tehát iparilag gyakorolt otthon-szerű (penzió) szállásadás kétségkívül a fogadó-ipar gyakorlásának tekintendő, miután a fogadó-iparnak nem feltétlen kelléke az, hogy kizárólag utazó-vendégek ideiglenes elszállásolására terjedjen ki, hanem magában foglalja az otthon-szerű, tehát állandóbb jellegű szállásadást is. Minthogy pedig a székesfőváros fogadó-ipari szabályrendelete akép rendelkezik, hogy fogadóban a szobáért és a mel-lékszolgáltatokért fizetendő árt feltüntető árszabályt kifüggesztve kell tartani és e rendelkezés alól semmi irányban kivételt nem enged, e rendelkezés alkalmazását az otthon-szerű fogadó-üzletekkel szemben sem lehet mellőzni.

(*) **Adókövetés.** A fővárosi adókövető bizottságok holnap e hó 10-én a következő helyrajzi számú házakban összeirt adókötelesek III. osztályu keresetadó-javaslatait fogják tárgyalni: Az I. kerületben a külön meghívottakét. — A IV. kerületben a külön meghívottakét. A VI. kerületben az I. és III. bizottság a külön meghívottakét, A VII. kerületben az I. bizottság 5260—5292a hrszámig, a II. bizottság 4710—4735 hrszámig, a III. bizottság 4306/9—4340/43 hrszámig. — A VIII. kerületben a II. bizottság az elmaradtakét. — A IX. kerületben a külön meghívottakét.

EGYESÜLETEK.

(—) **A Budapesti Tudomány-Egyetem** ujjáalakításának CXXVII. évfordulója alkalmából május 13-án délelőtt 11 órakor az egyetem dísztermében ünnepélyes közgyűlést tart, melyet az egyetemi templomban délelőtt 10 órakor ünnepélyes istentisztelet előz meg. Az ünnepi közgyűlés tárgysorozata a következő: Ünnepi előadás, tartja dr. *Ajtai K. Sándor* rektor. Az 1906—1907. tanévi egyetemi pályamunkákról szóló kari jelentések. Felolvassa dr. *Lenhossék Mihály* orvostudománykari dékán. A pálya- és szorgalmi díjakat kiosztja dr. *Ajtai K. Sándor* rektor.

(—) **„Gonáviselés“.** Ezzel alakult meg legutóbb a fővárosban *gróf Batthyány Lajosné* elnökle alatt egy új egyesület, mely kellő előkészítettségű beteg-ápolónők nevelését tűzte ki célul. Senki sem tagadhatja, hogy az ilyen irányu törekvés ugy humanitárius, mint közegészségi szempontból csakugyan szükséges és hiányt pótló. Ennek alapján támogatja az új akciózt *gróf Andrássy Gyula* belügyminiszter is, aki az egyesületet 100.000 korona segélyben részesítette. A mozgalom bevezető és irányt adó előadással indul meg, melyet vasárnap, e hó 12-én, déli 12 órakor az új (Váczai-utcza) városháza nagytermében dr. *Korányi Frigyes* tanár, a főrendiház tagja fog tartani „A betegápolásról“ és melyre minden, az ügy iránt érdeklődőt szívesen látnak.

(—) **A földmivelésügyi miniszterium a nők gazdasági tanulmánya mellett.** Azon az értekezleten, amelyet pénteken este 6 órakor tart a nők gazdasági és kertészeti tanulmánya érdekében a Feministák Egyesülete (V. Mária Valeria-utcza 12.) Magyar Kázmér földmives iskolai tanfelügyő fog a földmivelésügyi miniszterium képviselőjében résztvenni és a nők szerepéről a kertészetben és mezőgazdaságban felszólalni.

(—) **A Magántiszviselők Országos Nyugdíjegyesülete** e hó 26-án (vasárnap) délelőtt tíz órakor Budapest székesfőváros új városházának dísztermében tartja meg rendes közgyűlését.

(—) **A Szent István-Társulat** igazgató-választmánya e hó 16-án, délután négy órakor ülést tart. Tárgysorozat: 1. Elnöki előterjesztések. 2. Igazgatói jelentés. 3. A bizottságok megalakítása. 3. A bizottságok megalakítása.

(—) **A Magyar Jogászegylet** május 11-én, szombaton, este hat órakor az ügyvédi kamara helyiségében (Szemere-utcza 10.) teljes-ülést tart, melynek tárgya a sztrájk jogalapjáról tartott vita folytatása. A vitában részt vesznek: dr. *Brasch Arnold*, dr. *Bedő Mór* és dr. *Bozóky Alajos*. Vendégeket szívesen látnak.

(—) **A nemzetközi közép- és keletázsiai társaság** magyar bizottsága tegnap tartotta meg *Vámbery Ármán* elnöklése alatt rendes évi ülését, melyen *Munkácsi Bernát* titkár előterjesztette jelentését a bizottság lefolyt évi munkásságáról.

ÖRÖM SÁNDOR

papirkereskedése,

Budapest, IV., Kossuth Lajos-utcza 17. szám.

A fenti hirdetésre hivatkozó vekök 5% engedményben részesülnek

(—) A Nőtisztviselők Országos Egyesülete e hó 12-én, vasárnap, társas kirándulást rendez a budai hegyekbe. Találkozás reggel pontban kilenc óra-kor a villamos vasút zugligeti végállomásánál. A tagokat ez uton is tömeges csatlakozásra szólítja fel a rendezőség.

(—) A Hajléktalanok Menhelye-Egylet ma délelőtt tartotta meg rendes évi közgyűlését br. csetei Herzog Péter elnöklésével, aki bejelentette, hogy Podmaniczky Frigyes bárót, az egylet tiszteletbeli elnökét, magas kora gátolja a megjelenésben. A közgyűlés az évi jelentést tudomásul vette s azután a tisztikarban megüresedett helyeket töltötte be. Második alelnök dr. Rózsavölgyi Manó lett, jogtanácsos: dr. Lévy Béla, igazgatósági tag: Hikkisch Lajos; feiügyelőbizottsági póttag: Scholz Ödön.

SPORT:

Budapesti tavaszi meeting.

— Negyedik nap. —

Rekkenő hőségben, zsufolt tribünök előtt folyt le a mai versenyek. A nap szenzációja volt, hogy Taral nyerte meg a legtöbb versenyt. Champion jockey-ünk ma egymásután ötször haladt át győztesként a célkarika előtt s evvel rekordot állított fel nálunk. A rövidtávu versenyeket ugyszólván már a startnál megnyerte, miután az elugrásnál már oly előnyt tud lovának biztosítani, hogy többé be nem érik. Ma diadalutját ünnepelte s mondhatjuk, hogy lovassaink között külön klasszist képvisel. A nap 2 tőszámát a Májusi handicapot Beaumérte, a háromévesek államdíját pedig Elmore nagy főienyvel, mondhatjuk játszva nyerte meg, mely győzelmek azonban nagyrészt Taral művészetének tudhatók be. Tipjeink ma fényesen beváltak, amennyiben a 7 futam közül az általunk első helyen jelölt lovak nyertek 6 versenyben és pedig: Gabelon, Eimore, Beau mérte, Pagony, Ormód és Ferencz, a két főversenyben pedig befutót tipeltünk, miután az általunk leirt sorrendben érkeztek a lovak a célhoz.

Akik tehát ma tipjeink után játszottak, meg lehetnek elégedve az eredménnyel és busás nyereséggel mentek haza.

Részletes eredmény a következő:

I. Duna-handicap. 3000 K. 2500 m. 1. br. Schossberger L. 66 sm. *Vadár* 54 és fél kg. (Taral). 2. Born F. 56 sm. *Bonjour* 53 és fél kg. (Pretzner). 3. Geist G. 56 pm. *Drótos* 47 kg. (Kisziváth). Tot.: 10 : 41, 20 : 33, 32, 37.

II. Újonc-verseny. 3000 K. 1600 m. 1. br. Springer G. stpm. *Gabelou* 58 és fél kg. (Taral). 2. Geist G. sm. *Tarok* 56 kg. (Vivian). 3. br. Herzog M. sk. *Nanus* 57 kg. (Walkington). Tot.: 10 : 38, 20 : 52, 94.

III. Háromévesek államdíja. 4000 K. 1600 m. 1. br. Springer G. pm. *Elmore* 60 kg. (Taral). 2. br. Herzog M. pm. *Táitos* 56 kg. (Walkington). 3. br. Born F. stpm. *Soros* 56 kg. (Janek). Tot.: 10 : 33, 20 : 46, 65.

IV. Májusi handicap. 8000 K. 1000 m. 1. br. Üchtritz Zs. 46 sm. *Beau merite* 56 kg. (Taral). 2. Egyedi L. sm. *Faragó* 60 kg. (Miles). 3. Dreher A. 46 pm. *Emir* 56 és fél kg. (Carslake). Tot.: 10 : 23, 20 : 29, 38, 40.

V. Kétévesek elődversenye. 2000 kor. 900 méter. 1. Péchy A. pm. *Pagony* 58 kg. (Taral), 2. Jankovich B. Gy. pm. *Vörös király* 55 kg. (Martin), 3. br. Born F. sk. *Wergere* 52 kg. (Hönig). Tot. 10 : 15, 20 : 23, 27.

VI. Bladó verseny. 2000 kor. 1000 méter. 1. gr. Pejácsevich A. id. pfer. *Ormód* 57 kg. (Pretzner), 2. Péchy A. id. pfer. *Royal Flusch* 67 kg. (Krouzil), 3. br. Rothschild A. 3 é. pm. *Pufferl* 49 kg. (Smjyda). Tot. 10 : 23.

VII. Welter-handicap. 3000 kor. 1400 méter. 1. hg. Hohentohe *Cehringen* 3 é. pfer. *Ferencz* 51 és fél kg. (Fries), 2. br. Schossberger L. 3 é. pm. *Gyuri* 56 és fél kg. (Southey), 3. br. Harkányi A. 3 é. pk. *Viola* 44 és fél kg. (Cockeran). Tot. 10 : 61, 20 : 47, 63, 39.

() Prágai versenyek. Az első nap eredménye a következő:

I. Megnyitóverseny. 1800 K. 2000 m. 1. *Sódar* 66 kg. (Lücke M.). 2. *Gute Kerl*. 3. *Macache*. Tot.: 10 : 30, 20 : 37, 91.

II. Moldau-díj. 1. *Ilfracombe* 53 kg. (Kemény). 2. *Ignorant*. 3. *Vineta*. Tot.: 10 : 15, 20 : 26, 44.

III. Egyleti akadályverseny. 10.000 kor. 4000 m. 1. *Doubletip* 68 kg. (Mattauch). 2. *Dió*. 3. *Hulda*. Tot.: 10 : 20, 20 : 23, 23.

IV. Bladó gátverseny. 2400 kor. 2400 m. 1. *Senkítőbbit* 74 és fél kg. (Lawton). 2. *Rebellin*. 3. *Corea*. Tot.: 10 : 45, 20 : 27, 24.

V. Belvedere gátverseny. Díj 2100 K. Táv. 2800 m. 1. *Czipó* 70 kg. (Mattauch). 2. *Calabrias*. 3. *Gitta*. Tot.: 10 : 25, 20 : 20, 20.

VI. Kukulbadi akadályverseny. Díj 3400 K. Táv. 4000 m. 1. *Mafalda* 60 kg. (Slinn). 2. *Sommerfrische*. 3. *Orlog*. Tot.: 10 : 20, 20 : 28, 30.

() A bécsi ügetőversenyek mai harmadik napjának eredménye:

I. Viszontlátás-verseng. 1700 K. 1. *Charley* 2. *Hansi C.* 3. *Anita*. Tot.: 10 : 21. Helyre 20 : 36, 45, 71.

II. Callisto-verseny. 1700 K. 1. *Rendezvouz*. 2. *Ister*. 3. *Ernstl*. Tot.: 10 : 72. Helyre 20 : 36, 33, 27.

III. Steyri-díj 2400 K. 1. *Tutti frutti*. 2. *Asmon Girl*. 3. *Beauty*. 10 : 210, 20 : 56, 44, 59.

IV. Milanói díj. 4000 K. 1. *Graitan Bells*, 2. *Soci*, 3. *Levente*. 10 : 35. 20 : 39, 61, 39.

V. Kisméldij (3400 K.) 1. *Dominó*, 2. *Inez*, 3. *Grete N.* 10 : 41, 20 : 31, 37, 25.

VI. Spilerni díj (13.000 K.) 1. *Prince Charlie*, 2. *Ceres*, 3. *Baronesse* 10 : 55, 20 : 36, 48, 30.

VII. Keitőfogatu urkocsis verseny (3800 K.) 1. *Cicero-Golumbus*, 2. *Galgotzi-Wachtelkönig*, 3. *Coralle-Donau* 10 : 85. 20 : 81, 44.

() A Polónyi-díj döntője. A margitszigeti sporttelepen nagy közönség előtt folyt le az ezüstlabda döntője, melyet a díj alapítója, Polónyi Géza volt igazságügyminiszter is végignézett. A mérkőzést a MAC. és BTC. csapatai vívták meg egymással, még pedig elődöntetlenül, mert a küzdelemnek eredménye 1 : 1 volt. A szabályzat értelmében a két csapat új mérkőzésen dönti el az értékes díj sorsát.

TÖRVÉNYSZÉK.

§ Letartóztatott szülésznök. A rendőrség az utóbbi napokban két közveszélyes szülésznököt tett ártalmatlanná, akik üzletszerűen foglalkoztak azzal, hogy leányokat és asszonyokat bűnös uton megszabadítottak szegényüktől. Az egyik szülésznök Illenz Károlyné szül. Erke Johanna, aki Elnök-utca 5 szám alatti lakásán ez év február havában ugy megoperálta özv. Tóth Ignáczné magánzónót, hogy a szerencsétlen asszony a műtét következtében meghalt. A másik özv. *Felberbauer* Istvánné szül. Kallós Piroška Erzsébet-körut 5 szám alatt lakó szülésznök. Ennek lelkiismeretét terheli egy G. E. nevű tehetséges fiatal színövendéknek a halála. A két bűnös szülésznököt a rendőrség már átszállította a kir. ügyészség fogházába. *Ruttkay* István vizsgálóbíró ma délelőtt hallgatta ki hosszasan őket, s a kihallgatás után mindkettőt az ügyészség indítványa alapján vizsgálati fogságba helyezte.

§ Világ kérdés. Soroksáron halálos kimeneteli szerencsétlenség történt, amelynél bajos lesz megállapítani, hogy kit terhel tulajdonképpen a felelősség. Stumpf István kenyérsütő mester a sütés befejezése után délelőtt 11 óra tájban feleségével együtt bejött a fővárosba. Eltávozásuk előtt 19 hónapos Mihály nevű gyermeküket Stumpf anyjára és egy cselédleányra bízták. Ezek rendes szokás szerint a meleg konyhából kivitték a kis gyermeket böcsőjével együtt a kamrába, amelynek falai mellett lisztes zsákok voltak függőlegesen egymásra rakva. Minden 10—15 percben be-benéztek a hűvös kamrába, hogy a gyermek nyugodtan alszik-e. Egy ilyen alkalommal megrémülten veték észre, hogy az egyik zsák eldőlt s rázuhant a kisgyermek mellére és arcára s a puha liszt a szerencsétlen gyermeket megfojtotta. A szerencsétlenség ügyében megindított nyomozás a szerencsétlenség okául azt hiszi, hogy az udvaron lát vágó napszamos erős csapásai következtében beállott rengés folytán dőlt el a zsák s esett a kisgyermekre. A pestvidéki kir. ügyészségen van most a sor, hogy indítványt tegyen, kit vonjon felelőségre a bíróság a szerencsétlenségre.

KÖZGAZDASÁG.

Vetések állása. A vetések állásáról pár nap óta kedvezőbb hírek érkeznek be az ország több vidékéről. A melegebbre vált időjárás sokat segített az elmaradt tavaszi munkálatok végzésénél. Ma este a székesfővárosban, környékén és Pest-megye alsó és felső járásában megerezt az eső. A meteorológiai állomás jelentése szerint tartósabb esőzésre van kilátás május hó közepéig.

A marosvásárhelyi kamara az önálló vámterületről. A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara május 6-án tartotta közgyűlését *Tauszik* B. Hugó elnökiele alatt. A közgyűlés *Kossuth* Ferencz kereskedelmi minisztert az Ausztriával kötendő kereskedelmi és vámszerződés tárgyalása alkalmából táviratilag üdvözölte és kérte a különválás elvének fentartására. A közgyűlés tudomásul vette *Szterényi* államtitkár leiratát, melyben a székelyföld speciális helyzetének megjavítását helyezi kilátásba. A kamara több kisiparos részére gépeket, illetve gépek beszerzésére kisebb-nagyobb összegeket adományozott.

Baromfi-kiállítás Karczagon. Pünkösöd első napján Karczagon baromfi-kiállítás lesz, melyet dr. Tóth Kálmán polgármester nyit meg. A kiállítás jövedelme jótékonycéllra fordítatik. A kiállítás egy napig tart.

A balatoni vasút építése. A képviselőház pár héttel ezelőtt szavazta meg a balatoni vasút kiépítésére vonatkozó törvényjavaslatot. A magyar királyi államvasutak igazgatósága most hirdeti a vasút kiépítésére vonatkozólag a nyilvános versenytárgyalást. Az ajánlatok 1907 május hó 28-ik napjának déli 12 órájáig nyújtandók be az államvasutak igazgatóságának építési és pályafentartási főosztályánál.

A bankkamatláb. Az Osztrák magyar bank főtanácsa — mint mai számunkban megirtuk — tegnapi ülésén *nem foglalkozott* a bankkamatláb leszállításának a kérdésével. A főtanács ezen eljárásáról a szakkörök elítélőleg nyilatkoznak és jogosan, mert a nemzetközi pénzpiacz mostani kedvező helyzete olyan, hogy nemcsak az angol, de a németbirodalmi bank is lejobb szállította a kamatlábat.

A m. kir. államvasutak pénztári fölöslegei. A m. kir. igazgatósága ez évi április hónap 29-én egy millió koronát szállított be pénztári fölöslegeiből az állampénztárba. Az ez évi beszállítás összege ezzel 20.058.400 koronára emelkedett.

A kisbirtokosok földhitelintézetének elnöksége. A hivatalos lap mai száma jelenti, hogy a királyi Lukács László valóságos belső titkos tanácsosnak a kisbirtokosok országos földhitelintézete ez évi márczius 17-én tartott rendes közgyűlésén az intézet elnökévé és dr. Imrédi Kálmán m. kir. udvari tanácsosnak ugyanazon közgyűlésen az intézet alelnökévé történt újbóli megválasztását megerősítette.

Hálókocsi Budapest—Pécs között. A kiállítás végrehajtó-bizottságával történt megállapodás szerint a hálókocsi részvényirtársulat május 14. napjától kezdve megindítja a Budapest és Pécs között közlekedő hálókocsikat, melyek lényegesen hozzá fognak járulni a budapest—pécsi forgalom emeléséhez. A hálókocsit az éjjeli 10.45 perczkor Zágrádba induló személyvonathoz csatolják. Dombóváron pedig hozzákapszolják a reggeli 7.35 perczkor Pécsre érkező személyvonathoz és az éjjeli 12.4 perczkor Pécsről Budapestre közlekedő személyvonattal tér vissza Budapestre.

Balatoni kikötők. A Balaton zalai partja felé mindjobban kiterjed a kormány figyelmé. Először is vasutat létesít, mely most már biztosítva van. A nagyobb forgalomnak megfelelően kell a parti kikötőket is átalakítani. A napokban ott jártak a földművelési miniszterium részéről kiküldött mérnökök és szakértői szemlét tartottak megfelelő kikötők építésére a Balatonnak badacsonyi, révfülöpi, tihanyi és b.-füredi partjain.

Papír- és írószerekkiállítás a szegedi gyorsírókongresszus alkalmából. Ez év júliusában nemzetközi gyorsírókongresszus és versenyírás lesz Szegeden, melyen a világ csaknem minden kultur-nemzetének gyorsírói képviselve lesznek. A rendkívül nagyszabású és e téren első kongresszust a rendezők összekötik *papír- és írószerekkiállítással*, melyen a papírgyárak, írószerekgyártók, nyomdászok, könyvkereskedők papírt, füzeteket, írószereket, gyorsíró-nyomtatványokat, írógépeket, sokszoro-

Reggelizés előtt fél pohár Schmidthauer-féle radio activ

Igmándi keserűvíz

az elrontott gyomrot 2—3 óra alatt teljesen rendbe hozza.

Használatát valódi áldás gyomorbetegségeknek és székelszűrésben szenvedőknek. Kapható mindenütt kis és nagy üvegekben. Kizárólagos Komáromi

Péntek, június 30-án A bejelentés és tárgyak...
Gyáripark munkahiány korlati me...
Országos Sz...
következő...
ankét czélj...
eszközök s...
melyek a ki...
Ez országos...
tagjait hívja...
mok, a szék...
rendelteségek...
fővárosi stat...
Huzson...
mai számáb...
tőzsdén a b...
közlésünket...
szorozta, a...
koronára jav...
miatt zárva...
Az Első...
Szeszifinomít...
irodájának...
lentése :
Konting...
Finomít...
Élesztős...
Nyerssz...
Denatur...
E rovalban k...
Uj!...
S...
a leg...
tá...
m...
Kapható...
Szerk...
Gondos ar...
tája van, maj...
gyógyítják he...
nagyon sok e...
kezményei; le...
ellenállóképe...
inkább, amely...
mul. Az ily gy...
az egészséges...
ból fellépő, m...
a lelki fáradt...
jár együtt. Ez...
hatók engede...
semmihez, m...
feltűnik ez az...
lesznek, rossz...
gokra fordítj...
abba újra. El...
amelyek foly...
van erősebb...
ez a lelki kó...
jelzik. De per...
a szülő, a tar...
gyermeket ne

sítő készítéseket, stb. állíthatnak ki. A kiállítás június 30-án kezdődik és július 21-ig fog tartani. A bejelentési határidő május 31. A bejelentések és tárgyak Perjessy László szegedi kereskedelmi és iparkamarai titkárhoz küldendők.

Gyáripárosok tanácskozása. A kivándorlás és munkahiány okainak s orvosszereinek gyakorlati megvitatására a Magyar Gyáripárosok Országos Szövetsége Budapesten június 19-én s a következő napokon országos ankétot rendez. Az ankét célja az, hogy kizárólag azok a gyakorlati eszközök s indítványok foglaltassanak egybe, amelyek a kivándorlás csökkentésére alkalmasak. Ez országos ankétokra a Szövetség nemcsak a saját tagjait hívja meg, hanem az érdekelt miniszteriumok, a székelyföldi a hegyvidéki kivándorlási ki- rendeltségek képviselőit, valamint az országos és a fővárosi statisztikai hivatal igazgatóját is.

TÖZSDÉK.

Gabonátözsde.

Huszonegy koronás buzaárak. Az „Egyetértés” mai számában megírtuk, hogy a tegnapi gabonátözsden a buza ára 21 koronára emelkedett. Ezt a közlésünket a nyomda tévedése alaposan megszo- szorozta, a 21 koronás buzaárát „Huszonegyezer” koronára javította ki. A tőzsde egyébként az ünnep miatt zárva volt ma.

Terménytözsde:

Szeszüzet.

Asz Első Alföldi Cognaegyar Részvénytársaság és Szeszfinomítógyár Kecskeméten, budapesti központi irodájának V., Mérleg-u. 11. szám heti üzleti jelentése:

Budapesti zárlatjegyzés:

Nagyban kicsinyben koronákban

Table with 2 columns: Item name and price range. Items include Kontingens nyersszesz, Finomított szesz adózva, Élesztőszesz adózva, Nyersszesz adózva, Denaturált szesz.

Nyílt-tér.

(E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

Advertisement for Somatose, a tonic and strengthener. Text includes 'Uj! Folyékony Uj!', 'Somatose', 'a legkiválóbb étvágyjavító, idegerősítő tápláló szer', 'mindennemű gyengességi állapotokban', 'Kapható gyógyszerárakban és drogueriákban. 26903'.

Szerkesztői üzenetek.

Gondos anya. A gyermek idegességének ezer fajta- ja van, majdnem mindig félreismerik és csak ritkán gyógyítják helyesen. A gyermek hibái és rossz szokásai nagyon sok esetben beteges, veleszületett alkát követ- kezmenyei; lelki gyengeségnek, vagy csökkent lelki ellenállóképességnek nevezhetők ezt az állapotot leg- inkább, amely különösen a nyomott kedélyben nyilván- nul. Az ily gyermek rossz kedve nem futó felhő, mint az egészséges gyermeknél, hanem minden csekély ok- ból fellépő, makacsan megmaradó érzés, amely mindig a lelki fáradtság, a kimerülés, a szórakozottsággal jár együtt. Ezek a gyerekek makacsok, nehezen szorít- hatók engedelmességre, könnyen kapnak dührohamokat; semmihez, még a játékhoz sincs kitérőjük. Még jobban feltűnik ez az iskolában, ahol bátorítanak, zárkózottabbá lesznek, rosszul tanulnak; mindig újabb és újabb dol- gokra fordítják figyelmüket és elbátortalanítva hagyják abba újra. Elettük a folytonos kezdések láncolata, amelyek folytatása és vége hiányzik. Ellenszenvük van erősebb testmozgások iránt. A későbbi években ez a lelki kór majdnem mindig javulás fordulópontját jelzik. De persze csak akkor, ha kellő belátással van a szülő, a tanító, a környeztet s az ügyes elkeseredett gyermeket nem üldözi folytonos szemrehányással, nem

bünteti — hanem fentartja, óvja és vezeti. A kellő ne- velés mellett az ilyen — általában rossz, makacs gyer- mekek, akiket azonban helyesebben idegbajosoknak kell tartanunk — a legjobb, legmunkásabb és legegész- ségebb lelkű emberekké fejlődhetnek. Mindenesetre tessék orvoshoz fordulni.

Kezdő sakkista. A sakkjáték őseredetétől kezdve sokféle változásokon és átalakulásokon ment keresztül, míg a mai alakját és jellegét elérte. Egyöntetű szabá- yok hiányában úgy a játék menetében, mint a kezdé- seket illetőleg lényeges eltérések voltak. Végre 1851-ben az első londoni nemzetközi verseny alkalmával meg- tartandó sakk-kongresszuson mindent szabályoztak és véglegesen megállapították a ma is fennálló szabályokat. Általános szabály tehát, hogy az első lépés mindig csak világot illeti meg és az a régebbi szokás, hogy a sötét bábokkal is kezdhető a játék, manapság már egy- általán nem fordulhat elő.

Hü olvasó. A vasárnaponként megjelenő sakkrova- tunkban rovatvezetőnk minden közérdekű sakk-kérdés- ben szívesen szolgál felvilágosítással. Kérdését tehát csak szíveskedjék előadni.

K. F. Vác. Bátran elmehet férjével együtt nőten ismerősök házához. Névnapra, vagy egyszerűbb alka- lommal a barát látogatása a jóbarnál.

F. Sándor Nincs arról sehol kimutatás, Át kellene nézni valamennyi vármegye virilistáinak névsorát. Vé- leményünk szerint az első: Csekonics Endre gróf, Festetich Tasziló gróf, Eszterházy Miklós herceg és az esztergomi érsekség.

F. Lászlóné. Az edénynövények átültetésére a nedv- keringés megindulásának ideje a legalkalmasabb. A gyakori átültetést a cserépnövények nem szeretik. Ezért csak akkor tegyük át azokat másik cserépbe, ha a mostani már kicsiny, azaz gyökerekkel a cserép fala mellett a föld keresztülkaszul van hálózva. Az átültetés- sel egyidejűleg a tuldus gyökérzetet is meg lehet ritki- títani, de nem túlságosan. Óvakodni kell attól, nehogy a vastagabb gyökerek sebet kapjanak, mert ezek a nö- vény fejlődését, sőt életét is veszélyeztethetnek. A hibás gyökérzeteket éles késsel ki kell met- szeni. Az új cserép sokkal nagyobb ne legyen, mint a régi volt. A földnek mindenütt hozzá kell simulni a régihez. Hézag a régi és új föld között ne legyen, mert ez penészesedésre vezetne. Jó az átültetés után kávéalj, homok és a víz iszapszerű keverékével egynehányszor megöntözni, hogy ez beszivódnán a földbe, a hézagokat kitöltse. Átültetés után a növényt néhány napig a napra ne vigyük.

J. D. Pozsony. Az nyerte meg a fogadást, aki Rembrandt-képek mondta. Nemsokára nálunk is ki- állítják. Czikkét köszönettel vettük, jónni fog.

K. P. (Somlyó.) A hírtelen forró tavasz beálltával mindenekelőtt igyekeznünk kell nagyobb méregfelhal- mozódásokat kikerülnünk s aztán trénoznunk magunkat a tavasi levegő elviselésére. Ha itt méregről beszél-ünk, természetesen nem gyógyszeriatári mérget gondol- lunk alatta, hanem azokról a mérgeanyagokról, ame- lyek számos tápanyagban, még husban és huslevesben is előfordulnak. Idetartoznak még azok a mérgek is, amelyek a tápcsatornában képződnek. Ezeket a mér- geket erős testi munkával, ésszerű testgyakorlatokkal és bőrápolással el lehet távolítani. Ha azok a szervek és mirigyek, amelyeknek feladata a mérgeket közömbösi- teni vagy a testből kiválasztani, rendben vannak, ugy a nagyobbfokú anyagcsere még erősödik. Ha azon- ban nem mozdíthatunk eléggé, vagy öregbegek va- gyunk, nagyon vigyáznunk kell arra, mennyit és ho- gyan együnk és igyunk. Vagyis a mértékletesség a fő. Nagyon sokat hozzájárul a tavasi fáradtságához a vá- rosi életmód és a romlott levegő. Rendesen dohos, zárt helyiségekben alszunk; a hivatalba vagy a hiva- talból röszszul szellőzött villamosokon járunk. A hiva- talban egész nap mérget lehelünk be. Ehhez járulnak a színházak, báltermek, csupa mérgebarlangok. Ilyen körülmények közt az embereknek soha sincs alkalmuk vértüket megszabadítani a szénsavmérgektől. A meg- változtatott életmód, sok levegő, mozgás, légfürdő ennek az orvossága.

68869. Forduljon a rimaszombati pénzügyigazgató- sághoz, ahol a kérvény beadandó. Igazolni kell a fedd- hetlenséget s meg kell jelölni a községben a helyet, hol kívánja felállítani. Pályázat nincs, mert ha egy ilyen megszűnik, új számba megy. Legjobb, ha a legköze- lebbi pénzügyi kirendeltséghez fordul a részletek miatt. — A szerkesztőségben 6-8-ig mindenkit zive- sen látunk.

L. J. Brassó. ad I. A „magyar királyi” teljesen felesleges. A hogy szó után használhat kétfős pontot, ellenben az s szócseka előtt helytelen a pontos vessző. Küldje be a cikket, majd elbírájuk, megüti a mértéket. Esetleg az Országos Tisztviselő Szövetség lapjához. Lónyai-utca 11.

Egy szegény asszony. Erre csak a javító-intézet igazgatósága válaszolhat Aszódon.

Operalátogató. Hogy mi a különbség opera és zenés dráma közi? Jóformán semmi. Régi időkől szá- mazik mind a két elnevezés. Kezdetben (a XVII. szá- zad elején) a megzenésített színműveknek ez volt az elnevezése. „Dramma per musica”, ezt a század vége felé az „Opera in musica” elnevezéssel cserélték fel, amiből azután a rövid „Opera” elnevezés lett. Wagner kezdte ismét a „Musikdrama” elnevezést használni, ami azonos a régi olasz „Dramma per musica”-val. Ez az elnevezés azonban csak komoly tartalmu dalművek megjelölésére használható, míg „Opera” általában minden dalmű értetű, akár vig, akár tragikus a tartalma.

Felelős szerkesztő:

PURJESZ LAJOS.

Kiadótulajdonos:

A Magyar Ujságkiadó Részvénytársaság.

Igazgató: **ERDŐS ARMAND.**

Kivonat a hivatalos lapból.

Május 9.

Kinevezések. A vallás- és közoktatásügyi minisz- ter Wrepe Adél okleveles tanítónőt a temesszent- andrási állami elemi népiskolához rendes tanítónővé, Hertzog Anna okleveles tanítónőt a tolnai állami elemi népiskolához rendes tanítónővé, Kovács Béla okleveles tanítót a szinyéri állami elemi népiskolához rendes tanítót, Nagy Mária okleveles tanítónőt a zborói állami elemi népiskolához rendes tanítónővé, — a mi- niszterelnök Destek József, Dierner Géza, Pünkösti György és Wangler Máttyás pénzügyi számellenőröket pénzügyi számvizsgálókká végleges, Jász Béla, Stib- rányi Oszkár, Müller Karoly, Bartosiewicz József, Bo- czek Kálmán és Benczur Valdemár pénzügyi szá- mításokat pénzügyi számellenőrökké végleges, Csipka Pál, Csapó László, Géczy József és Gulden Károly segélydíjas pénzügyi számgyakornokokat, valamint Vil- lányi Kálmán és Pátz Ferencz budapesti lakosokat pénzügyi számtisztekké ideiglenes minőségben a pénzügyminiszteri számvevőséghez, Riemer Gyula segély- díjas pénzügyi számgyakornokot pedig pénzügyi szá- mítotté ideiglenes minőségben a fő- és székvárosi pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőséghez, továbbá Járó Gyula, Farkas Béla, Konschel Konrad és Zienert József díjtalan pénzügyi számgyakornokot, va- lamint Fejérváry Sándor budapesti lakost segélydíjas pénzügyi számgyakornokká ideiglenes minőségben a pénzügyminiszteri számvevőséghez, Hengen Gyula díj- talan pénzügyi számgyakornokot segélydíjas pénzügyi számgyakornokká ideiglenes minőségben a m. kir. dohányjövődék központi igazgatósága mellé rendelt számvevőséghez, Hám Géza somogyvárosi lakost ideiglenes minőségű pénzügyi számtisztű a beszerce- bányai pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőség- hez, — az igazságügyminiszter Nemes Viktor gödöllői járásbírói segédtelegkönyvezetőt a jászberényi já- rásbíróshoz telegkönyvezetővé, Straub István kisuj- jási járásbírói telegkönyvi betétszerkesztő szak- díjnokot a kalocsai törvényszékhez irnokká, — és a kassai pénzügyigazgatóság Váralyai István abaujszántói lakost az abaujszántói adóhivatalhoz díjtalan adóhiva- tali gyakornokká nevezte ki.

Áthelyezések. A vallás- és közoktatásügyi minisz- ter Bányai Piroska brassói állami elemi iskolai tanító- nőt a stájerlaki és Obetkó Izabella tolnai állami elemi iskolai tanítónőt a nagybányai állami elemi iskolához jelen minőségben áthelyezte.

Pályázatok. Budapest székesfőváros tanácsánál kerületi orvosi, — Ipolynyéken (Hontm.), Atkárón (Hevesm.), Borzaváron (Veszprém.) postamesteri, — az enyingi járásbíróshoz hivatalszolgai állásra 4 hét és a budapest-lipótmézei állami elmegyógyintézetnél számtisztű állásra 2 hét alatt adandók be a pályázati kérvénynek.

Időjárás.

A meteorológiai központi intézet távirati jelentése

1907. május 9-én reggel 7 órakor.

Hazánkban meleg tulnyomóan derült és cse- kely kivétellel (Zsombolyáról jelentettek kisebb zi- vataros esőt) száraz volt az idő. A hőmérséklet számos helyen megközelítette a 30 C fokot. A maximum Komáromban 32 C fok, a minimum Tátrafüreden 6 C fok volt.

A levegőnyomás északnyugot kivételével ma- gas. A főmaximum keleten és egy másodlagos maximum az Alpesek és délkeleti Franciaország fölött van.

Európában az idő tulnyomóan derült és a hő- mérséklet jobbra magasabb a normálisnál. Csa- padék elvétele — leginkább Francia- és Német- országban — fordult elő.

Prognózis a következő 24 órára:

Meleg idő várható itt-ott zivataros esővel.

Table with columns: Állomás, Levegőnyomás mm, Hőmérséklet Celsius szerint, Szélirány és erője, Felhőzet, Csapadék mm, Hőmér- séklet max. min. Rows list various locations like A.-Szlátina, Ungvár, Kőszeg, Sopron, etc.

S Z I N H A Z A K

Pénteken, 1937. május 10-én.

Nemzeti Színház

Nászinduló.
Dráma 3 felvonásban, írta Henry Bataille. Fordította Császár Imre.
Személyek:
Roger Lechatelier Odry
Clande Morillot Dezső
Clozieres Horváth J.
Grace Márkus E.
Suzanne Alszegey L.
Mme de Plessues Helvey L.
Hortense Vizváry M.
Clozieresné Gerő L.
Mlle D'Audely Paulay E.
Magnet Várady A.
Déhenne Várady I.
Kezdeté fél 8 órakor.

M. kir. Operaház

Zárva

Napszínház

A berlini Deusches Theater vendégjátéka. Színpad kertül

A bosszuálló isten.

Kezdeté fél 8 órakor

Nepszínház

Zárva

Urania Színház

Hellasz földjén.

Főv. Nyári Színház

A fekete tenorista
Kezdeté fél 8 órakor

Királyszínház

Aranyvirág.

Daljáték 3 felvonásban. Írta Martos Ferencz, zenéjét szerzelte Huszka Jenő.
Személyek:
Potyovfjor herceg Sziklai
Gould Harry Rátkai
Stone Ellen Harmat L.
Bojny Körvény
Aranyvirág Fedák S.
Tina Szegedy E.
Kezdeté 8 órakor

Magyar Színház

Délután 3 órakor

A vig özvegy.

Operett 3 felvonásban. Írták Leon és Stijn Zanéjt szerzői Laité (Pariz)

Zéta, montenegrói követ Pap Valonciannafiaszbro Agnelli I. Danilovics gróf Ráthonyi Glavari Hanna Szóyer Rosillon Camil Bálint B. Bogdanovics Abonyi Sylviane, a feleség. Tallian Ar Praskovia Orley F. Kromow Kövay Olga, a feleség Szantjergyi Raoul de St Brichoche Bozeródi Kezdeté fél 8 órakor.

Apollo színház

(Népszínház-u. 1-3)

Románia (képek a Balkán félszigetről). Egy amerikai kleptománikus nő. Közbiztonság Amerikában. Egy irlandi nő tragédiája.
A megvesztegetett trainer Csásás az angol turion.
Legújabb éreztett zárdós udomságokozson.
Kezdeté délután 5 órától folytatólag éjfélig.

Fővárosi Orfeum

WALDMANN IMRE, igazgató. o o o VI., Nagymező-utca 17. szám

Uj műsor

Hansi Führer

a bécsi Danzer-Orfeumból

Lucie König

a berlini Metropoleszínház tagja.

Nirvana

The Brunins Max York és a többi elsőrendű attrakció. — Az előadás 8 órakor kezdődik. — Elővetel a nappali pénztárnál 10-1 és 3-6 óráig.

A télikerben reggeli 5 óráig a VOROS ELEK előnyzenekara hangverseny.

TELEFON 81-01. István-uti TELEFON 81-01.

szanatorium-és vizgyógyintézet

Budapest, VII., Hungária-körút 9. szám, az István-ut torkolatánál.

Legmodernebb berendezésű magángyógyintézet sebészeti női és belsőbajok részére. — Vizgyógyintézet bajjára be, legék részére. — Villamos fény-, szénasav- és naptürdök-Svéd gyógyornászat. — Röntgen. — Nagyon mérsékelt árak. — Állandó orvosi felügyelet. — Kiváló ellátás

HUNGARIA

FÉNYKÉPÉSZETI TÁRSASÁG

CSAK KAROLY-KÖRUT 24.

Splendid-kávéház felett.

Fióküzletünk nincs.

12 visit-kép frt

1.30

12 cab.-kép frt

2.90

TÁTRA-MULATO

VII., KIRÁLY-UTCA 77.

1907. január hó 16-tól kezdve

ALVARY RICHARD

zeneművész.

JEANETON ELSA

altművész.

BRONN JAQUE

legjobb áncshumorista.

BERMONY MINA

előadó művész.

LES LATOURES.

opera parodisták.

azonkívül a 24 számból álló fényes

májusi műsor.

Páholyok!

Fenntartott kelyek

Kezdeté 8 órakor

BLAUNER VICTOR műbutor-asztalos

Bpest, Teréz-körút 23. Saját készítményű modern stílusú butorok a legújanyosabb árakban és szelid kivitelben kaphatók.

Butorok saját tervezetek után készíttetnek.

Egész finom

uri öltönyök és felöltők

elsőrangú hazai és külföldi kolmekből mérték után 40 és 50 koronáért
Mechlovits és Fái törv. bej. cég.
Budapest, V., Váci-körút 76 szám.
Pontos kiszolgálás — Kiváló szabás — Saját műhely. — Vevőink ruhátárát egész évben rendben tartjuk.

Tóth Béla:

magyar anekdotakinos.

Ez nemzetünk intimebb történelme, és kétséges nem tanulságosabb-e, mint az, amelyik a nagyvadású külső eseményeket rajzolja. Az bizonyos, hogy ez a könyv több a szórakoztatónál, a kedvetlenítőnél, unaloműzőnél, bárha ilyenek is elsőrendű olvasmány. Minden anekdotája egy-egy furfangos lámpás, amely nagyjaink egy-egy rejtett jellemvonását világítja meg. Ott, ahol a történelem fátylaja sötétben hagyja a lélek titkosabb rejtőit, ott az anekdotázó veszi át Chlo szerepét. Nagy szerencse, hogy ami anekdotáinknak olyan megszólaltatójuk akadt, mint nagy tehetségű írónk, Tóth Béla. A magyar anekdotakinos 6 kötetből áll. A teljes mű ára füzve 28. 80 korona, diszkötésben 33. 40 korona, mely összeg havonkénti 2 koronás részletekben is törleszhető.

Singer és Volfner kiadása Bpest VI. Andrassy-ut 10

PÉNZ

1000 koronánként 60 óra 21 kor. 92 fillér, 120 óra 12 kor. 26 fillér, 152 óra 10 kor. 50 fillér, 182 óra 9 kor. 50 fillér, 231 óra 8 kor. 50 fillér, 392 óra 7 kor. 20 fillér vagy 20 negyed-éven át 62 korona 95 fillér törlesztéssel (beleértve már a kamatokat is); ajánlok tisztviselőknak, katonatiszteknek (ha már nyugdíjban is vannak) fővárosi háztulajdonosoknak (II. és III. helyre is), fizetési előjegyzés vagy bekebelezésre (kezesek nélkül is), kereskedőknek és iparosoknak tárczaváltóhitelt. Meglévő áraga kölcsönök konvertálására különösen ajánlatos.
Továbbá 3 1/2, 4-4 1/2%-os jelzálogkölcsönöket I., II., III. helyre is, ugyszintén nyílt követeléseket és gavallér-váltókat nyomban leszámitatom, házassági óvadéokra 1/4 részét 5% kamatra kölcsönt, gyapjura, terményre, jövő terményre előteget nyújtatok, birtokos és bérlőknek, gyors és diszkrét elintézés felvilágosítás díjtalan. (Válaszbélyeg.)

Előleg jutalékra nincs.

SZILÁGYI MIKSA

tőzsdetag.

Megkeresések 222 számú postafiók főposta kéretnek.

A világ legjobb sérvkötőit, haskötőit, mülábat stb. készíti a külföldi első specialistánál tanulmányozott orvosi műköszerezés
Vitarisus Béla
Budapest, Rákóczi-ut 86. szám.
Nem üzlet. Bent az udvarban földsz. 5.

Első Alföldi Cognae egy ár Részv.-Társ. és szeszfinomító gyár Kecskeméten. Legfinomabb különlegességek: Radial-elixír 48-as likör Menyecske likör Baracsk pátinka Kecskeméti és gyomorkeserű Alföldi sósbórszesz Mindenütt kapható

NAGY Butor-kiállítás. Több 100 szoba butor a legegyszerűbbtől a legfinomabb minőségig a legkiválóbb asztalos és kárpitos mesterektől jóállás mellett elkészítve, megtekintésre a n. é. közönség rendelkezésére áll. Hogy jó magyar munkásainkat állandóan foglalkoztassuk, az árakat a légvégsojg leszállítottuk, és dus raktárainkban egyszerű polgári, jobb középosztály és a legfinomabb igényű vevő is fedezheti szükségletét.
VARGA MIHALY és TARSAI Magyar butoripar társaság Budapest. Koronaherceg-u. 2. I. em. (Kigyó-tér sarok.) A legújabb butoralbumunkat több mint 500 képpel kívánat 60 fillér reklámjé mellett bérmentve küldjük.

Bérmálások alkalmából szülők figyelmébe!
HOCK JÁNOS BÉRMA-IMAKÖNYVEI serdülő ifjak és leányok számára. Szébbnél szébb alkalmi imákkal.
A kislakú és igen csinos kiállítású imakönyv a következő kötetekben kapható:

	Korona
Nagyon csinos vászonkötésben, színes metszéssel	2.—
Finom chagrin-börkötés, színes metszéssel	4.50
Fin. párnázott szaffián-börkötés, csattal, aranykereszttel és arany metszéssel	6.—
Fin. párnázott szaffián-börkötés, arany-nyomással, kereszttel és arany metszéssel	6.—
Legfinomabb márványozott bőr, arany-metszéssel	8.—
Finom párnázott chagrin, arany-nyomás, kereszt, különböző díszítések, csattal és arany metszéssel	8.—
Legfinom. párnázott borjubőr, arany kereszt, arany metszés, különféle díszítésekkel	9.—
Sima bagariabőr, aranynyomás és arany-metszéssel	10.—
Legfin. redős szattyán, párnázott, arany-nyomással, kereszttel és arany metszéssel	10.—
Legfin. párnázott iris-börkötés, alumín. kereszt és csattal, arany metszéssel	10.—
Legfin. párnázott borjubőr, zománcozott kereszttel és csattal, arany-metszéssel	12.—
Legfinomabb redőzött szattyán, párnázva, gyöngyházkereszttel, csattal és arany-metszéssel	12.—

Kaphatók:

AZ ATHENAEUM IRODALMI R.-TÁRS. KÖNYVKIADÓHIVATALÁBAN BUDAPEST, VII., RÁKÓCZI-ÚT 54.

péntek
Ver
A m.
85576/1900
senytárgya
telepes írá
A zá
hivatalos F
megtartatn
Költs
tehát össze
Ajánl
felelő letét
ellátott írá
ajánlattevő
leket, terv
Az a
küldendő.
Aján
22. napján
súgvetés é
Elké
Arad
Titk
Dr.
V. CS.
Rendel
Bpe
Level

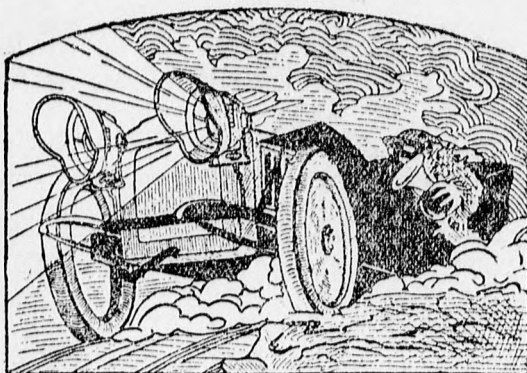

Ez a divat- FELÖLTŐ!

Hazai, valódi angol- és skótszővetből minden színben, **24 K** 60, 50, 40, 30 és

Méret után elsőrendű elkészítéssel 10 K-val több.

KOCH Testvérek Budapest legnagyobb férfi-, fiú- és gyermekruha-áruház **Károly-körút 26.** Öltözködési almanachunkat ingyen és bérmentve küldjük!

Mercedes
Berliet
Clement
„Bayard”
Bolide
Automobilok
megérkeztek.

Bárdi Garage Budapest

VI. kerület, Mozsár-utca 9. szám.
Fővárosi Orfeum mellett. 26296
Ujdonságok automobil alkatrészekben.

Fogkefék rendkívüli jó minőségűek nagy és olcsóválaszték.

MÜLLER J. L.-féle Szalicil-szájviz és fogpor

használatát ellát minden fogtájdalmat, biztosan megszünteti a fogak romlását s a kellemetlen szándit. — Egy üveg szájviz ára 40 krajczár, 80 krajczár. nagyobb üveg 1 forint 60 krajczár és 3 forint

Müller J. L.-féle Szaliczil fogpor

szaliczil vízzel használva nemcsak hófehérré teszi a fogakat, hanem a már létező fogbetegségek tovább terjedését is meggátolja. Doboza 60 krajczár és 1 frt 20 krajczár.

Müller J. L.-féle Szaliczil fogpép

darabja 35 krajczár. Ugyanazon hatással bír, mint a fogpor. Minden főtt elsorolt készítmények orvosi utasítás után készülnek.

MÜLLER J. L.

os. és kir. udvari illatszerész és pipero-szappan gyárosnál.
Budapest, IV., Koronahegy-ut. 2. Az országban mindenütt kapható.

Pénzszekrények

egy darabból álló köpenynyol legelőnyösebben beszerezhetők.

BECHER ES HILDESHEIM

ezég pénzszekrénygyártóinak és trezorépítőin ézetelnek magyarországi vezérképviseleténél:

NEY és EPSTEIN cégél, EUDAPEST, VI., Podmaniczky-ut. 4. Képviselek minden városban keresetnek. **ARJEGYZÉK ES TERVEK** DUMENTESEN. Régi szerkezetűket oseroképen átveszünk.

7686/1907. szám.

Versenyárgyalási hirdetemény.

A m. kir. földmívelésügyi miniszterium 1907 március 22-én kelt 88576/1906 sz. rendelete alapján az aradi m. kir. jószágigazgatóság versenyárgyalást hirdet Tergovest községben (Krássó-Szörény megye) 40 telepes ház felépítésére.

A zárt írásbeli versenyárgyalás Balinczon a m. kir. telepkezelőség hivatalos helyiségében f. évi május 22. napján délelőtt 10 órakor fog megtartatni.

Költségvetési összeg házankint 1700 korona a 40 telepes házra tehát összesen 68000 korona.

Ajánlattéví tartozik az ajánlott összeg 5%-al terhelt vagy a megfelelő letéti nyugtával ellátott lepecsételt bélyegjegyes s a kellő felirással ellátott írásbeli zárt ajánlatot benyújtani; az ajánlatnak tartalmaznia kell ajánlattevő azon nyilatkozatát, hogy ő az árlejtési és szerződési feltételeket, tervezetet és a helyi viszonyokat ismeri, magát azoknak aláveti. — Az ajánlatban az ajánlott összeg számokkal és betűkkel világosan kiírandó.

Ajánlatok Balinczon a m. kir. telepkezelőségnél 1907 évimájus hó 22. napján délelőtt 10 óráig nyújthatók be, a hol a részletes tervek költségvetés és feltételek a hivatalos órák alatt megtekinthetők. Elkészt, utóajánlatok vagy táviratok figyelembe nem vétetnek.

Aradon, 1907 évi április hó 20 án.

M. kir. államjószágigazgatóság.

Utánnyomás nem díjazatik.

Titkos betegségek szakorvosa

Dr. Kajdacsy József

v. cs. és k. ezredorvos és v. kórházi főorvos.
Rendel: délelőtt 9—4-ig, este 7—8-ig.
Lakik május 1-től

Bpest Andrassy-ut 13.

I. emelet.

Levél útján is biztos gyógyszer.

Dr. FUREDI

v. kórházi főorvos, katona-, megyei és ker. pónztári főorvos, a méjtidie-rend lovagja stb.

Titkos betegségek

minden neme, impotentia, nemi és női bajok, legképzettebb specialista, rendel: 9-től 4-ig és este 7-től 8-ig.

BUDAPEST, Kerepesi-ut 60. sz.

Vegyí és górcsói vizsgálat mellett, levél után is biztos gyógyszer. Mérsékelt díj.

Szülő-ójtványok,

mesés szépek, 1—2 évesek különösen pótlásra alkalmasak, ezre a két éveseknek 150 K, csemegefaj 180—250 K, 10 erős ójtvány Csaba gyöngye, érik július közepén, 10 korona. **WILLINGER MÁRTON**-nál, Zomba, 5323

Irodai hivatalnok

számfejtésben, magyar német nyelvben, valamint gyorsírásban jártas, azonnali belépésre kerestetik. Ajánlatok kor, edigi működés és fizetési igények megjelölésével „Részvényjársaság III.” jellege alatt a kiadóra intézendők.

Fiatal irodista

felvétetik, Márcer, Baross-tér 5.

Titkos betegségek

biztos gyógyítására elismert radikális gyógymódja folytán legjobban ajánljuk

Dr. CZINCZÁR J.

v. kórházi orvost, specialistát. Rövid idő alatt alaposan gyógyít húgyszervi és hólyagbajokat, továbbá minden bőr-, ideg- és veretbetegséget, korai egyengülést és bármily női betegséget.

Budapest, 17., Károly-körút 10. I. emelet.
Rendel d. e. 10—4 és este 6—8 óráig.

Levelekre szakorvosi tanácsot szolgál és gyógyszerrel is gondoskodik titoktartás mellett.

— Nőknek külön váróterem. —

BIZTOS gyógyulást keresőknek

kik bármily
nemi betegségben szenvednek

mint húgycső és hólyagbajok, húgycsőszűkítések, vizelettel zavarok, éjjeli magömlések, sebék és bujakoros bántalmak (syphilis), az önfertőzés utóhatásként fellépő idegbajok, kórai férfi erő elcsúszása, bármily bőrkülsőek stb. nőknél felhatalytalan mőh bajok, alapos, gyors s gyökeres gyógyítására szigoruan tudományos és lelkiismeretes gyógymódjaink fogva legjobban ajánljuk

Dr. Garai Antal

v. cs. és kir. osztály főorvos országos hírló és a legérgebb 82 éve fennálló rendelés intézetét

Budapest, VI. ker., Andrassy-ut 24. sz.

Rendelés naponta 10—4-ig és 7—8-ig este. Illlet húgycső és hólyag bajok vizsgálatára villamos húgycsőtükrő segítségével. Vidékiek levelekre kimerül 5 választ és szakszerű tanácsot nyernek, gyógyszerrel gondoskodva is. Titoktartás biztosítva.

— Nőknek külön váróterem. —

A LEGSZERENCSESEBB NAPTÁR

Ezen osztálysorsjegyek csak HECHT BANKHÁZ Részvénytársaságnál kaphatók.

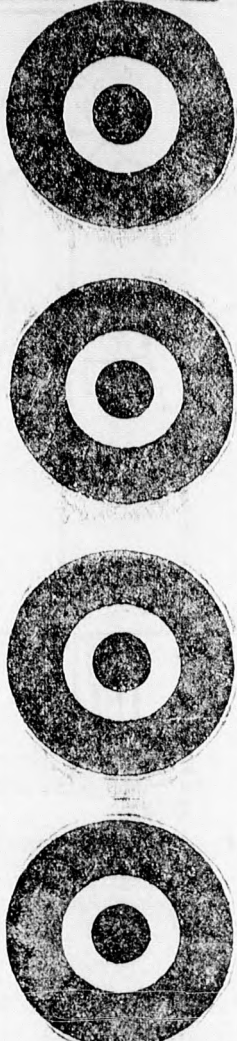
	Január	Február	Március	Április	Május	Junius	Julius	Augusztus	Szeptember	Október	Novamber	December
1	590	8069	11683	44528	55161	111570	5933	83158	22837	28309	120229	9125
2	111551	1444	24726	13312	56656	5440	58615	5948	35030	120642	29508	121226
3	36358	111555	3584	27002	13342	81406	42540	71052	6518	85666	8658	81403
4	566	37009	80932	4169	27224	17625	111574	73807	71092	8066	59333	121227
5	11270	1819	10424	82994	4189	27246	61437	111878	73922	80569	9107	86258
6	22040	11297	111559	14343	114203	4535	81443	610459	111896	8401	120640	8157
7	3161	24710	43953	111563	28311	56705	17046	71092	71092	8066	80912	5325
8	69483	3509	10409	43885	111567	29832	27393	120639	120639	111900	22014	42629
9	1315	80906	11630	41546	55172	111571	5933	20125	22842	28317	120631	85011
10	111552	10410	24732	13322	56660	55445	58007	6502	35940	120143	29896	104891
11	36362	111556	3589	27011	17602	111572	44221	71091	6679	111897	8061	121228
12	674	37020	80638	4172	27230	1217631	111575	73901	80653	8670	36358	121229
13	11283	1328	10428	86560	4194	1327256	66346	111879	73942	14374	9112	3158
14	22044	11298	111560	26180	114299	4541	81452	14304	111897	8412	29648	51101
15	3164	24714	154862	111564	28322	1550774	20106	120633	14374	74337	80925	1542031
16	71073	3578	43501	164339	111568	1629521	27297	22828	120640	120624	22923	105013
17	1321	80559	1711690	44804	55427	1711572	5941	33180	22846	29281	120632	174897
18	111553	10412	24736	13329	56671	1863969	58925	6511	35633	8416	29900	188022
19	36374	111557	3589	27017	17613	181423	196792	73902	6390	135674	9116	3159
20	589	41188	2081426	4179	27233	2017625	2011876	73906	208062	208074	120649	51100
21	11290	211403	2114307	87480	4109	2127202	2158936	2111880	2174405	21120644	2180934	2142644
22	2290	11679	2211591	2229188	22117280	224515	2281409	2214311	22111898	2280573	2222922	2235014
23	3551	24730	234328	2311565	232928	2350797	2320112	2313037	2326196	2322904	23120633	2350102
24	71098	24851	2448514	2455156	2411569	2442158	2483151	2412944	24129628	2442161	2486204	2486204
25	1122	80575	2513305	2544814	2555355	25111573	255945	258021	2535659	252927	25912	253167
26	111554	1446	2624749	2613336	2667557	264017	265946	26615	26861	26812	26120650	2654117
27	37005	41194	274157	272712	2717617	2718434	2772801	277194	2780075	2735988	2780946	2743028
28	594	111558	2881446	284185	2827242	2817642	2811877	2873914	286697	289103	282295	283961
29	11233	54123	2914335	29114284	294529	2927272	2958912	2911895	2974413	29120645	29120631	2930393
30	24703		3011562	3028310	30117285	30111566	3010420	3014342	30111899	3080602	3042173	3086293
31	3561		3148375		3129501		3120118	31120638		3129909		31618

Születése vagy névnapja melletti számot rendelje meg

HECHT BANKHÁZ RÉSZVÉNYTÁRSASÁGNÁL

Budapest, Ferencziek-tere 6. sz. Fiók: Erzsébet-körút 32. sz.

Árak: egész sorsjegy 12 K, fél 6 K, negyed 3 K, nyolczad 1 korona 50 fillér.

E hirdetésí rovatban minden szó egyszeri beiktatása közönséges petit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fillérrel fizetendő

KIS HIRDETÉSEK

E hirdetésí rovatban minden szó egyszeri beiktatása közönséges petit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fillérrel fizetendő

Pénzszekrények
használtak és újak, rendkívül olcsó áron kaphatók a budapesti pénzszekrényraktárban. Budapest, V., Bálvány-utca 6/C. 286

Vigyázzon,
ha meghűlt és vásároljon valódi Réthy-féle cukorkát 60 fillérért. 721p.

Veszek zálogcédulákat, elzálogosított briliántokat, aranyat, ezüstöt, gyöngyöket és ókszerket 100.000 koronáig költségmentesen kiváltak és a teljes értéket kifizetem. Singer Jakab ékszerkereskedő Budapest, Király-utca 91. Izabella-utca sarkán.

Nyári lakások.
Bia község határában a védett és pormentes fekvése miatt kevélt Tharos erdőben (vasuti állomás Torbágy) még öt családi nyaraló butorral és fürdőszobával ez év nyarára bérbe adandó. Egy nyaraló áll: 3 szoba, konyha, veranda és pincéből. A nyári idényre bére: 265 korona. Bérelni szándékozók sziveskedjenek alóli hivatáshoz fordulni. Telefon Bia 1 sz. **Keiternich Sándor Hercegné, uradalmi Felügyelősége Bia, Postmegeya.** 26390 sz.

Polgári iskolai
reáliskolai és gimnáziumi vizsgákra legrövidebb idő alatt legjobb sikerrel előkészít „Tanár” Budapest, Csömöri-ut 8. I. em. 3. 26332

Butor:
Urasági lakberendezések háló-, ebéd- és szalonberendezések, kiváló minőségben olcsón kaphatók **Földes B.** butortelepén, Kertész-u. 43. Király-utcai sarokházban. 970

BUTOR
Fa, vas, réz és kárpitozott butorok, valamint légszesz és villanyos csillárok, legjobb minőségben, rendkívül olcsó áron készpénzért vagy részleltetésre kaphatók
Basch Soma
butorraktára, 733 Budapest, VI., Kertész-u. 50. sz. (Király-utca sark.)

Alkalmi zongoravétel
rövid
Bösendorfer-Ehrbar kiváló mesterek gyártmányai olcsón eladók Uj zongora egész rövid 260 frt. Pianino 180 frt.

Reményi
hangszer-telepén Budapest, Király-u. 88. szám.

Butor.
Egy baroque ebéd-, dió- tából készíteve, nagyon finom kivitelben, legfinomabb márvánnyal, valódi borszekekkel, mely beraktározásból visszamaradt, 300 frtért kapható. Beraktározási vállalat (Zöldfa-utca) most Veres Pálné-utca 12. 26470

Építkezéseket!
Gyárak lakóházak tervezését, felépítését, átalakítását bárhol előnyöccen elvállalja, tchermentes telkeket törlesztésre felépíti. Építési tanácsokkal szolgál Borsodyépítésiroda Bpest, Rákóczy-ut 71. 782

Pénzkölosön
házakra, telkekre, földbir- kokra első, második és harmadik bekebelezésre is; **személyli felt**
katonatisztek, hivatalnokok, kereskedők, iparosok, tanítók részére esetleg kezes nélkül is gyorsan, olcsón közvetít **Krediter bankiroda** Budapest, Luther-u. 11c. (Válaszbélyeg.)

BUTOR
uj és használt modern háló-, ebéd-, uri-szoba és szalonberendezéseket, perszasszonygeket veszünk és eladunk.
GROSZ SÁNDOR és társa
Budapest, Liszt Ferenc-ter 11, ezelőtt Gyár-utca 2.
Az orsz. zeneakadémiaival szembe.
TELEFON 14-09

The Berlitz School
nyelviskola, Erzsébet-körút 15. St.-Louis 1901. és Lütich 1903. Grand Prix. Francia, angol, olasz, orosz, német, magyar, szerb, horvát és román nyelvek tanítása felnötteknek (urak és hölgyek, hölgyek külön is) az illető nemzetiségi tanárok által. Berlitz módszere szerint az első leckétől fogva a tanulóval csupán a megtanulandó nyelven beszélnek és csak azt hallja. Más tanítókkal, vagy intézetekkel szembenemü össze- kötetésben nem állunk. Prospektusok ingyen és bérmentve, beiratás minden időben. Fordítások eszközöltetnek. 133

Gyorsírás!! Gépirás
Magyar és német kereskedelmi levelező gyorsírás, parlamenti gyorsírás. Előkészítő gyorsírás tanári államvizsgára, helyesírás, könyvvitel, kereskedelmi levelező tanfolyamok. Gépirás az összes használatban levő írógéprendszereken. — A tanfolyamok vizsgálatai a parlamenti gyorsíroda főnökének elnökle alatt, parlamenti gyorsírotanárok bizottsága előtt tartatnak meg és közérvényességgel bíró oklevéllel kapcsolatosak. Az egyesület végzett növendékeit díjazatlanul helyezi el. Beiratkozni és telefonon kérdézősködni lehet az „Országos Női Gyorsíróegyesület elnökségénél VII., Kazinczy-utca 3. sz. I. em. Telefon 24-47.

3 szó . . .
Egyenruha Tiller Budapest.

Ki a YES-OUI-SI
ezüti lapot megrendelt, mászva minden megöröletes nélkül és önállóan az **angol és francia** nyelveket alaposan megtanul- hatja. Előzetes ár negydedéven- ként minden kiadásra 3 korona. Megrendeléseket elfogad és nyelvtanyszerelőket küldi a kiadó- iavatal. Budapest, Andrássy-ut 97. szám. 276

Zálogcédulákat,
briliántokat, aranyat, ezüst-öt, gyöngyöket és ókszer- ket legmagasabb árrban veszek. Brilliantokért többlet fizetek, mint utjonnan kerültek. **SCHILLER IZIDOR,** Síp- utca 8. 26316

BUTOROK
háló-, ebéd-, szalonbe- rendezések, továbbá uri- szoba, iroda berendezések réz- és mahagoni butorok, szőnyegek és függönyök valódi angol borganitúrák eladása és vétele.

Wechsler Károlyné
VII., Király-utca 23. szám I. emelet 265
Kazinczy-utca sark.

Teljes biztosíték
mellett 100.000 korona köl- csönt keresek nagy vállá- lathoz. Ajánlatok K. I. jel- lige alatt a kiadóhivatáiba küldendők. 26335

Balaton-Füreden
a Herceg-féle nyaraló, a tó és kápolna közelében, tel- jes szoba- és konyha-föl- szereléssel, árnyékos kert- tel, egy vagy két családnak kiadandó. Van benne szoba, cselédszoba, két konyha, 2 hűvös pince, speiz 3 veranda. Bővebben a fü- redi fürdőigazgatóságnál vagy Budapestben, IV., Mol- nár-utca 22 a házmesternél.

Aki pályáján
boldogulni akar és ebben iskolai képzettség hiánya akadályozza, forduljon bi- zalommal hozzám, ki fényes sikerrel előkészítem ött- öségi, önkéntesi és bármely osztályvizsgára. **GOITEIN KALMAN,** Mátyás-ter 17. sz. 276

Divatos férfiföltöny
25
koronáért

mérték után
finom szövetelekből
LICHTMANN S.
szabómester BUDAPEST,
Népszínház-utca 22.
Videkro minták bérmentve.
Helyben szabásza- mat kívánatra ház- hoz küldöm.

Urasági butorokat
adok, veszek teljes lak- berendezéseket. Orvosi választék bronz csillá- rokban, angol borganitúrában, rézbutorok- keleti szőnyegekből, diszmitárgyakat an.

Nagy Zsigmond
Bpest, V., Semmelweis- (Ujvilág)-utca 21. szám.
Kapubejárt. Egész házban Telefon 17-77. szám.

Balaton-füreden
a Herceg-féle nyaraló, a tó és kápolna közelében, tel- jes szoba- és konyha-föl- szereléssel, árnyékos kert- tel, egy vagy két családnak kiadandó. Van benne szoba, cselédszoba, két konyha, 2 hűvös pince, speiz 3 veranda. Bővebben a fü- redi fürdőigazgatóságnál vagy Budapestben, IV., Mol- nár-utca 22 a házmesternél.